

• SACCADES • FIXATIONS • REGRESSING •

CLUSTERING • COMPREHENSION • NOVELS • MANUALS

JOURNALS • CONTEXT • SUBVOCALIZATION • POETRY •

READING SMART®

စာဖတ်ကျမ်းမြင်းဖြန့်ဘဝတိုးတက်ရေး

စဉ်သင့်

Nicholas Reid Schaffzin

• PACING • PREREADING • SKIMMING •

င်သန့်

ဒရာဝတီတိုင်း၊ ဟသာတမြို့၌ ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ မေလ (၂၃)ရက်နေ့တွင် အဘ - ဦးအေးမောင်၊ အမိ- ဒေါ်သိန်းတန်တို့မှ မွေးဖွား။

အသက် (၄) နှစ်အရွယ်တွင် မိဘများနှင့် အတူ ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်ရှိလာပြီး ရန်ကုန်မြို့တွင်ပင် ပညာသင်ကြားခဲ့။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် တန်းမြှင့်ကျောင်းထွက် စာမေးပွဲအောင်မြင်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် တက္ကသိလ် ဝင်တန်း စာမေးပွဲအောင်မြင်။

၁၉၇၁ ခုနှစ် လုပ်သားများကောလိပ်တွင် ရွှေပေါ် အခိုက်ဖြင့် ပညာသင်ကြားပြီး ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် သိပ္ပါတွဲကို ရရှိခဲ့။

၁၉၇၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၈ ခုနှစ်အတွင်း သုတေသနလက်ထောက်၊ လက်ထောက် စီစဉ်ရေးမှုံးရာထူးများ ထမ်းဆောင်ခဲ့။

၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၉၁ ခုနှစ်အထိ ဓန စီးပွားရေးမဂ္ဂဇင်းတွင် အယ်ဒီတာအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ၁၉၉၁ ခုနှစ်မှစ၍ စာပေရေးသားခြင်း တစ်ခုတည်းကိုသာ ဇောက်ချလုပ်ကိုင်ခဲ့။

လက်ရှိတွင် အခါအားလုံးစွာ မဂ္ဂဇင်းများ၏ ဝတ္ထု၊ ဆောင်းပါးများ ရေးသားလျက်ရှိပြီး ဘာသာပြန် လုံးချင်းဝတ္ထု၊ စီးပွားရေး၊ အောင်မြင်ရေး၊ တက်ကျမ်းစာအုပ်များ ရေးသားလျက်ရှိ၊ စာရေးသူအနှစ်သက်ဆုံး တက်ကျမ်း စာအုပ်မှာ “အကြံကောင်းတော့ တစ်ချက်” ဖြစ်ပြီး အကြိုက်ဆုံး အတ္ထပ္ပါ စာအုပ်မှာ “ခိုက်ဦးမှ စင်ကာပူသို့” စာအုပ်ဖြစ်။

တရာ်ဝက္ခန်းကောင်စာအုပ် (၅)

တပတ်ကျော်းခြင်း၊ ပြင် ဘဝတိုးတက်ရေး - J

ကျောင်းမာရီကျော်းမာရီ စနစ်တကျော်နည်း

စင်သန

READING SMART

by

Nicholas Reid Schaffzin

ဆရာတ်မြောင်းစာအုပ် တရာ်ဝက္ခန်း
အဖွဲ့ ၁၁ ၈၇ လမ်း၊ ကန်တော်မြို့
မန္တလေးတော်ရွှေ့နှုန်း ရရှိကုန်
ပုံး - ၂၀၁၄၃၁၁

များများ

- ဘဏ္ဍာန်ပြန်လုပ်မှု

- အကာခို

၁၁ အကျင့်ဆုံးတော်များ လေ့လာနဲ့ ၂၀၁၀ ၂၀၁၁ ၂၀၁၃ ၂၀၁၅ ၄

၂၁ အကျင့်ဆုံးတော်များ ၂၀၁၀ ၂၀၁၁ ၂၀၁၂ ၂၀၁၃ ၂၀၁၄ ၂၀၁၅ ၂၀၁၆

Reading Comprehension

ဘာသာပြန်သူအမှာ

ဉ်စာအုပ်တွင် မဖတ်မဖြစ်၍ ဖတ်ရသော လုပ်ငန်း
ဆိုင်ရာစာများ၊ကျမ်းများ၊ ကျောင်းသားတို့ မဖတ်ချင်ဘဲ
ဖတ်နေရသည့် ကျောင်းစာများကို လျင်မြန်စွာ ကျော်က်၍
နားလည်သကောပေါက်ကာ စွဲစွဲမြဲမြဲ မှတ်မိအောင်ဖတ်နည်း
များပါဝင်သည်။ အထူးသဖြင့် ကျောင်းသားများနှင့် သက်
ဆိုင်သည်ဆိုလျှင် ပို၍မှန်ပါသည်။

မည်သည့် ကျောင်းသားမဆို မည်မျှပင် စာဖတ်ဝါသနာ
ပါသည်ဖြစ်စေ၊ ကျောင်းစာဟု ဆိုလိုက်သည်နှင့် တို့ ကို
ဆားတို့သလို တွန့်သွားတတ်ကြသည်။တစ်ခါတစ်ရုံ အလွန်
စိတ်ဝင်စားစရာ၊ ကောင်းသော ဝတ္ထဲကိုပင်လျှင် ကျောင်းသုံး
အဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သောအခါ စာဖတ်ဝါသနာပါသူ
ကျောင်းသားကိုယ်တိုင်က ထိုစာအုပ်ကိုမဖတ်ချင်တော့။
စာမေးပွဲပြီးမှ ထိုစာအုပ်ကို အရသာခံကာ ပြန်ဖတ်ချင်
ဖတ်မည်။ ဉ်သည်မှာ လူသာဝဖြစ်သည်။

ထိုသို့မဖတ်ချင်ဘဲ ဖတ်ရသည့်အခါ တော်တော်နှင့်
လည်းမပြီးနိုင်တော့။ ထိုစာများကိုမှတ်မိဖို့ဝေးစွာ၊ ခေါင်း
ထဲ သို့ပင် မဝင်။သို့နှင့် ဖတ်လေဖတ်လေ ဌီးငွေလာလေ
ဖြစ် လာသည်။အထူးသဖြင့် ခက်ခဲသော ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ
စာအုပ်များ ဖြစ်ကပို၍ဆိုးသည်။ကျောင်းစာမို့ စိတ်မဝင်

စားရသည့်ကြားထဲ ဘာသာရပ်က ခက်ခဲနေသဖြင့် ဖတ်နေ
သော်လည်း ခရီးမရောက်နိုင်တော့။

ထိုသို့သော အခက်အခဲများကို ကျော်လွှားနိုင်ရန် ဤ
စာအုပ်တွင် နည်းလမ်းများ ပေးထားပါသည်။ မည်သည့်
ကျောင်းစာကိုမဆို အချိန်တိတိနှင့် ဖတ်ပြီး ကျောက်
နား လည်ကာမှတ်မိသွားနိုင်သည်။ ထိုကြောင့်ကျောင်းသား
အ များကြားတွင်ကိုယ်ကစာပိုကြသဖြင့် တခြားကျောင်း
သား တွေထက် အဆင့်လည်းသာမည်။

နောက်ပိုင်းတွင်လည်း မည်သည့်စာကိုပဲ ဖတ်ဖတ်၊
၁ နစ်တကျနှင့် အမြန်ဆုံးဖတ်နိုင်သည့်အပြင် ဖတ်သမျှစာ
ကိုလည်းမှတ်မိသွားနိုင်သည်။သို့ဖြင့် စာတွေအများကြီး
ဖတ်ဖြစ်မည်။ စာဖတ်များတော့ ဗဟိုသူတွေတိုးပွားမည်။
ဗဟိုတွေများလေ ကြီးပွားတိုးတက်လေ မဟုတ်လား။

ဤစာအုပ်တွင် ကျမ်းစာ၊ အစီရင်ခံစာ၊ စာတမ်းဘာ
သာရပ်ဆိုင်ရာ ကျောင်းစာများကို စနစ်တကျ ဖတ် တထိ
အောင် လေ့ကျင့်ခန်းများနှင့်တကွ ဖော်ပြထားသည်။

လေ့ကျင့်ခန်းများတွင်လည်း စာအုပ်(၁)မှာကဲ့သို့ပင်
မူရင်းစာအုပ်ပါနမူနာလေ့ကျင့်ခန်းစာများမှာမြန်မာပရီသတ်
အတွက် ခက်ခဲနေမည်စိုးသဖြင့် မြန်မာမူနယ်ပယ်မှ မြန်မာ
များနှင့်ရင်းနှီးပြီးသား စာများကို အစားထိုးထည့် ပေးထား
ပါသည်။ အထူးသဖြင့် 'စာဖတ်ပြုးလမ်း' များတွင် ပြစ်
သည်။

ပထမစာအုပ်မှာကဲ့သို့ပင် အခြားလေ့ကျင့်ခန်းများ
အပါအဝင် 'စာဖတ်ပြုးလမ်း'များထည့် ထားပါသည်။

စင်စစ်တွင် စာဖတ်ပြီးလမ်း ဆိုသည်မှာ အင်လိပ်စာဘာသာရပ်ဖြေဆိုသည့်အခါ ပါတတ်သော Reading Comprehension များ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုလေ့ကျင့်ခန်းသည် စာဖတ် ကျမ်းကျင်အောင် လေ့ကျင့်ရာ၌ထိရောက်လသည်။

ဤစာအုတ်၏ ဒုတိယပိုင်းမှာ အင်လိပ်စာ စာဖြေကျင်းသားများအတွက် Reading Comprehension မေးခွန်းများပြုတတ်အောင် အမိက၍ တင်ပြထားပါသည်။ အ ဆိုပါ Reading comprehension များကို စာဖတ်ပြီးလမ်း များဟုသာ အမည်ပေးထားပါသည်။ ယင်းမှာ မူရင်းစာအုပ် အတိုင်း ဘာသာပြန်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင်ပေးထားသည့်စာပိုဒ်များမှာမြန်မာကျောင်းသားများအတွက် ခက်နေမည်ထင်သဖြင့် ပိုမို လွယ်ကူမည့် အင်လိပ်စာပိုဒ်များကို အစားထိုး ထည့်ပေး ထားပါသည်။ အင်လိပ်စာဘာသာရပ်တွင် ဖြေဆိုရမည့် Reading Comprehension ဖြစ်သည့်အတွက် စာပိုဒ်များမှာ အင်လိပ်ဘာသာဖြင့်သာဖော်ပြထားပါသည်။

ဤဒုတိယပိုင်းကို ဖတ်၍ လေ့ကျင့်ခြင်းဖြင့် Reading Comprehension ကို အမှုတ်ကောင်းကောင်းရအောင်ဖြေ ဆိုနိုင်ကြမည် ဖြစ်သည်။ ထိုအပြင်အင်လိပ်စာဖတ်သည့် အလေ့အကျင့်လည်း၏ရလာနိုင်သည်။

အချုပ်ဆိုရသော် ဤစာအုပ်သည် ကျောင်းသားများစာကိုကျက်မှတ်ရာတွင် လွယ်ကူသက်သာပြီး စာရလွယ်သောနည်းများကို တင်ပြထားသည်ဖြစ်၍ ကျောင်းသားများအတွက် အထူးသင့်လော်သည်ဟုဆိုရပါမည်။ ဤစာအုပ်ကိုဖတ်ကာ ပေးထားသည့်နည်းစနစ်များကိုလက်

တွေကျင့်သံးခြင်းဖြင့် ညံ့သူတွေ တော်လာပြီး တော်သူတွေ
ထူး ချွဲနိလာမည်ဟုသာ(ကျူရှင်ဆရာ လေသံအတိုင်း)ဆိုချင်
ပါသည်။။

ဇင်သန့်

စကားပြီး

စာကို လျော့လျော့လျော့လျော့။ အလွယ်တကူ ဖတ်သွား
နိုင် သူကို တွေ့ဖူးကြပေလိမ့်မည်။ ထိုလူက “ခြော်...
ဒီစာ အုပ်လား၊ ကျေပ်ဖတ်တာ သုံးနာရီပဲကြာတယ”ဟု
ဆိုသော စာအုပ်ကို မိမိဖတ်နေသည်မှာ သုံးပတ်ထဲ
ရောက်နေသော် လည်း မဖြိုးသေးဘဲ ရှိနေသည်လား။ ထိုလူကဲ့သို့
မဖြစ်ထို့နှင့် လား။

ထိုလူများသည် ဘာမျှ ပိုထူးခြားသည်မဟုတ်ကြ။
ဒောက်လည်း ပိုကောင်း၍ မဟုတ်။ သူတို့ကစာဖတ်
နည်းကို သိ၍ ဖြစ်သည်။ ထိုလူတွေကဲ့သို့မိမိတော့ စာဖတ်
တတ် တော့မည်မဟုတ်ဟု အားဝယ်နေသည်လား။

လုံးဝအားဝယ်စရာ မရှိပါ။ စာကို မြန်မြန်နှင့်ကျေ ဉာဏ်
အောင် ဖတ်တတ်ဖို့ မိမိတော့ မည်သို့မျှ လုပ်ရမည်
မဟုတ်ဘု မထင်ပါနှင့်။ ထိုလူတွေ မည်သို့ဖတ်သည်ကို
အ တုခိုးရန်သာ ရှိပါသည်။

ယခု ကြိုစာအုပ်မှာ ထိုလူတို့၏နည်းများကို တင်ပြ
ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုလူများမှာ စာဖတ်ကျမ်းသည်၊ သို့သော် သူတို့ကို
သူ တို့ အဘယ်ကြောင့် စာဖတ်ကျမ်းမှန်းပင် မသိကြ။

သူတိုကအလေ့အကျင့်ဖြင့် အလိုအလောက်စာဖတ်ကျမ်း
လာကြခြင်းဖြစ်သည်။သူတို့မှာ စာကိုကျမ်းကျင့်လွယ်ကူ
စွာဖတ်ပြီး ဖတ်သမျှစာကို လည်း အကုန်မှတ်မိနေကြသည်။
သူတို့သည် စာဖတ်နည်း ကို ကျင့်သုံးသွားကြခြင်း ဖြစ်သော်
လည်း ထိုသို့ကျင့် သုံး သွားမှန်းပင် သူတို့ဘာသာမသိ
လိုက်ဘူ။

ဤစာအုပ်တွင် စာဖတ်သည် အခါတွေ့နိုင်သည်
အခက် အခဲများကို ကျော်ဖြတ်နည်းများပါဝင်သည်။
စာကိုမြန် မြန် ဖတ်နိုင်ရုံသာမက ကျေည်ကွာနားလည်
သွားစေရမည်။ စာဖတ်သည်ကတော့မြန်ပြီး ကျေည်ကို
အောင်နားမ လည်လျှင် မော်တော်ကားစက်ကို မြန်အောင်
လုပ်ထားပြီး ကားသီးနှင့် စတီယာရင်းတို့ကို သွက်အောင်
လုပ်မထား သည်နှင့် တူသည်။ မကြာမီ ထိုကား
မှောက်သွားနိုင်သည်။

စာဖတ်ကျမ်းကျင့်ရုံနှင့် မိမိဘဝ ပြောင်းလဲတိုးတက် လာ
တော့မည်ဟုမထင်ပါနှင့်။ စားပွဲပေါ်တွင် ပိုက်ဆံတွေ
တင် ထားပြီး မျက်နှာကျက်တွင်လည်း တစ်ရာတန် ငွေစွေ့
တွေ ချိတ်ဆွဲထားသည့်နေရာကို နေ့စဉ်ဖြတ်သွား ရသည်
ဆိုပါစို့။ ထိုပိုက်ဆံများကို မိမိယူလိုကယူ၍ ရနိုင်သည်
ဆုံးပါစို့။ သို့ ဆုံးလျှင် စားပွဲထောင့်ရှု အကြောင်းကလေး
များလောက်နှင့် ကျေနပ်ပါသည်ဆုံးကာ ထိုအကြွောင်း
ကလေးများကိုသာယူ မည်လား။

စာဖတ်ကျမ်းကျင့်ရုံမှုဖြင့် ချမ်းသာသွားမည်တော့မ ဟုတ်။
သို့သော် စာဖတ်ကျမ်းကျင့်သည်နှင့် ကြီးပွားချမ်းသာရေး ပဟု
သုတတွေ ရလာမည်တော့အမှန် ဖြစ်သည်။ ထို့ပုဂ္ဂိုလ်သုတ
များ ဖြင့်ကြီးပွားတိုးတက် ချမ်းသာလာမည် ဖြစ်သည်။

စာဖတ်ကျမ်းကျင်သည် ကတေသူကောင်းပါသည်။ သို့ သော်
စာဖတ်ကျမ်းကျင်ရုံဖြင့် မိမိဘဝပြောင်းလဲနိုင်စရာ အကြောင်း
မရှိဟုဆိုသူများ ရှိကောင်းရှိမည်။

ကောင်းတွင်ပဲကြည့်ပြီး၊ ကောင်းဘာသာရပ်များတွင်
စာဖတ်ကျမ်းကျင်သူနှင့် မကျမ်းသူ စာမေးပွဲ၏ အဆင့်ကွာ ခြား
သွားလိမ့်မည်။ ကောင်းသားအများကြားတွင် မိမိက
ထိုင်ဆုံးအဆင့်ရောက်ပြီဆိုလျှင် မိမိဘဝပြောင်းလဲမသွား နိုင်
ပေဘူးလား။

အလုပ်သမားတွေကြားထဲတွင်လည်း အလုပ်သမား
တစ်ယောက်သည် စာအုပ်ကောင်းတစ်အုပ်နှင့် ပတ်သက်၍
မိမိအလုပ်ရှင်နှင့် ဆွေးနွေးမီသည် ဆိုပါစိုး။ ထိုအလုပ်
သ မားသည်မိမိနှင့် အမြင်တူသည်ဆိုကာ အလုပ်ရှင်က
မျက် နာသာပေးသည်မျိုးလည်းရှိနိုင်သည်။ စာဖတ်အား
ကောင်း သည်နှင့် အလုပ်ရာထူး၊ လစာတိုးတက်မှုလည်း
ဖြစ်လာ နိုင်သည်။

ထိုကြောင့် စားပွဲပေါ်မှ အကြောင်းများကို ပြန်ချ
ထားလိုက်ပါ။ ရာတန်များကိုသာလှမ်းဆွဲလိုက်ပါ။ မိမိ
ဘ အလုပ်ပဲလုပ်လုပ် တစ်သက်လုံး စာဖတ်သွား ဖို့တော့
လိုသည်။ ဤစာအုပ်သည် စာဖတ်ကျမ်းအောင်သင်ကြား
ပေး နိုင်ပြီး စာဖတ်အားကောင်းမြင်း ဖြင့်လူတကာ မော်လင့်
တောင်းတနောက်သည် ကြီးပွားချမ်းသာမှုကို ရရှိခံစား
နိုင် ပေလိမ့်မည်။ ၁

မျှောင်းစာ

သတ္တုယ်

ထွေထွေနည်း

**"There are no dull subjects. There
are only dull writers"**

H.L.Hencken

“ပြုစွဲစရာကောင်သော ဘာသာရိယဉ်၏ မရှိ ပြုစွဲစရာကောင်
အောင်အရာသာသော စာအေးဆရာတာ ရှိသည်”
-အိတ်ချုအယ်ယ်လ် မစ်ကင်

တာဝန်အရတေသုတေသနလျှို့တွင် ဖတ်ပုံယတ်နည်းအ တော်ပင်
လိုသည်။ လိုအပ်၍ ဖတ်သည်ဖြစ်သောကြောင့် ရှောင်လွှဲ၍
မရ။ ပျော်စရာလည်းအတော်ပင်ကောင်လိမ့် မည်။

တစ်ခါတစ်ခုတယ်တွင် အမေရိက္ခာသည့် အချက်အ လက်တွေက
များ၊ အမေရိအသားကလည်းမကောင်သဖြင့် အိမ်ပေါ်ထွာလိမ့်မည်။
ထိုစာမျိုးကို လွယ်လွယ်ကလေး ဟု သဘောထား၍ ဖတ်သွားနိုင် ပါ
သည်။ တရာ့ရွှေတ်နှစ်ယတ်သွား ပြီ အေးလုံးသဘောပေါက်ကာ မှတ်စိ
သွားနိုင်ပေါ်မည်။

ဤအကြောင်းအရာတွေအေးလုံးကို လျှောက်ဖတ်သွား ပြီ မှတ်စိ
နိုင်စရာ ရှိပါမည်လား။ အချက်အလက်တွေ နေ့ စွဲတွေ ညီမျှခြိုး
တွေ၊ နာမည်တွေမှာ မှတ်မိနိုင်စရာမမြင်။ ထိုစာမျိုးဖတ်ရသည့်
အလုပ် မြန်မြန်ပြီစေချင်လိမ့်မည်။ ထိုစာပါအကြောင်းအရာများနှင့်
ပတ်သက်၍ ကိုယ့်အ ထက်လျှို့က ပြန်မေးပါစေရန့် ကိုယ့်ဆရာ
ဆရာမ တွေကလည်း တမေးပွဲတွင်ထည့်မမေးပါစေရန့်ဟုသာဆု
တော်မော်မိလိမ့်မည်။

နောက်ဆုံး မေးလာသောအခါတွင်လည်း ခေါ်မြတ် တွင်ရှိနာည် အချက်အလက်များမှာ နစ်နေသော သဘော တွင်မှ ထွက်ပြေးသွား သော ကြွက်များကဲ့တို့ ထွက်ပြေး ကုန်ကြလိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့်သာခက်ခဲ့သည့်အများကိုဖတ်ယူည့်အခါး ခိုးကြည့်စနစ် တစ်ပုံရှိပါသည်။ သိထားရမည်မှာ တကို နာမလည်ပဖတ်နေလျှင် ထိုစာထဲမှတိအင်သည့်အချက် များကို မှတ်ခိမည်မဟုတ်။ မှတ်ခိသည်ခို့ကျော်လည်း ထို့အ ချက်အလက်များကိုလှက်တွေ့အသုံး၊ တတ်မည်မဟုတ်။

ဗားအေး စာချုပ်ကို ၁၉၁၉ ခုနှစ်တွင်ချုပ်ဆိုသော အချက် ကိုသိရုံမျှနှင့် ဆရာဆရာမကခီးကျိုးကြမည် မဟုတ်။ ယင်းမှာ ဘာစာချုပ်နည်း၊ ဘယ်သူတွေချုပ်သည့်စာချုပ်နည်း ထိုစာချုပ် ကြောင့် ဘာတွေဖြစ် လာသနည်း စသည်တို့ဟဲ သိမြှေ့လို့သည်။

ရှုပေဒ ဘာသာရပ်မှာပဲဖြစ်ဖြစ် သမိုင်းဘာသာရပ် မှာပဲဖြစ် ဖြစ် ဖတ်စာမှန်သမျှတွင် ကျယ်ဝန်သော အကြောင်းရပ်တွေပါဝင် သည်။ ယင်းတွင် ပါဝင်သောအချက် များသည် အဆိုပါ အကြောင်းရပ်များကို ပုံစံခြင်းများသာ ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ဖတ်စာအုတ်ကို ပထမတစ်ကြိမ်ဖတ်သည့် အခါ နွေးနွေးဖတ်ပြီး အကြောင်းအရာများကို ဆက်စပ် စဉ်းစားပါ။ အမိက ဘာကိုပြော ချင်သနည်းဆိုသည်ကို ကြည့်ပါ။ ရှုပေဒဆိုလျှင်လည်း မည်သည့်အပိုင်ကို တင် ပြချင်သနည်းဆိုသည်ကိုကြည့်ပါ။ ထိုအခါ အချက်အလက် များကိုသောပေါက်လာလိမ့်မည်။ အချက်အလက် များကို ဆက်စပ်မိလာသည့်နှင့် ယင်းတို့ကိုမှတ်မိလာလိမ့်မည်။

ခြေရာတော်ကောက်ခြင်း၊ ရုပ်လုံးပေါ်အောင်ကြည့်ခြင်း
တ၏ပင်မဆိုလိုချက်နှင့် အဆက်အစပ်ကို ခြေရာကောက်ဖို့ မည်။ အချက်အလက်ကိုချည်းသက်သက် မမှတ်ပါနေ့။
ထို့အ ရှိချက်အလက်များသည် အမိန့်ဆိုရှင်သည် အ မြှောင်
အရာတွင် မည်သို့ အံဝင်ခွင့်ကြပါသနည်းကို ဆက်စပ်ကြည့်
တတ်ပါ၏။

အမေရိကန်သမ္မတဟောင်း နစ်ကဆင်နှင့် ဝါးတား ဂိတ်အနှစ်
 တော်ပုံအကြောင်းကိုဥပမာကြည့်ကြပါမြို့နစ်က ဆင်မှာသိက္ခာကျကာ
 သမ္မတရာထူးမှ နှုတ်ထွက်သွားခဲ့ရ သည်။ သို့ရာတွင်ဝါးတားဂိတ်
 အဆောက်အအုံအတွင်း ဝင်သည့်အသေးစိတ်အကြောင်းအရာများ
 ထက် သမ္မတတာ ဝန်နှင့်ပတ်သက်၍ အကျိုးသက်ရောက်ပုံ၊
 ဧည့်ခံအဖို့ရ တာဝန်များအပေါ် ပြည်ထူးတွေသောထူး ပြောင်လဲ
 ခဲ့ပုံ များက ပို၍အရေးပါသည်။ (ယခင်ကဆိုလျှင် ဒွေး ချယ်ခံအဖို့ရ
 တာဝန်များအပေါ် ပြည်ထူးတွေအတော် ယုကြည့်ခဲ့ကြသည်)

ထိုကြောင့် စာဖတ်သည့်အခါ ယင်တွေ့ပါဝင်သည့် အဖြစ်အပျက်
 ကြောင့် နောက်ခုံးတွင် မည်သည့်အကျိုး သက်ရောက်မူ ဖြစ်ခဲ့သနည်း
 သချိဘသာသွေ့လည်း စာတွင် ပါသည့် မည်သည့်ညီမျှခြင်းသည်
 အဘယ်ကြောင့် ပိုအရေး ကြိုးသနည်း စသည်တို့ကို ပိမိဘသာ
 ပြန်မေးပါ။

ဘောလ်ပင်ကိုင်ပြီးဖတ်

စာဖတ်သည့်အခါ အချက်အလက်များကို မျက်စိရှိမ သွားစေနိုင်
 မည်သည့်ကောင်းစာအုတ်ကို ပုံပတ်ဖတ် ဘောလ် ပင်
 တစ်ချောင်းကိုင်၍ဖတ်ပါ။

တတစ်ပုဒ်လုံး အမိအကကြောင်းအရာကို ဖော်ကျူး နိုင်သည့်
တပိုဒ်ကို ဘေးမျဉ်သားကာ မှတ်သားပါ။ ထိုစာ ပိုဒ်ထဲမှ အမိက
ကျသည့်အချက်ကိုအောက်မှမျဉ်သား၍ မှတ်ပါ။ ထိုနောက် မှတ်ထားပို့
လိုသည့် အချက်အလက်ကို **ပို့၍မှတ်ထားပါ။**

တဖတ်ခြင်းနှင့် တကျက်ခြင်းကို ခွဲခြားတတ်ပါစေ။ တဖတ်
ခြင်းဆိုသည့်မှာ တပါအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ ရုပ်လုံးပေါ်
အောင်သိမြင်လာခြင်းဖြစ်သည်။ တကျက် ခြင်းဆိုသည့်မှာ တပါ
အချက်အလက်များကို မှတ်မိနေခြင်း ဖြစ်သည်။

ဂတ်မချလျှင်ရေးဆွဲမှတ်သား

ဖတ်စာအုပ်ထဲမှ အချက်အလက်များကို မှတ်မိစေနိုင်သည့်
နောက်တစ်နည်းမှာ သက်ဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာ နှင့်ပတ်သက်၍
ပုံဖော်ရေးဆွဲ မှတ်သားခြင်းဖြစ်သည်။

**ထို့ညို့ဖော်ရေးဆွဲရာတွင်နှုန်းယေား ပြစ်စဉ်ယေား ပတ်လည်
ယေား စသည်တို့ဖြင့် ပုံဖော်ကျက်မှတ်နိုင်သည်။**

ဓရန်ယေား မှာသမိုင်း နိုင်ငံရေးသိပ္ပါနှင့်အချိန်ကာလအလိုက်
ဖြစ်ပေါ်သော အကြောင်းအရာများကိုလေ့လာ ကျက်မှတ်ရာတွင် အသုံး
ကျသည်။ယင်းမှာ မျဉ်းဖြောင့်တစ် ကြောင်းပြစ်၍ ယင်းအပေါ်တွင်
ခုံးနှင့် ဖြစ်စဉ်များကို အစဉ်အတိုင်း ရေးမှတ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။
အမေရိကာန် တော်လျှို့ရေးသမိုင်း လေ့လာရာတွင် မှတ်သားထားသည့်
ခုံးနှင့်ယေားကို တစ်ယက်ပါအတိုင်း တွေ့ဖြင့်ရမည်။

၁၇၇၃ ၁၇၇၄ ၁၇၇၅ ၁၇၇၆ ၁၇၇၇ ၁၇၈၀ ၁၇၈၁ ၁၇၈၂

၁၇၇၃	၁၇၇၄	၁၇၇၅	၁၇၇၆	၁၇၇၇	၁၇၈၀	၁၇၈၁	၁၇၈၂
၁၇၇၃	၁၇၇၄	၁၇၇၅	၁၇၇၆	၁၇၇၇	၁၇၈၀	၁၇၈၁	၁၇၈၂
၁၇၇၃	၁၇၇၄	၁၇၇၅	၁၇၇၆	၁၇၇၇	၁၇၈၀	၁၇၈၁	၁၇၈၂
၁၇၇၃	၁၇၇၄	၁၇၇၅	၁၇၇၆	၁၇၇၇	၁၇၈၀	၁၇၈၁	၁၇၈၂
၁၇၇၃	၁၇၇၄	၁၇၇၅	၁၇၇၆	၁၇၇၇	၁၇၈၀	၁၇၈၁	၁၇၈၂

ဖြစ်ပို့သော်မှာ နိုင်ငံရေးလုပ်ရာမှုအကြောင်းများ၊ ဝါဘ္မားလူလာခြင်းနှင့် ခက်ခဲသောသိပ္ပါးဓာတ်ပြုမှု များ ကို ကျက်မှတ်ရာတွင် အသုံးကျသည်။ ထိပ်ဆုံးတွင်စာ၏ဦး တည်ချက်၊ သို့မဟုတ် စီးအခြေအနေကိုတင်ထားရမည်။ ထို့နောက်ဆက်လက် ဖြစ်ပေါ်သော အခြေအနေများ ရေးမှတ် သွားရမည်။

ဝါဘ္မားလူလာမှူး ဖြစ်ပို့သော်

'ငွေရှင်တို့၏ ဘဝတို့'

(c)

ငွေတာရီသည် ဘေးလယ်ကျန်းကြီးဘက်တွင် ရှိသော ကုစိုဝှာသူဖြစ်၏။

ကုဏ္ပါဝရာမှ အိမ်ခြေယာခြေအားဖြင့် လေးဆယ်ငါး ဆယ်ခုဗို့
သာရှိသော ရွာကလေးဖြစ်သည်။ မိုးတွင်းဆိုလျှင် ရေဖွေးဖွေး
လိုင်းဖွေးဖွေးနှင့်ရှိတတ်ပြီး စွဲဆိုပြန်လျှင် ကန် သင်းရှိုးပြတ်
များ တစ်ဖက်၌ ပတ်ကြားအက်နေသော မြေ တလင်းကွက်ကြီး
များ အတိပြီးနေတတ်သည်။ ထို့ခြာ တွင် နေထိုင်ကြသူများ
သည် လယ်ယာကိုင်းကျန်း လုပ်ကိုင်စားသလို အင်းအလုပ်
တံငါးအလုပ်ကိုလည်း ကျမ်းဝင်ရင်း နှီးသူများ ဖြစ်ပေသည်။

ကုဏ္ပါဝရာတွင် နေထိုင်ခဲ့ရသောညကာလကို ပြန်ပြောင်း
စဉ်းစားမိသည့်အခါတိုင်း ငွေရှိရင်ထဲ၌ ပျော်မွေ့ ကြည့်နှုံး
သည့်မနောဓာတ် ခလေးများ တယ်တယ်ဖျတ်ရှိက် ခတ်တတ်
သည်။ကောက်စိုက်ချိန်ဆိုလျှင် လိုက်စိုက်မည်။ ကောက်
သင်း ကောက် ချိန်၌ လိုက်ကောက်မည်၊ စပါးရိတ်ချိန်၌ လည်း
လိုက်ရှိတယ်မည်။ လယ်ကွင်းတွင် သူရင်းငှား အလုပ်မှ
လုပ်စရာမရှိလျှင်၊ လယ် ကူလီအလုပ်မှ လုပ်စရာမရှိလျှင်
စားစရာအတွက် အပူအပင် အကြောင်းအကြမရှိ၊ မဲလေး
ဘက်မှထွက်၍ မိုးမခဘက်ဆီဆင်းကာ အင်းများရှိရာ
ဒေသတစ်စိုက် လုညွှန်းအလုပ်လုပ်မည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ လယ်သိမ်းချိန်နှင့် အင်းသိမ်းချိန်
များ၏၏ ပွင့်ရှိက်သရက်ထည်နှင့် မယ်ညီရှုန်သားကလေး
များကတော့ ဝယ်နိုင်သည်သာတည်း။

ကုဏ္ပါဝရာ အနောက်ဘက်သို့ ထွက်လိုက်လျှင် ကျယ်
ပြောလသော လယ်ကွင်းပြင်ကြီးမှာ မျက်စိတဆုံး ဆန့်တန်း
ပြန်ပြီးလွှာက်ရှိသည်။ မိုးကုတ်စက်စိုင်းနားအထိ လယ်ကွက်
ပြေတွေ ပေါ်လှချည့်ဟု တွေးထင်ခဲ့သည်။ စပါးကလေး

များ ရိတ် သိမ်းပြီးစာတလင်းနယ်စ လယ်ကွက် အလိုက်
တလင်းအ လိုက် ယာယီတဲ့ကလေးများထိုးကာာ နေကြရ
သည့်အခါမျိုး၌ တေးကိုလည်း ဟစ်အော်မိမည်၊ က ချင်
လည်း ကမိုးမည်။ အပိုးသန် သော ကာလသားတွေ
အ ကြောင်း အာကြမ်းလျှာ ကြမ်းနှင့် ဝမခန်း ပြောတတ်သည့်
မအုံးမယ်၏တရားကိုလည်း အားပါးတရနာချင်နာမိမည်။

သို့မဟုတ်သေးလျှင် ရွာမျက်နှာမူထားသည့် မြစ်ပြင်
ကျယ်နံတေး၌ လေကမွှေ့လိုင်းကရွှေသဖြင့် ကန္တာကယ်
ရွက် တင်ကာ သွားနေကြသော သမ္မာန်များ စုန်ကြဆန်ကြ
သည် ကိုတွေးကာ ငေးရမည်။ နေဝါဒရိုကရောအခိုန်က
၀၅၍ ညအ မောင်ရောက်ခိုန်အထိ တိုင်တိုင် စိတ်ပူပင်စရာမရှိ၊
အန္တ ရယ်မရှိ၊ ညအ မောင်တိုးဝင်လာသောအခါ မြစ်ပြင်
ကျယ်တွင် ငါရှာစားသူတို့၏ မီးအုပ်ဆောင်းများအောက်
မှာတလက် လက်တောက်နေသော မီးရောင်လုံလုံများကို
တွေ့ရမည်။ ထိုအခါမျိုး၌ ‘ဒေါင်းဒေါင်းသံဘာသာနဲ့တံငါ
လျေ လောင်းဆင်း အိုးနှီးတွင်းမှာလ နှင့်းငွေ့ဆော်ချမ်းလို့
တုန် မလုံကွေးတယ်’ ဟူသော တံငါ၏ ဘဝကို ဖွဲ့ဆိုသည့်
တေးများကိုပါ လေအရွှေတွင် တရွှေရွှေ ကြေားနေရတတ်သည်။

အဘယ်မျွဲပျော်စရာကောင်းခဲ့လေသနည်း။

ဘောလယ်ဘက်က အကြောင်းတွေကို ပြန်ပြောင်း စဉ်း
စားမိသောအခါ ငွေ့ရှိ၏ရင်တွင်း၌ လေးလံသော ဝန်ထုတ်
ဝန်ပိုးကြီးကို တွေးပိုက်ထားရသလို ဖြစ်လာ လေ၏။ဟို
စဉ်က နေခဲ့ရသောဘဝနှင့် ယခုရောက်ရှိနေရသော ဘဝ
တို့၏ခြားနားမူများမှာ သူ့မျက်စီရွှေတွင် အစီအရိပ်

လာလေသည်။ ယခင်ကမူ အရာရာတိုင်းကို ကြည့်၍ ပျော်စရာသာ ထင်ခဲ့၏။ ပျော်လည်းပျော်ခဲ့၏။ ယခုကား ဖိမိ ရောက်နေသော ပတ်ဝန်ကျင်နှင့် မိမိတွေ့ထိရင် ဆိုင်နေရသော အရာရာတိုင်း မှာ ဝမ်းနည်းကြကွဲစရာနှင့် စိတ်ရှုတ်ထွေးလှစ်ညားဖွယ်ရာ များသာ ဖြစ်ချေသည်ဟု လည်း နှိုင်းယှဉ်စဉ်းစား နေမီ ပြန်သည်။

ထိုအခါမျိုးတွင် ငွေရှိရှုက်စီအစုံ၌ မျှက်ရည်များ ရစ် ပဲလာတတ်သည်။ သို့သော်လည်း သားသမီးများမြင်သွား မည်ရှိုးသဖြင့် ငွေရှိသည် အတင်းအကြပ်ပြန်သိမ်းတတ်ပေး၏။

ငွေရှိအသားအရေတွေမှာ ယခင်ကလို စိုစိုပြည်ပြည်မရှိတော့ဘဲ မည်းခြောက်ခြောက် ဖြစ်နေလေသည်။ နော်မရှောင် မိုးရွာမရှောင် ရာသီဥတုမရွေး သွားလာလုပ်ကိုင်ရခြင်းနှင့် ဖြစ်သလို ပြီးစလွှယ် နေထိုင်ရခြင်းကြောင့်သာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ အလှအပ မပြင်နိုင်သည်မှာလည်း ကြာ ပေပါ။ ကုက္ကိုဝတွင် နှေခဲ့စဉ်ကမူ သနပ်ခါး ရေကျကလေးတော့ နှေစဉ်လိုလို လိမ်းနိုင်ခဲ့သေး၏။ ယခုမူကား သနပ်ခါးဆိုသည်ကိုပင် သတိမရ။

အရွယ်ကလည်းထောက်၊ အသက်ကလေးကလည်း ရလာပြီးမြို့ခါတိုင်းကဲ့သို့ပင် ပင်ပင်ပမ်းပမ်းမလုပ်နိုင်တော့ သည့်အဖြစ် ကိုငွေရှိ သတိထားမိသည်။

သို့သော် နှေစဉ်နှေထိုင်း မိုးလင်းမှ မိုးချုပ်အထိစားသောက်နေထိုင်ရေးအတွက် ရှာဖွဲ့ ကြံစည်ရသည့် တာဝန်တွေသာ ပိနေသည့်အတွက် သူကျမ်းမာရေး မကျမ်းမာရေး

တို့အား အရေး တယူ ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းငှာ မတတ်စွမ်းနိုင်ရှာခဲ့။

နှေ့စဉ်နှင့်အမျှ ငွေရှိ၊ ရင်တွင်းက ပူရသည့်အရာမှာ ပါပီ၏ ဝမ်းတစ်ထွာအတွက်သာမက သမီးတစ်ယောက်နှင့် သားလူမမည်တစ်ယောက်၏ ဝမ်းတစ်ထွာအတွက်လည်းပါဝင် သည်။ ငွေရှိ၊ တွင်လင်ရှိသည်။ သူ့လင်ကိုဘိုးထွန်းမှာ ထက်သမားအတတ်ကို မတောက်တစ်ခေါက် တတ်သည် မှ အပ အခြားဘာမျှမလုပ်တတ်။ သူတို့ကြည့်ရသည့်မှာ သား မယားဝမ်းစာအတွက် တစ်စုံတစ်ခုသော အလုပ်ကို ဓားမ ပြီးချ မဆိုထားဘို့ ခေတ္တခကဲလေးပင် ဖြစ်စေကာမူလုပ်လို ချင်သော စိတ်ဆန္ဒမရှိဟု ထင်ရ၏။ ဤမျှလောက်အေး အေးနေတတ်သည့် ကိုဘိုးထွန်းပေသည်း။

ထိုကဲ့သို့သောလင်မျိုးကို ရထားသည့်အတွက် ငွေရှိ၊ သည် လင်ကံကောင်းသလား၊ လင်ကံဆိုးသလားဟု သူ ကိုယ်သူ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းမရမိ။ ဝမ်းသာရမလား၊ ဝမ်းနည်းရမလားဟု လည်း ဝေခွဲတတ်။ ငွေရှိ၊ ရင်တွင်း၌ အ ကောင်းအဆိုးကို ပိုင်းဖြတ်ရန်နှင့် ဝမ်းသာရန်၊ ဝမ်းနည်းရန်တို့အတွက် နေရာမရှိတော့လေပြီလော့။

(J)

‘ဟေ့ကောင်မ ညည်းလင် မူးလာပြန်ပြီ’

တစ်ဖက်ခန်းမှ ဒေါ်မကြီးက လှမ်းပြောသည်။ ကိုဘိုး ထွန်း မူးလားဟာတ်တိုင်း ဒေါ်မကြီးက လှမ်းပြောစမြှု ငွေရှိ ကလည်းနားထောင်စမြဲ။ ကိုဘိုးထွန်းက မူးလာပြီ ဆိုလျှင်အသံကလေးညာက်ညာက်နှင့် ငွေရှိ၊ ကိုရန်ရှာလေ

ရှိသလိုငွေရီ ပျက်လည်း မူးလာတတ်သော ကိုဘိုးထွန်နှင့် ရန်ရှာ သောဓလေ့ကို အံခြနေပြီဖြစ်သည့်အတိုင်း ဘာမျှမထူးသ လို တုံကြိဘာဝေ နေတတ်ပေ၏။

ဝက်ချေးစော်နှင့် အညွစ်အကြေးတို့မှ ထွက်လာသောအနဲ့ အသက်များကြောင့် ငွေရီတို့တဲ့တစ်ပိုက်မှာ နှစ်ဆယ့် လေးနာရီပတ်လုံး ချဉ်စုတ်စုတ်အနဲ့ချည်း ထွက်နေတတ်၏။ တစ်နောက်ပိုးသည်းသည်းထန်ထန်ရွာထားသဖြင့် တဲ့ ရွှေရီ လမ်းဘေးကလေးတစ်ခုလုံးမှာ ဓာတ်များ ထနေလေ၏။ မူးမူးနှင့် ပြန်လာသော ကိုဘိုးထွန်း၏ ဓာတ်ထဲမှ ခြေသံကို ငွေရီ၊ ကြားရသည်။

‘အောင်မယ်လေး ကြီးတော်ကလည်း ဒါပဲ အဆန်း လုပ်လို့’ ဟုငွေရီက ဒေါ်မကြီးကြားအောင် ပြန်ပြောသည်။ ငွေရီ၊ အသံမျာ့နဲ့ နောင်းသော မိန်းမသံမပါ၊ နွေ့ရောမိုးပါ ဝက်ခေါင်း၊ ဝက်အူ၊ ဝက်အသည်းဟူသော သူရောင်းနေကျကုန်တွေကို အော်ကာဘာစ်ကာ ရောင်းစားလာရသူဖြစ် သည့်အတိုင်း အသံမှာ ဉ်နေ၏။

‘အဆန်းမဟုတ်ပါဘူးအော် တော်တော်ကြာသာ လင်မယားနှစ်ယောက် တိတ်တိတ်ပုန်း ကျွော်စီကျွော်စီ လုပ်မနေနဲ့’

ဒေါ်မကြီးက ‘တိတ်တိတ်ပုန်း ကျွော်စီကျွော်စီ လုပ်မ နေနဲ့’ ဟုဆိုခြင်းမှာ ငွေရီ၊ အတွက် များစွာအဓိပ္ပာယ် ရှိပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကိုဘိုးထွန်း မူး၍ပြန်လာတိုင်း ငွေရီနှင့် ငွေရီနှင့် တိုးတိုးတိတ်တိတ် စကားများကြ သည်။ ရန်ဖြစ်ကြသည်။ ကိုဘိုးထွန်းမှာ ပင်ကိုအားဖြင့် စကားကိုပင်

ကျယ်ကျယ်ပြောသူမဟုတ်သည့်အပြင် မူးလာ သောအခါ များ၌ အသံမှာ ပို၍တိုးသွားတတ်၏။ ထိုကြောင့် သူတို့ လင်မယားစကားများရန်ဖြစ်ကြသည့်အခါတိုင်း အော် ကြီး ဟစ်ကျယ်နှင့် တောင်ဘက်ထောင့်စွန်းတဲက ဆိုက်ကား သမား လင်မယားလို ခုနစ်အိမ်ကြား ရှစ်အိမ်ကြား အော် ဟစ် ဆဲဆိုကြခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ တိတ်တိတ်ကလေးနှင့် ညျင်းညျင်း သာသာလေး ဆဲဆိုတတ်ကြသည်။ ဒေါ်မကြီးကလည်း ဤအချက်ကို ရည်ရွယ်၍ပြောခြင်းဖြစ်ရာ ငွေရှိမှာ များ စွာ သဘောကျသွားလေ၏။

‘ဟဲ ကောင်မ ထမင်းကျန်သေးလား’

အရက်နှုံးမှာ ကိုဘိုးထွန်း၏ ပါးစပ်ဝမှ တထောင်း ထောင်း ထွက်နေလေ၏။

‘အင်းအဲဒီလိုပဲ ခွေးမျိုးက ဒီအရက်သောက်တိုင်း မိုက်ရှိင်းလာတယ်၊ လူကိုများကောင်မလေးဘာလေးနဲ့’

ကိုဘိုးထွန်းက ဘာမျှမပြောသေးဘဲ ရိုဝေနေသော မျက်လုံးအစုံကို မေ့းကာ စွေး၍ကြည့်နေလေ၏။ သူ့ခေါင်း မှာ အောက်သို့စိုက်ကျလျှက်ရှိသည်။ နောက်ထပ် တစ်စုံ တစ်ရာသောစကားကို သူ့ပါးစပ်ကထပ်ပြော၏။ သို့သော် အသံထွက်မလာ။

‘မင့်ငါကိုစိတ်ဆိုးဟုတ်လား၊ မင့်ငါကိုစိတ်ဆိုး တယ် ဟုတ်လား’

ငွေရှိက ဘာမြန်ပြောရမည်နည်းဟု စဉ်းစားရင်း ကို ဘိုးထွန်းကို ကြည့်နေမိသည်။ ဖွားရရာကြနေသောဆံပင် များမှာ ရှည်လှပြီး၊ ရေစက်တွေကလည်း သီးစက်နေကြသည်။

အရက်မူးမူးနှင့် မိုးချာတွန်း ပြန်လာသလား၊ သို့မဟုတ်လျှင် အမူပြေအောင် လမ်းထိပ်က ရေဘုံးတွင်ပဲ ခေါင်ထိုး၍ ရေစိမ်လာသလား ငွေရှိမသိ။

‘မင်း ငါကိုစိတ်ဆိုးတယ် ဟုတ်လား’ ဟု ကိုဘုံးတွန်းက လက်ညီးကလေးကို ချာလည်လည်ထောက်ကာ ထပ်ပြေ သောအခါ၌ ငွေရှိမှာ သူလင်အပေါ် သနားသလိုလိုဖြစ် သွားပြန်သည်။ ‘အောင် မူးတာလေးလောက်ပဲ ရှိတာပဲ၊ တကယ်ဆိုတော့သူဟူလူကောင်းပါ’ ဟူလည်း သူ့ဘာသာ သူ တွေးမြှုပြန်ကာ ချက်ချင်း စိတ်မကောင်းဖြစ်မိသည်။

‘ထမင်း ကျွန်ုပါသေးတယ်၊ ကဲခြေထောက်ဆေး အိမ် ပေါ်တက်ပြီး၊ ကျူပ်ခူးပေးမယ်’

‘ဘာ ဘာဟင်းရှိသလဲ’

အမူးသမားက ထမင်းကျွေးရန် တောင်းဆိုရုံးမျှဖြင့် အားမရသေးဘဲ ဘာဟင်းရှိသလဲဟု ထပ်၍ စစ်ကြောမေးမြန်း လာသည့်တိုင်အောင် ငွေရှိသည် စိတ်တို့ခြင်း မဖြစ်မိ။

‘ဝက်ခေါင်းသုပ္ပ’

ကိုဘုံးတွန်းသည် ‘ဝက်ခေါင်းသုပ္ပ’ ဟူသော စကားလုံး ကို ကြေားသည့်နှင့်တပြီးနှင့် မီးခဲလို ရဲရဲနိနေသော မျက်လုံး၊ အစ်မို့နေသောမျက်နှာဖြင့် အာယူမေ့ ကြည့်လိုက်ပြီးနောက်.....

‘တစ်ခါလာလည်း ဒီ သောက် ဝက်ခေါင်း ဝက်အူ ဝက်ခေါင်း ဝက်အူ၊ ဝက်ခေါင်း’ နောက်ထပ် ကိုဘုံးတွန်း ဘာတွေ ဆက်ပြေနေသည်ကို ငွေရှိ မကြေားတော့ခေါ်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ခနောက်ခနောက် ဖြစ်နေသောဝါးကြမ်းခင်း

တွေကို ခပ်ပြင်းပြင်းနှင်းကာ မီးဖို့ချောင်ဘက်ဆီသို့ထလာခဲ့ခြင်းကြောင့်ပင်တည်း။

ငွေရီသည် အေးစက်တောင့်ခဲ့နေသော ထမင်းခဲ့ကိုဖွံ့ဖြိုးပါ၍ ပန်ကန်တွင်းသို့ ထည့်၏။ စောစောက သူကို သားအမိဘူးပြီး နောက် ချုန်ထားသေးသော ဝက်ခေါင်းတုတ်ကိုပါ ပန်းကန်နှင့် ခမ်းနားပေါ်တွင် ပုံထည့်လိုက်သည်။ အမူးသမားဆိုတော့ ချဉ်ချဉ်စပ်စပ် ကြိုက်တတ်မည်ထင်ကာင်ရှုတ်သီးမှုနှင့်တွေ ထပ်ဖြူးပေးလိုက်၏။ ဒါလောက်ဆိုလျှင်တော်လောက်ပေပြီး။

‘ရော့ စပ်စပ်ကလေး သုပ်ထားတယ်၊ စာလိုက်ဦးသို့မဟုပ်နေရင် မကောင်းဘူး’

လက်မဆေးဘာမဆေးနှင့် မွှတ်သိုပ်နေသော တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်လို ထမင်းလွှေးနေသည့် လင်ဖြစ်သူအား အပါးမှ ထိုင်ကြည့်ရင်း ငွေရီသည် တစ်ချက်မျှ သမ်းဝေ လိုက်လေ၏။

ကိုဘိုးထွန်းနှင့် အိမ်ထောင်ကျသည်မှာ ၁၀ နှစ်ကျော်ပြီတဲ့ ထင်သည်။ ကုတို့ဝဘက်တွင် မနေ့ရဲတော့သည့်အ တွက်ရန်ကုန်သို့ ပြေးလာပြီးနောက် တစ်နှစ်ခန့် မရှိတရှိ အချိန်တွင် ကိုဘိုးထွန်းနှင့် အိမ်ထောင်ကျခြင်း ဖြစ်သည်။

ကိုဘိုးထွန်း၏ အတိမိုးရှုးကို မစစ်ဆေးမိ။ လူဆိုးလားလူကောင်းလားဟုလည်း ပိုင်းခြားဝေဖန်ခြင်း မပြုမိ။ အားကိုးရာမှဲပြေးလာရသောဘဝတွင် ဆင်မလိုက်ရပ်ကွက် တစ်မိုးခို့ရင်း ကိုဘိုးထွန်းနှင့် မျက်မှန်းတန်းမိရာမှ လား လိုက်ကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ငွေရီနှင့် ကိုဘိုးထွန်း၏ အိမ် ထောင်ရေးဘဏ်ကြောင်းမှာ ဤမျှသာဖြစ်သည်။

ယခုမူကိုဘိတ္ထန်း၏ အသက်မှာ ဂုဏ် ခန့်ရှိပြီ။ ငွေရှိ၊ အ သက်မှာလည်း ဂျော်စွဲကျော်ပြီ။ သားဖြစ်သူပေါက်စမှာ ဥန်၏ သမီးဖြစ်သူဂျော်စွဲကျော်မှာ ဂျော်စွဲ ရှိကြပြီ။ ကိုဘိုးထွန်း ရော ငွေရှိပါ အသက်ထက်ပို၍ ရင့်ရော်သော ရုပ်လက္ခဏာ ရှိကြသည်။ တစ်နှစ်တစ် နေ့ ဝမ်းရေးနှင့် လုံးထွေးယဉ်ပြီ၏ နောက်ရသူ များဖြစ်သဖြင့် သူတို့ရုပ်ရည်များသည် အသက် ထက်ပို၍ ရင့်ရော်သလား၊ နှပါးသလား မစဉ်းစားတတ်ကြ။ စဉ်းစားရန်လည်း သတိမ ရရှိနိုင်ကြ။

‘ငွေရှိ ငွေရှိ ငါအလုပ်လုပ်တော့မယ်၊ မင်း ဘာမှ မဟု နဲ့တော့’

တစ်ဘက်ခန်းမှ ဒေါ်အမကြီး၏ ခက်ခနဲရယ်သံမှာ ဤ မှာ ဘက်ခမ်းဆီသို့ လွှင့်ထွက်လာလေ၏။ ငွေရှိကလည်း ကျမော်မဆည်နိုင်ဘဲ ‘ခစ်’ ခနဲနေအောင်ရယ်လာလေ၏။

‘နင်မေကလိန်း ဒါရယ်စရာလား ငါအကောင်းပြာ တာ’ ဟု ကိုဘိုးထွန်းက မျက်နှာထားသေသေနှင့် ငါကိုနေ ပြန်သည်။ သူ့ပါးစပ်တွင်းမှ ထမင်းလုံး ထွေးမှာ တဖောက် ဖောက်နှင့် ကြမ်းပြင်ပေါ်သို့ ပြန်ထွက် ကျနေလေ၏။

(၃)

သူစကားအတိုင်းပင် ကိုဘိုးထွန်းသည် လက်သမား ကန်ထရိုက်တစ်ဦးနှင့် အတူ ဘသာ်တဘက်တို့လိုက်၍ အ လုပ်လုပ်လေသည်။ ထိုအခါ့၍ ငွေရှိမှာ သူကိုသူ ဝမ်းသာရ မည်းလား၊ ဝမ်းနည်းရမည်လား ခဲ့ခြား၍ မတတ်နိုင် လောက် အောင် ဖြစ်ခဲ့လေ၏။

‘ဟို့မှာ အလုပ်အကိုင်လေး ဘာလေးနေရာကျရင် မင်းတို့သားအမိကို ငါခေါ်လာမယ်’

ကိုဘိုထွန်းက သွားခါနီးတွင် သို့ကလို မှာသွားသည်။ အကယ်မျှ ဝမ်းမြောက်ကြည်နှီးဖွယ်ရာ ကောင်းလိုက်ပါသ နည်း။ အိမ်ထောင်ကျလာသည့်အခါန်ကစ၍ အလုပ်အ ကိုင်အကြောင်းကိုမပြော၊ စားရေးသောက်ရေးအတွက် အ လျဉ်းမပူ၊ အရက်ကလေးသောက်လိုက်၊ လျှောက်လည် လိုက် လုပ်နေခဲ့သည့် ကိုဘိုးထွန်းသည် ယခုတော့သမာ ဒေဝ နတ်ကောင်းနတ်မြတ်များ တိုက်တွန်း၍လား မသိ။ သူဘာ သာသူ အကြံအစည်ထုတ်ကာ အလုပ်လုပ်လျက်ရှိနေ ပေပြီ။

ဟသာ်တသို့ လက်သမား ကန်ထရှိက်နှင့် အလုပ်အတူ လိုက်လုပ်သော လင်သည်အကြောင်းကို တွေးမိသည့်အခါ ငွေရှိမှာ ကိုဘိုးထွန်းအပေါ် သနားစိတ်ကလေးများပင် ဝင် လာမိသည်။ ‘အောင် အခုတော့လည်း သူခဲများ သနားစရာ ပါလား’ ဟုတွေးမိသည်။

‘ရှင် ဟိုရောက်တဲ့ အခါကျတော့ သောက်လည်း သောက် ပေါ့တော်၊ သိပ် အလွန်အကျန်လည်းမသောက်နဲ့ဦး၊ သူမိမ်း တွေ ရပ်ရွာမှာ’

သည်လိုနှင့်ပင် ငွေရှိတို့ သားအမိကို ထားခဲ့ပြီးနောက် ကိုဘိုးထွန်းသည် ဟသာ်တတ္ထု ထွက်ခွာသွားခဲ့လေ၏။

အလုပ်သွားလုပ်သော ကိုဘိုးထွန်းကို စောင့်ဆိုင်းရင်း ငွေရှိသည် သူအလုပ်ဖြစ်သည့် ဝက်ခေါင်း ဝက်အူ စသည့် ဆင်မလိုက် ဝက်သတ်ရုံမှုကျသော ဝက်သားတွေကို ရတတ် သမျှ ယူရောင်းသည်။ သူရောင်း၍ ရတတ်သမျှကလေးနှင့် သားအမိသုံးယောက်၏ ဝမ်းရေးကို ရှာကြဖြည့်တင်းရလေ သည်။

တစ်လခန့်ကြာသောအခါ ကိုဘိုးထွန်းထံမှ စာတစ်စောင် ရောက်လာသည်။ ငွေ့ရီသည်စာဖတ်သူမဟုတ်ခဲ့။ သူသား ပေါက်စနှင့် သမီးဂျက်ထော်တို့မှာလည်း ယခု တိုင် ကျောင်း နေရသည့် ကလေးများ မဟုတ်သည့်အတွက် စာကို မဖတ် တတ်ကြ။

ငွေ့ရီသည် ထိုစာကို ကျစ်ကျစ်ပါအောင်ဆုံးကာ ဝက် သတ်ရုံ အနောက်ဘက်တန်းလျှားကြီးတွင်နေသော အန်းပိ ထံ သို့ ယူသွားလျက်အန်းပိ ကိုဖတ်ခိုင်းသည်း။ အန်းပိမှာ အသက် ၃၀ နှီးပါးရှိ တရုတ်ကပြားဖြစ်ပြီး ဝက်သားတင်ကားမောင်း သူ ဖြစ်သည်။

ဓမ္မဘစာကိုရေရေလည်လည် ဖတ်တတ်သော အန်းပိက မပိုကလာပိုကလာ ဘာသာစကား၊ ခနော်ခန့် လက်ရေးများ ဖြင့် ရေးထားသည့်စာကို ဖတ်ပြသည်။

ငွေ့ရီ

ငါအလုတ်တွေ အားလုံးအဆင်ပြေသည်၊ ယခုလဒေါ ပိုက်ဆံ မပိုသေးဘာ၊ ပိုဒေါ တင်ပိုပေးမြည်၊ နောက်လ ဆို လာခေါ်မည်၊ အခုမင်းဒတ်ပုံရှိက စာအိတ်ထဲမှာ ထွေပေးလိုက်ဘာ။

ဘိုးထွန်း

‘သူက ငါမာတ်ပုံ ဘာလုပ်ဖို့လဲဟဲ အန်းပိရဲ့’

ကိုဘိုးထွန်း၏ စာအဆုံးတွင် ငွေ့ရီ၏မာတ်ပုံ ရှိက စာ အိတ်တွင်ထည့်ပေးလိုက်ပါဟု ရေးထားရာ ငွေ့ရီက နား မလည် နိုင်သည့် အတွက် အန်းပိအား မေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

‘အိပ္ပာ ခင်ဗျားဓာတ်ပုံကို သူလိုချင်လိုပေါ့’

ငွေရှိသည် အန်းပို၏ စကားကိုကြားသောအခါ ပြီး
ဖြူဖြဲ့လုပ်နေ၏။ အဘယ်ကြောင့် ကိုဘိုးထွန်းက မိမိ၏
ဓာတ်ပုံ တောင်းသည်ကို ငွေရှိမှု့တကယ်ပင်နားမလည်
နိုင်ရှာပေ။

‘သူမိန်းမဓါတ်ပုံ သူအနားထားချင်လို့မှာတာပေါ့’
ဟု အန်းပိုကဆက်ပြောသောအခါ ငွေရှိမှု့ တစ်ခစ်ခစ်နှင့်
ရယ်နေပြန်လေသည်။

‘ကြံကြီးစည်ရာတယ်’ ဟုဆိုရင် ငွေရှိမှု့ စာကိုယူ၍
အိမ်သို့ ပြန်လာသော်လည်း သူလင်ဓာတ်ပုံတောင်းလိုက်
သည့်အကြောင်းကို တစိမ့်စိမ့်တွေးကာ ရှုက်နေမိသည်။

ထိုအကြောင်းကိုမူကား ဒေါ်မကြီးအား မပြောဘဲ မနေ
နိုင်သည့်အတွက် အိမ်ပြန်ရောက်လျှင် ရောက်ချင်း ဖောက်
သည်ချမှိလေ၏။ ဒေါ်မကြီးမှာ ငွေရှိ ဖြစ်ပုံကိုကြည့်၍
တာဘားဟား ရယ်မောလေသည်။

‘အင်းလေ ကြံကြီးစည်ရာ ကျွန်းမပုံများ လိုချင်ရသေး
သတဲ့’ ငွေရှိက အရှက်ပြေ ပြောနေလေသည်။

‘ညည်းကလည်း ဒါပဲ အဆန်းလား၊ သူခေများ တစ်ရှင်
တစ်ရွာနေရတာဆိုတော့ ကိုယ့်သားမယား ဓာတ်ပုံကလေး
ဘာလေး အနားမှာ ထားချင်တာပေါ့ဟဲ့’

‘ကျေပါ ဓာတ်ပုံမှုမရှိဘဲ ကြီးတော်ရဲ့’

‘ရေးကြီးဘက်နား ဓာတ်ပုံဆိုင်တွေ တစ်ပုံတစ်ခေါင်းကြီး
ပါအေရယ်’

ဒေါ်မကြီးက သို့ကလို ပြောသောအခါ ငွေရှိသည့်သူ

၆ ■ ရင်သန

ဓာတ်ပုံကို ကိုဘိုးထွန်းဆီသို့ ပို့ရကောင်းနှီးနှီး ထင်မိလေ သည်။ သို့သော်လည်း မပို့ဖြစ်။ ဓာတ်ပုံလည်းသွားမရှိက်ဖြစ်ချေ။

နောက်၁၅ရက်ခန့်အကြာတွင် ကိုဘိုးထွန်းကလိုက် လာ ရန်မှာသည့်အတွက် ငွေရှိသည် ဟသာ်တသို့ လိုက်သွား သည်။ တစ်ယောက်မှ မရောက်ဖူးစေကာမူ လင်တစ်ယောက် လုံး ရှိသားပဲဟူသောဇာနှင့် လိုက်သွားခဲ့လေသည်။ သား ပေါက်စ နှင့် သမီးဂုက်ထော်တို့ကိုလည်းခေါ်သွား၏။ ဒေါ်မကြီးနှင့် တကွေသာ ဆင်မလိုက် ဝက်သတ်ရုံအနီး တစ်ပို့က်ရှိ ရပ်ကွက်မှ ငွေရှိတို့အပေါ် သိကျွမ်းကြသူများ အားလုံးက ငွေရှိတစ် ယောက်တော့ လင့်လုပ်စာကလေး ထိုင် စားပြီး အေးအေး ဆေးဆေးနေနိုင်တော့မယ် ဟုဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာတွေးမိကြ သည်။ နံနက် ဝေလီဝေလင်းကစဉ် ညမိုးချုပ်သည့်အထိ ရေး တောင်းခေါင်းရွက် ကျေရာအလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ကာ လင်နှင့်သား သမီးများအား နေပူမရှောင် ဖိုးရွာ မရှောင် ရှာကျွေးနေခဲ့သည် ငွေရှိတစ်ယောက် သက်သာရာ ရတော့မည်ဟု တွေးကြသည်။

‘အေး ဟို တစ်ရပ်တစ်ရွာဆိုတော့ညည်းတို့ သင့်သင့် မြတ် မြတ်နေကြ၊ မောင်ဘိုးထွန်းကိုလည်းနားဝင်အောင် ပြောအော့၊ လင်ဆိုတာ မယားက နားဝင်အောင်သာပြော အကုန်အဆင် ပြောပဲဟာ’

ဒေါ်မကြီးကမှာလေသည်။ ဒေါ်မကြီးသည် ဆွဲမျိုး တော် စပ်ခြင်းမရှိသော်လည်း ငွေရှိအပေါ်၌ သမီးရင်းတူမရင်းသဖွယ် ခင်မင်ရှာလေ၏။ သို့မို့ကြောင့် သာ ဟသာ်တ

သို့ သွားခါနီးတွင် ဒေါ်မကြီးကို ကန်တော့ရင်း ငွေရှိမှာ
မျက်ရည်ပင် ကျမိုလေ၏။

(၄)

‘ဟင် ငွေရှိဘယ်နှယ်လဲဟဲ ညည်းတို့ဥစ္စ၊ သွားတာမှ
ဘာ မှုမကြာသေးဘူး၊ အခု ဘာလို့ ပြန်လာတာလဲ’

ခရီးရောက်မဆိုက် ဒေါ်မကြီးက ဆီးမေးသည်။ ဒေါ်
မကြီးမှာ တကယ်ပင် အံဉာဏ်ဟန်လည်းတူသည်။ မည်း
ပြောင်နေသော ဒေါ်မကြီး၏ မျက်နှာတွင် အံဉာဏ်
လက္ခ ကာတွေ ပေါ်နေသလို အလားတူ မည်းပြောင်နေ သည်
ငွေရှိ၊ မျက်နှာ တွင်လည်းချွေးစက်ချွေးပေါက်တွေ စီးရှုံ
လျှက် ရှိလေ၏။

‘ပြော မပြောချင်တော့ဘူး ကြီးတော်ရေး၊ ကျွန်မက
အား ကိုးတကြီးနဲ့ လိုက်သွားတယ်၊ ဟိုလည်းရောက်ရော
ကိုယ်တော် ချောက) မိုးလင်းက မိုးချုပ် မူးနေတော့တာပဲတော်’

‘ဒါပဲအေး အဆန်းလား၊ ညည်းလင်က ဒီမှာတုန်း
ကတော့ မမူးဘူးတဲ့လား’

ဒေါ်မကြီးမှာ သူတို့လင်မယားအပေါ်စိတ်စေတနာ
ကောင်း၏။ ငွေရှိတို့ လင်မယားရန်ဖြစ်နေလျှင် သူမကြိုက်။
တည်နေသည်၊ ချောင်ချောင်လည်လည်ကလေး သုံးစွဲနေနိုင်
သည်ဆိုလျှင် ဝမ်းသာနေတတ်သော ဒေါ်မကြီးပေတည်း။

‘ဒါပေမယ့် ဟိုမှာကျတော့ရှိုးရှိုးမူးတာ မဟုတ်ဘူး
ကြီး တော်ခဲ့မူးပြီး ပြန်လာပလားဆို ကျွန်မကိုတောင်သူက
ရှိက်လားနှုက်လား၊ ကလေးတွေကို လည်းခိုလိုပဲ’

ဒေါ်မကြီး ဘာမျှမပြောတော့ဘဲ ငွေရှိစကားကိုသာ

နားထောင်နေသည်။ ဂုက်ထော်ကား သူအဖေဆီမှ ပြန်လာရ ကောင်းလားဆိုကာ တရာ့ရဲ့ ငါနေလေ၏။

‘ကျွန်ုမက အစတုန်းကတော့ ကျိတ်ပြီး သည်းခံတယ်၊ တခြား သူစိမ်းတစ်ရုံတွေ ကြားထဲသွားရင် မကောင်းဘူးလေ လိုကိုယ့်စိတ်ကိုယ် ဖြေတယ် ကြီးတော်ရဲ့၊ ဒါပေမယ့် နောက် သူ နှိပ်စက်လွန်းတော့ မခံနိုင်ဘူး၊ အကြီးအကျယ်ကို ဖြစ်ကြ တာပဲ’

ငွေရှိသည် ရှမ်းဖက်ဆေးလိပ်တိုတိုကို ကောက်ဖွာကာ မီးခိုးငွေ များကို တင္းငွေ၊ မူတ်ထူတ်နေ၏။

‘အဲဒါ အခုနောက်ဆုံးပဲ အပြတ်ပြောခဲ့တယ်၊ ငါဘာသာ ငါ ကလေးနှစ်ကောင်နဲ့ ရှာစားမယ်၊ နှင်သာ ကြိုက်သလိုနေ ပြန်မလာနဲ့လို့’

‘အေးလေ ပြီးတာလည်း ပြီးပစေပေါ့၊ ညည်းတို့ အကြောင်း ငါလည်းစိတ်ရှုပ်တယ်အော့’

ဒေါ်မကြီးက ငွေရှိချထားသော ရှမ်းဖက်ဆေးလိပ်တိုကို ယူဖွား ရင်းပြောလေသည်။ ငွေရှိမှာ ဘာမှုမဖြစ်သလို ကဲ၍ မပျက်၊ မျက်နှာလည်း မပြောင်း။

ထိုအချိန်မှစ၍ ငွေရှိသည် တစ်လကျော်ခနဲ့ စွန်ပစ် ထား ခဲ့သော သူမှုလ အသက်မွေးဝမ်းကော်ငါး အလုပ် ဟောင်းကို ပင် ပြန်လည်လုပ်ကိုင်ရပြန်သည်။ ဝက်ခေါင်း၊ ဝက်အူ၊ ဝက်သွေး၊ ဝက်ခြေထောက်၊ ဝက်သည်း၊ ဝက် နား ရွက်စသည် ဖြင့် ဝက်သတ်ရုံမှုကြောင်းကျွန်ုသမျှကို တစ်ဆင့်ယူကာ ခေါင်းရွက်ပျက်ထိုး ရောင်းချေရသော အလုပ်ပင် ဖြစ်လေသည်။ သို့ကလိုရောင်းချေရနှင့် ကြည့်မြင်တိုင်ရေးကြီး၊

လူည်းတန်းကမာရှုတ် စသည့်ရေးများမှအစ လိုင်၊ ဆင် မလိုက်၊ ကြည့်မြင် တိုင် စသည့်ရပ်ကွက်အပြင် လမ်းကြီး
လမ်းကြားအဆုံး သင့်သလို လူည့်လည်၍ သွားရသည်။

ထိုသို့ ပြန်လည်လုပ်ကိုင်စားသောက်ရသည့် အတွက် ငွေ့ရှိ၊ စိတ်တွင် စိုးစဉ်မျှဝမ်းနည်းခြင်း မဖြစ်မဲ့၊ ဟသာ်တ တွင် မိမိအပေါ်၌ ပစ်ပစ်ခါခါ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ကိုဘိုးထွန်းကို မူကား လင်သားဖြစ်သည့် အားလုံးရွာ မပြတ်မလတ် သတိ ရမိသည် လည်း ရှိ၏။ သို့သော် ငွေ့ရှိ မတုန်လုပ်တော့ချေ။

‘ပေါက်စ ကျောင်းနေမယ’ ဟု သားဖြစ်သူ ပေါက်စက ပြောသည်။ ထိုအခါမျိုး၌လည်း ငွေ့ရှိသည် တစ်စုံတစ်ရာ ငြင်း ဆိုခြင်းမရှိဘဲ ပေါက်စကို ဆင်မလိုက်ရပ်ကွက်တွင်း မှုအလွတ် ပညာသင်ကျောင်းကလေးတစ်ကျောင်းသို့ သွား တက်ရေသည်။

‘ကလေးတော့ စာလေးဘာလေး ရေးတတ်ဖတ်တတ်မှ ဖြစ်မှာပါ’

ဤကား ငွေ့ရှိအတွေးပင်တည်း။

ထိုအတွေးဖြင့် ပေါက်စကိုကျောင်းနေစေခြင်းဖြစ် သည်။ တစ်ခါတစ်ရုံ စာမတတ်ပေမတတ်ဖြစ်သော ကိုယ့် ဘဝကိုကိုယ် ပြန်၍ လှစ်ခနဲ့ မြင်ရောင်မိလေသလား မပြော တတ်။

ပေါက်စကျောင်းတက်သောအခါ ဂွက်ထော်သာလျှင် အိမ် စောင့်အဖြစ် ကျန်နေတတ်သည်။ ဝက်ချေးနဲ့ ခြောင်းရေ ပုံစံနှင့်ဓာက်နဲ့တို့မှုထွက်သော အနဲ့ဆိုးမျိုးစုံရောပြန်းနေတတ် သည့် သူတို့တဲ့ကလေးတွင် ဂွက်ထော်သည် ကစားရင်း။

ငိုရင်း ကျေန်ရစ်တတ်သည်လည်း ရှို၏။ သို့သော် ဂျက်ထော်
သည်ရေး ရောင်းလိုက်နိုင်သည်။ ရေးရောင်းဖော်တစ်ဦး
လည်း ဖြစ်နိုင်ပေ၏။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ ငွေ့ရီသည် သူတာဝန်ကိုသူ
နိုင် အောင်ထမ်းလေသည်။ ကိုဘိုးထွန်းရှိစဉ်အခါက ဘာမျှ
ကု၍ လုပ်ကိုင်ခြင်းမရှိစေကာမူ နေရထိုင်ရသည်မှာပြီပြည့်
စုံသည်ဟု ထင်၏။ ယခုကိုဘိုးထွန်းနှင့် ကွဲနေသည်ဟူသော
အသိက ခြားက်လန့်နေ၍လားမသိ၊ ငွေ့ရီမှာ ပို၍အားငယ်
နေသလိုလို ဖြစ်တတ်သည်။

သို့ရာတွင် အားငယ်သည့်အကြားမှပင် ငွေ့ရီသည် မိမိ
နှင့်သားသမီး လူအမည်နှစ်ဦးတို့၏ ဝမ်းပိုက်ကို နေ့စဉ်နှင့်
အမျှ ပြည့်တင်းရေးအတွက် မဖြစ်မနေ ကြိုးစားရှာကြံးရသည်
သာတည်း။

(၅)

‘ငွေ့ရီကို ဖမ်းသွားတယ်တော့’

ဆင်မလိုက် ဝက်သတ်ရုံးတစ်ရိုက်တွင် ဤသတင်းမှာ
တောမီးပမာ ပျော်သွားလေ၏။ ‘ဘာဖြစ်လို့ဖမ်းတာလဲ’
‘တယ်မှာ ဖမ်းတာလဲ’ ဟူသော အချင်ချင်းမေးမြန်းသံတွေ
လည်း လျှော့ထွက်လာလေ၏။

‘ထို့င်ဘက်များလေ၊ သူဝက်သားတွေကို အပုပ်တွေရောင်း
တယ်ဆိုပြီးဖမ်းသွားတာပဲ’

ဒေါ်မကြိုးမှာ ရင်တမမနှင့် နားထောင်လေသည်။
‘အဲဒါပဲဒေါ်မကြိုးရော ငွေ့ရီတို့အဖြစ်များပြောမပြောချင်
တော့ဘူး’ဟုမအုန်းမေက ညည်းသွားနေ၏။ မအုန်းမေမှာ

ငွေရှိ၊ တို့တဲ့နှင့် ကောာချင်းကပ်နေသည့်တဲ့တွင်နေ ပြီးပန်းရန် ကန်ထရှိက်များနှင့် လိုက်၍ အုတ်သယ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရုံ အုတ်သယ်ရသည့် အတွက် ပင်ပမ်းလွန်းသောအခါမျိုး၌ မအုန်းမေသည် ကြည့်မြင်တိုင် ကမ်းနားသွားကာ ဓနီချုသည်။ ငှက်ပျောခိုင်ရွက်သည်။ မအုန်းမေ၏ယောက်ဗျား ကိုအောင်ဘုံး ယမန်နှစ်က ခတ္တိယဘက်ပြန်၍ ပုဂ္ဂန်ဖောင်သွားချေရာ ခတ္တိယမှာပင် နာဖျားမကျမ်းဖြစ်ပြီး ကွယ်လွန်ခဲ့လေသည်။

‘ငွေရှိနှယ်အေး ဖြစ်မှဖြစ်ရလေ’ဟုဆိုကာ ဒေါ်မကြီး မှာ လည်း စိတ်မကောင်းဖြစ်နေ၏။ ရှည်လွှားသောသက်ပျင်း ကို ပါ မှုတ်ထုတ်လိုက်လေသည်။

ထိုနောက်တွင် ငွေရှိသည် ဆင်မလိုက်ရှိ သူတို့တဲ့ ရှိရာတို့ ပြန်ရောက်လာလေသည်။ အများက ဘူးလေးရာ ဖရုံးဆင့်သလို ဖြစ်နေသော ငွေရှိအတွက် စိတ်မကောင်း ဖြစ်နေကြစေကောမူ ငွေရှိကား အပြီးမပျက်။

ညည်းနှယ်အေး တို့ကတော့ စိတ်ပူလိုက်ရတာ၊ ညည်း မျက်နှာစပ်ဖြေဖြို့နဲ့

ဒေါ်အမကြီးတို့၊ မအုန်းမေတို့က ဝိုင်းနှုတ်ဆက်ကြသည်။ ‘အမလေး ကြီးတော်ရယ်၊ စပ်ဖြေဖြေမနေလို့ကော ဘယ်လို နေရ မှာလဲ၊ ဖြစ်သမျှကုသိုလ်ပေါ့’ဟု ငွေရှိက သွားများကို ချုံကာ အော်ကြီးဟစ်ကျယ်ပြောလေ၏။ ရွေးရောင်း၍ အဖမ်းခံရ သော ရွေးသည်တွေ များပေမယ့် ငွေရှိလောက် အုတ်အုတ် ကျက်ကျက် မဖြစ်ကြပေ။

‘ဘယ်လို များ ဖြစ်တာတုန်းဟဲ့၊ ပြောစမ်းပါဦး’ဟု ဒေါ်မကြီးက မေးသည်။

‘ပုလိပ်ကလာစစ်တယ်လေ၊ ကျွန်မာန်းထဲကဝက်အူ
တွေဟာ အပုပ်တွေဆီပြီး ဖမ်းတာပဲ၊ ကျွန်မက
ဒီဝက်အူတွေ ကို ဝက်သတ်လိုင်စင်ဆီက ရတဲ့ အတိုင်း
ချက်ချင်းရောင်း တာပါ၊ ညအိမ်တောင် အထားပါဘူးလို့
ရှင်းပြောပြောပေမယ့် မရဘူးတော်၊ အဲဒါ ပို့ ဝတ်ထဲကိုခေါ်
သွားတာပဲ၊ အဲဒါ ဓန်းကော ချိန်ခွင့်ရောသိမ်းထားတယ်။
နောက်လပြည့်ကျော် င့် ရက် နေ့မှာ အင်းစိန်ကရုံးကို
လာရမယ်တဲ့၊ သန်ဘက်ခါ ပေါ့ ဘာတွေ ဆက်လုပ်ပိုးမလဲ
တော့မသိဘူး တော်ရယ်’

‘ဖြစ်ရပဲလေအေ ညည်းနယ်’

ဒေါ်မကြီးက ဝါးထားသည် ကွမ်းကို တစ်ချစ်မျှ
ပစ်ခနဲ နေအောင် ထွေးလိုက်ပြီးနောက် ပင်ပမ်းနှုပ်းနယ်
လာဟန်ရှိ သော ငွေရှိအား ပြောပြောဆိုဆိုပင် ကြည့်နေ
လေ၏။

‘ဘယ်နှယ်လုပ်မလဲ ကြီးတော်ရဲ့၊ သူဘာသာသူ ဖြစ်
လာ တဲ့ ဥစ္စာ’

ငွေရှိစကားမှာ တရားသံဝောရသည့် လေသံလော့
သို့တည်းမဟုတ် အတွေ့အကြံတို့၏ ထုထောင်းရှိက်ပုတ်
ချက် များကို လျှစ်လျှော့ပြုရန် ကြီးစားသောလေသံလော မသိ။
အိမ် နီးပါးချင်းများကမူ ငွေရှိ၊ အပေါ်၍သာ ကြိုင်နာသော
လေသံဖြင့် သတင်းမေးလာကြသည်။ ကလေးတွေကိုလည်း
အာပေး ကြသည် ‘ငွေရှိရောန်နောက် ကျနေပြီ၊ ထမင်းချက်
မနေနဲ့တော့’ ဟုဆိုကာ မအုန်းမေက ညနေစာကျိုးသေး
သည် ထမင်းတွေကို လုမ်းသေးသည်။ တစ်တဲ့ကျော်တွင်

နေသော တစင်ရေကျော်မှ ပြောင်းလားသည့် မဲတုတ်တို့
လင်မယားကလည်း သူတို့အိမ်မှာကျန်နေသေးသည့် ငါးမွှေ့
ထိုးဟင်းခွက်ကို ပို့ပေးသည်။

ထို့ပေါ်မှ ငွေရှိမှာ တစ်ညလုံး ကောင်းကောင်း အိပ်
မပေါ်ချေ။ နံနက်နှင့် နှေ့ခိုင်း တွေ့ကြားရသော သူ့အဖြစ်
အ ပျက်တွေ့မှာ တရေးရေး၊ တရိပ်ရိပ်နှင့် ပေါ်နေလေ၏။
ရင် တွင်း၌ လည်း အတန်ငယ် မကြည် မလင် ဖြစ်လေ၏။
တရှုံးရှုံးနှင့် အိပ်မောက်နေသော ပေါက်စနှင့် ဂွက်ထော်တို့၏
သွားကြိတ်သံ၊ လူးလွန်းသံနှင့် အသက်ရှုသံတွေ့မှာ တိတ်
ဆိတ်သောညကို ဆူဖွာ ထိုးဖောက်လျက်ရှိလေ၏။

လရောင်သည် ကျိုးတကျကဲ့နေသော ဓနပျေစ်များ
အကြား မှာထိုးဆင်း၍ ဝင်နေ၏။ ထို့အခါ၌ ငွေရှိသည် ကို
ဘိုးထွန်း အကြောင်းကိုပါ လှစ်ခနဲသတိရမိသည်။ ‘အခု
လေက်ဆီ သူ ဘယ်လိုများနေသလဲ’ ဟုလည်း မရဲတရဲ
တွေးမီသည်။ ငွေရှိ သည် ပိုးတဝါးအတွေးများဖြင့် လုံးတွေး
ရစ်ပတ်ရင်း အိပ်မော ကျသွားလှုပ်လည်း ကျသွားမည်သာ
တည်း။

(၆)

အင်းစိန်ရှိ တရားရုံးတော်တစ်ခုမှ ငွေရှိအား ပုပ်နေ
သော အများပြည်သူတို့၏ အသက်နှင့် ကျန်းမာရေးကို
ထိခိုက် ပျက်စီးစေနိုင်သော အသားများ၊ အူများကို ရောင်းချု
ကြောင့် ထင်ရှားသည်ဆိုကာ ဒက်ငွေ တစ်ဆယ်ကျပ် ပေး
ဆောင်စေ ဟု အမိန့်ချုလိုက်လေပြီ။

ငွေရှိသည် ကတုန်ကယ် ဖြစ်နေ၏။ တစ်ဆယ်မျှ

သော ဒက်ကို ဆောင်ရန် အတွက် ဝန်လေးလှသည် မဟုတ်။ မြန်မြန် ဆန့်ဆန် ဤကိစ္စပြီးဖို့သာလိုသည်။ ဤကိစ္စပြီးလျှင်မိမိ၏ဝမ်း ရေးအလုပ်ကို အလျင်စလို ဆက်လုပ်ရပေါ်းမည်။

‘ကျွန်ုမှာ ငါးကျပ်ပဲပါတယ်၊ ကြီးတော်ဆီကငါးကျပ် လောက်ခဏပေးပါ’

ရုံးတော်တို့အဖော်လိုက်လာသော ဒေါ်မကြိုက လိုလို မယ မယ ဆောင်လာသည့် ငါးကျပ်တန် ညှစ်စွမ်းစွမ်းတစ်ရွက်ကို တွယ်ချိတ်ဖြင့်ချိတ်ထားသော ချွေးခံအကျိုအိတ် အတွင်းမှ ထူထု ယူ၍ ပေးလိုက်လေသည်။ သို့နှင့်ပင် ငွေရှိသည် ရုံးတော်အား ဒက်ငွေ တစ်ဆယ်ကိုပေးဆောင်နိုင်ခဲ့လေ၏။

အင်းစိန်ရုံးမှုပြန်လာသောအခါ ငွေရှိသည် ခါတိုင်းကဲ့သို့ စကားကိုပင်ကျယ်ကျယ်လောင်လောင်မပြော၊ သွက်သွက်လက်လက်လည်းမရှိ၊ ထုံးထုံးထိုင်းထိုင်းနှင့် လေးလေးလံလံဖြစ်လာ၏။

ဆင်မလိုက်သို့ ပြန်ရောက်ပြီးနောက် တဲတံစက် ဖြတ် အောက်ရောက်မှ ရုံးတော်ကပြန်လည်ပေးသနားခြင်းမရှိသော လင်ပန်းနှင့်ချိန်ခွင် အကြောင်းကိုတွေးကာ ပို၍နှုမြောနေမိ လေ၏။ တဲအတွင်း၌မူ ပေါက်စနှင့် ဂွက်ထော်သည် ညီးငယ် သောမျက်နှာကလေးကိုယ်စီဖြင့် သူ အလာကို စောင့်နေကြ ရှာ၏။

ထိုအခါ ငွေရှိသည် ညီးငယ်သော သူမျက်နှာကို ချက်

ချင်းပြင်လိုက်လေသည်။ ‘ကြီးတော်ရေ ကျွန်မဆီမှာ လင်ပန်း
ဟောင်းတစ်ခုတော့ရှိသေးတယ်၊ ကြီးတော် ချိတ်ခွင်ပဲမနက
ကျ ခဏ္ဍားဦးတော်’ ဟူလည်း ဘာမျှမဖြစ်သူပမာ ဒေါ်
မကြီးဆီ သို့အသံမြင့်၍ ငွေရိက လှမ်းပြောလိုက်လေသည်
တကား။

မောင်နောင်း
မငွေရိနှင့် နှစ်လုံးချက်ကြီး
ဝတ္ထုတို့များ
(၈၂၂၁၉)

ပြစ်ဝိယေား

“ငွေရီတိ၏ ဘဝဘု”

ပတ်လည်ယော: သည် ခက်ခဲ့သော သိပ္ပါဘာသာရပ်များ ကျက်မှတ်ရာတွင် အသုံးကျသည်။ ယင်း၏ ဆက်သွယ်ချက်မှာအဘက်ဘက်နှင့် အံဝင်နေသည်။ အရှင်းဆုံးဥပမာပြရလျှင် $J + J = ဂ$ ဟူသော ညီမှုခြင်းဖြစ်သည်။ အဓိပါယ်မှာ “နှစ်နှစ်နှစ်ပေါင်းလျှင်လေးရသည်”ထိုအတူ“လေးသည်” နှစ်နှစ်နှစ်ပေါင်းထားခြင်းဖြစ်သည်” ဟူ၍ဖြစ်၏။

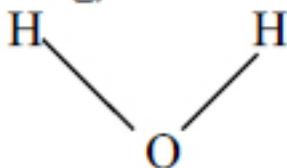
စာ၏ ဆုံးလိုအက် ပုံပေါ်လာပြီဆုံးလျှင် အချက်အလက်များ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆက်စပ်မှုကိုလည်း မြင်လာပေလိမ့်မည်။ ထိုအခါ တစ်သိတစ်တန်ကြီး ရှိနေကြသော အချက်အလက် များကို မှတ်နေစရာ မလိုကြတော့။ စာ၏ ဆုံးလိုရင်း ပုံသဏ္ဌာန် အရ ဆက်စပ်မှုကို မြင်နေ၍ ဖြစ်သည်။ ရှုပ်သွားပြီလား၊ မရှုပ် ပါနှင့်၊ ထိုနည်းမှာ အဆောင်လက်ဖွဲ့ကလေးတစ်ခု ရထားသ လို အသုံးကျလှသည်။

ဥပမာတစ်ခု **ကြည့်ကြဖို့အောက်တွင်** ဖတ်စာတစ်ခုမှ စာပိုဒ်တစ်ခု ဖော်ထားပြီး ယဉ်ကိုလွှယ်ကူစေရန် ပုံကြမ်းဖြင့် ပုံဖော်ထားသည်-

ရေတွင် ဟိုက်ဒရိုဂျင် မောလီကျူးနှစ်ခုနှင့် အောက်ဆိုဂျင် မောလီကျူးတစ်ခုတို့ ပေါင်းစပ်ပါဝင်သည်။ထိုသို့ မောလီကျူးများ ပေါင်းစည်းရန်အတွက်စွမ်းအင်လိုသည်။ စွမ်းအင်မရှိလျှင်ပေါင်းစပ်ခြင်း မပြုနိုင်။အပြန်အလှန်အား ဖြင့် မောလီကျူးများ ကွဲထွက်ရာတွင်လည်း စွမ်းအင်လိုအပ်ပြန်သည်။ ခါတ်ငွေ့ခြောက်စင်များကို ခြောက်အခြေအနေမှ ကွဲထွက်စေသည့် အခါမျိုးတွင်ဖြစ်သည်။

အထက်ပါဖတ်စာကိုမှတ်ရန်မှာ လွယ်သည်။ ပုံကြမ်းတစ်ခု ဆွဲလိုက်ရုပ်၏ ပုံတစ်ပုံသည် စကားလုံးတစ်ထောင်ထက်ပင် တန်ဖိုးရှိ

သည်။ ထိုပုံကြေးဖြင့် စာမေးပွဲတွင် အမှတ်ပြည့်ရှိုင်သည်။ အထက်ပါ ဆိုလိုချက်ကို အောက်ပါအတိုင်း ပုံကြေးဆွဲ မည်။ (ပုံကြေးဆွဲနိုင်ရန် ပန်းချိပ်ညာတတ်ဖို့ မလိုပေါ်မိမိအ မိဘာယ်ပေါက်ရုံ ဆွဲတတ်လျှင် လုံလောက်ပြီ)

စာကျက်သည်အခါ စာရွှေ့အတွက် သက်သတ်လွတ်စား ရန် မလိုပါ။ ဆိုလိုရင် အမိဘာယ်ကို သဘောပေါက်ထားလျှင် စာရွှေ့မှုချက်ပါ။ ရုပ်ရှင်ကြည့်ပြီးသည်အခါ အတ်ဝင်ခန်းတွေ၊ အဝတ်အစားတွေ၊ မင်းသားမင်းသမီးတွေ အကုန်မှတ်မိနေ သည် မဟုတ်လား။ ထိုအကြောင်အရာတွေနှင့်ပတ်သက်သော စာရင်းတွေ ကျက်ခိုင်လျှင် တော့ သတ် မှတ်ချိန်ကာလအတွင်း မှတ်မိအောင်ဖတ်ဖို့ လွယ်မည် မဟုတ်။

ထိုသို့ဖြစ်ရခင်းမှာ ရုပ်ရှင်ဆိုသည်က ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန် မြင်နေရသည်။ “တိရှိတစ်ထည်” “ချက်ပလက်ကားတစ်စီး” ဆိုသည် ကိုမိန့်မြင်သည်မို့မဟုတ်။ မင်းသားက အရက်သမား တစ်ယောက် ကို ဘားဆိုင်ထဲမှ ထိုးကြိုတ်လွှတ်လိုက်ပြီးနောက် ခွဲ့တွေပြု့စွဲကာ ချို့စာကောင်နေသော မင်းသားကိုယ် ပေါ်မှ တိရှိဖြစ်သည်။ မောင်တော်ကားဆိုရာတွင်လည်း မင်းသား အာမြို့ ခဲစခန်းထဲ မောင်ဝင်သွားသော မောင်တော် ကားအနေဖြင့် ကြည့်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဖတ်နေသည် စာတစ်ပုံးကို သဘောပေါက်ထားလျှင် ယင်တွေ့ပါဝင်သည့် အချက်အလက်တစ်ခုကို ပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့် မှတ်မိနေ

မည်။ စာမေးပွဲနီး၍ ပြန်ဖတ်သည့်အခါတွင်လည်း ထို ပုံစံကြောန်အတိုင်း
ပြန်မြင်ကာ အလွယ်တကူ ပြန်မှတ်မိနိုင် သည်။

ယောက္ယာအားဖြင့် အချက်အလက်ဆိုသည်မှာ အသုံးကျ သည်
မှန်သော်လည်း ပင်မအကြောင်းအရာတွင် အရေ့ကြီး ဆုံးကဏ္ဍမှ
ပါဝင်သည့်တော့မဟုတ်။ လူအတော်များများသည် တွေ့သည့်အချက်
အလက်မှန်သမျှကို အရကျက်မှတ်ရမည်။ တွေ့သမျှအချက်အလက်
တွေ့သမျှ နေ့စွဲ၊ တွေ့သမျှနာမည် တွေ့ကို အကုန်မှတ်ကြသည်။
ကျောင်းသင်ခန်းစာ စာအုပ် ဆိုသည်မှာလည်း ထိုအရာတွေပါဝင်
နေကြသည် မဟုတ်လား။

စာဖတ်ခြင်းနှင့် ဖတ်မှတ်ခြင်းကို ခွဲခြားသိဖို့လိုသည်။ နားလည်
သဘောပေါက်အောင်ဖတ်ခြင်းနှင့်လေ့လာကျတ်မှတ် ခြင်းကိုခွဲခြား
သိဖို့လိုသည်။ ဖတ်စာတစ်ခုကို ပထမဆုံးအကြိုးမှ စပတ်သည့်အခါ
အမိတ်အပိုင်း တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆက်စပ်ပုံ၊ ပင်မအကြောင်းအရာ၊
ဦးတည်ချက်တို့ကို နားလည်ရန်မှာ အမိကဖြစ်သည်။

စာဖတ်ပြုးလမ်း

တစ်ဖက်တွင် ပေးထားသည်များကိုဖတ်၍ အရေးပါသည့်
အကြောင်းအရာ၊ အရေ့ကြီးသည့် စာပိုဒ်နှင့် အသုံးကျမည် ထင်ရသော
အချက်အလက်များကို တို့ခြစ်မှတ်သားပါ။ ယင်းတို့၏အောက်တွင်
မေးခွန်းများပါရှိသည်။ အချိန်ကို မမှတ်ပါနှင့်။ ကျောင်းစာဖတ်သည့်
အခါ ကျောက်စွာ နားလည်ဖို့လိုသည်။ ကျောင်းစာကို “သေး”၍
ဖတ်သွားမည်ဆို လျှင်အရေးပါသည့် အချက်အလက်များ ကျန်ခဲ့မှာ
သေချာသည်။

စွမ်းအင်တည်မြဲမှု

စွမ်းအင်ကို ရူပပေဒ အစိတ်အပိုင်းအသီးသီး၌ တွေ့မြင် နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် စွမ်းအင်ကို ယေဘုယာအားဖြင့် အမိ ပွာယ်ဖော်ရန် ခက်ခဲလျ၏။ စွမ်းအင်သည် တည်မြဲမှု နိယာမ များကဲ့သို့သော သဘာဝဥပဒေများတွင် အဓိက အခန်းမှ ပါဝင်နေသည်။ အဆိုပါအခန်းကဏ္ဍကိုကြည့်၍ သာလျှင် စွမ်း အင်၏။ အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်နိုင်ပေလိမ့်မည်။

တည်မြဲမှုနိယာမတစ်ခုသည် ရူပပေဒ စနစ်တစ်ခု အတွင်း အပြန်အလှန် တုန်းပြန်ဆက်နှယ်မှု၊ သို့မဟုတ် စနစ် တစ်ခုနှင့်ယင်း၏။ ပတ်ဝန်းကျင်တို့အပြန်အလှန် တုန်းပြန်မှု တို့ကိုဖော်ညွှန်းသည်။ စနစ်တစ်ခုနှင့်ယင်း၏ ပတ်ဝန်းကျင် တို့၏။ အခြေအနေကိုဖော်ညွှန်းသည် ကိန်း ဝက်နှုန်းတို့သည်ထို စနစ်နှင့်ပတ်ဝန်းကျင်တို့ကို ဆက်နှယ်မှု ပြောင်းလဲသွားသည် နှင့်အမျှ ပြောင်းလဲသွားနိုင်သည်။ သို့ရာတွင်မပြောင်းလဲသော သို့မဟုတ် တည်မြဲသော ကိန်းဝက်နှုန်းတစ်ခုတော့ ရှိနေနိုင် သည်။ အရှင်းဆုံးဥပမာမှာ ဓာတ်ပြုမှုများတွင် ခြုံထုတ် တည်မြဲနေ ခြင်းမျိုး ဖြစ် သည်။ ဓါတ်ပြုပစ္စည်းများ၏ စုစုပေါင်းအလေးချိန် သည် ဓါတ်ပြုပြီးနောက် ရရှိသည့်အလေးချိန်နှင့် တူညီကြောင်း လက်တွေ့စမ်းသပ်မှု အမြောက်အမြားအရ သိရှိရသည်။ ယင်းမှာ ဓါတ်မပြုမီ ခြုံထုနှင့် ဓါတ်ပြုပြီးခြုံထုတို့ တူညီ ကြောင်း ပြဆိုသည်။ ယင်းကို ခြုံထုတည်မြဲမှုနိယာမ ဟု ခေါ်သည်။ ထိုနိယာမသည် ဓာတ် ဓါတ်ပြုမှုတို့၏အတွက် မှန်ကန်သည်။

အလားတူ ဖြစ်ရပ်မျိုးကို အရာဝတ္ထဲများ တိုက်မိသည့် အခါတွင်လည်း တွေ့မြင်နိုင်သည်။ အရာဝတ္ထဲတစ်ခု၏ ပြင် ထုသည်းကြဖြစ်၍ ယင်းသည် အမြန်နှင့်များ နှင့်ရွှေ့လျား နေသည်ဆိုလျှင် အောက်ပါအတိုင်း တွက်ထုတ် နိုင်သည်။

$$\frac{1}{2mv^2}$$

ဤသည်ကို အရာဝတ္ထဲ၏ အတည်စွမ်းအင်ဟုခေါ်သည် ပျော်ညွတ်သော အရာဝတ္ထဲ၊ သို့မဟုတ် ပပရင်ကဲ့သို့ ရန်းကန် နိုင်သော အရာဝတ္ထဲ(အလွန်များသော ဘောလ်ဘယ် နှစ်ခု)တို့ တိုက်မိသည့် အခါ အမြန်နှင့်များ ပြောင်းလဲသွားနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် စုစုပေါင်းအတည်စွမ်းအင်(တိုက်မိသော အရာဝတ္ထဲ များ၏ စွမ်းအင် $\frac{1}{2mv^2}$)မှာ မတိုက်မိ ကအတိုင်း ပြောင်း လဲမှုမရှိကြောင်း တွေ့ရမည်။ ထိုတိုက်ခိုက် မူတွင် စွမ်းအင်တည် မြှုနေသည်ဟု ခေါ်သည်။

ထိုအချက်ကိုတွေ့ရုပြင့် အတည်စွမ်းအင်ဆိုသည်မှာ ဘာ လဲဟု မသိနိုင်။ သို့သော် တစ်စုံတစ်ခုသော တုန်ပြန်မှု တွင် တည်မြှု နိယာမကို ပြဆိုရန် အသုံးကျပေသည်။

အဝတ်စဘောလုံး၊ သို့မဟုတ် ပီကေ (ချင်စမ်း)ကဲ့သို့ ပျော်၍ ပုံသဏ္ဌာန်ပြောင်းသွားနိုင်သော အရာဝတ္ထဲနှစ်ခုတို့ တိုက်မိကြသော အခါ အတည်စွမ်းအင်သည် တည်မြှုနေခြင်း မရှိကြောင်း တွေ့ရမည်။ သို့ရာတွင် တစ်စုံတစ်ရာဖြစ်ပေါ်သွား မည်။ ပူဇ္ဈားလာသည်ကို တွေ့ရမည်။ အပူချိန်မြှင့်တက်လာမှ နှင့် ဆုံးရှုံးသွားသော အတည်စွမ်းအင် ပမာဏတို့ တိကျစွာ ဆက်စပ်မှုရှိနေသည်ကို တွေ့ရမည်။

ဤတွင် အချင်းအရာတစ်တစ်ခု ပေါ်ထွက်လာသည်။ ယင်းမှာ အတွင်းစွမ်းအင် ဖြစ်သည်။ ထိုစွမ်းအင်ကြောင့် အပူချိန်တိကျစွာ မြင့်တက်လာသည်။ ထိုကြောင့် ဤတိက ခိုက်မှုတွင် အတွင်းစွမ်းအင်နှင့် အတည်စွမ်းအင် နှစ်ရပ် ပေါင်းသည် တည်မြှုလျက်ရှိသည်။

ဤတွင် ထူးခြားချက်မှာ စွမ်းအင်အသစ်တစ်မျိုးဖော် ထုတ်ခြင်းဖြင့် စွမ်းအင်တည်မြှုမှုနိယာမကို အခြားဖြစ်စဉ် များ အထိ တိုးချုံ၍ ရရှိနေပေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဤနိယာမ ပေါ်လာရခြင်းဖြစ်၏။ အရာဝတ္ထု တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ထိတွေ့ တုန်ပြန်မှုများကိုလေ့လာသည့်အခါ မူလစွမ်းအင်များ ဆက်လက်တည်တဲ့ခြင်းမရှိဟုဆိုလျှင် အခြားစွမ်းအင်အသစ်တစ်မျိုးဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကြောင့်ဖြစ်ရပေမည်။ ထိုကြောင့် အ သစ်ဖြစ်ပေါ်လာသည့်စွမ်းအင်အပါအဝင် စွမ်းအင်အားလုံး ပေါင်းသည် မူလစွမ်းအင်များ စုစုပေါင်းတန်ဖိုးအတိုင်း ရှိနေ ရပေမည်။

ထိုအသစ်ဖြစ်ပေါ်လာသည့် စွမ်းအင်များတွင် အပူနှင့် သက်ဆိုင်သည့်စွမ်းအင်၊ ပျော်ညွှတ်၍ ပုံသဏ္ဌာန်ပြောင်းသွား မူနှင့် ဆိုင်းသော စွမ်းအင်၊ လျှပ်စစ်နှင့် သံလိုက်စက်ကွင်းနှင့် သက်ဆိုင်သော စွမ်းအင်၊ရိုလေးတိပိဋ္ဌာန်၊ သီဝရီအရအြပ်ထဲနှင့် ဆိုင်သော စွမ်းအင်များပါဝင်လေသည်။ စွမ်းအင်တည် မြှု သဘောတရားသည် အခြားသိပ္ပါး သဘောတရား အချို့၊ ကဲ့သို့ ပင် စိုက်ထဲ ဆိုင်ရာတည်မြှုမှု နိယာမ၏ အသိတ်အပိုင်း တစ်ရပ်ပင် ဖြစ်သည်။ စာကာဝို့ တည်မြှုမှုနိယာမကိုမှု ခိုင်မာစွာလက်တွေ့ ရှာဖွေတွေ့ရှိခြင်း မရှိသေးပေ။

၁။ စာတွင် အဓိကဆိုလိုချင်သည်မှာ-

- (က) စွမ်းအင်တည်မြှုမှုဆိုသည်မှာဘာလဲ
- (ခ) ပျော့ညွတ်ပုံပြောင်းမှုဆိုသည်မှာဘာလဲ၊
- (ဂ) အတွင်းစွမ်းအင်ဆိုသည်မှာဘာလဲ၊
- (ဃ) အရာဝတ္ထုများ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု တိုက်မိသည့်အ ခါပြစ်ပျက်မှု
- (င) စွမ်းအင်ဆိုသည်မှာဘာလဲ၊

၂။ စွမ်းအင်တည်မြှုမှုကို စာပိုဒ်တွင် ဤသို့သရုပ်ဖော်သည်-

- (က) ဘောလ်ဘယ်ရင်နှစ်ခု တိုက်မိခြင်း၊
- (ခ) ကား၏အရှိန်ကို လျှော့ချခြင်း၊
- (ဂ) အသုံးမလိုသည့် မီးကိုပိတ်လိုက်ခြင်း၊
- (ဃ) ကာယလေ့ကျင့်ခန်းလုပ်ပြီး၍ အနားယူခြင်း၊
- (င) ဓာတုဓာတ်ပြုများတွင် ဒြပ်ထုတည်မြှုခြင်း၊

၃။ အတည်စွမ်းအင်၏ ပုံသေနည်းများ-

- (က) $\frac{1}{2}mv$
- (ခ) $\frac{1}{2}v^2mv$
- (ဂ) $\frac{1}{2}m^2v$
- (ဃ) $\frac{1}{2}m^2$
- (င) $\frac{1}{2}mv^2$

၄၄ ■ ဇင်သန်

၄။ စာပိုဒ်တွင် ဖြပ်ထုတည်မြဲမူကို ဖော်ပြရသည့်အကြောင်းမှာ

(က) ဓာတုပေါဒနှင့် ရုပ်ပေါဒသည် ဥပဒေများ တူညီသော ကြောင့်၊

(ခ) ဓာတုပေါဒသည် ရုပ်ပေါဒ ဘာသာခွဲတစ်ခုဖြစ်သောကြောင့်

(ဂ) ယင်သည်စွမ်းအင်တည်မြဲမူနှင့် အတူတူဖြစ်သောကြောင့်

(ဃ) ယင်သည် ဓာတုပေါဒဘာသာရပ်တွင် သဘောတရားတစ်ရုံဖြစ်သောလိုစွမ်းအင်တည်မြဲမူသည် ရုပ်ပေါဒဘာသာ ရပ်၏ သဘောတရား တစ်ခုဖြစ် သောကြောင့်၊

(င) ရုပ်ပေါဒမှ အလုပ်နှင့် စွမ်းအင်အကြောင်းကို သဘောပေါက် စေရန်အတွက်

၅။ အတွင်းစွမ်းအင်ကိုအောက်ပါပြောင်းလဲမှုအောင် တိုင်တာနိုင်သည်။

(က) ဖြပ်ထု

(ခ) အပူချိန်

(ဂ) အရွယ်အစား

(ဃ) အလျင်

(င) အတည်စွမ်းအင်

၆။ စွမ်းအင်တည်မြဲမူမှာ-

(က) ဓာတ်ပြုမှုအများစုတွင် ဖြစ်ပေါ်သည်၊

(ခ) အရာဝတ္ထုများ တိုက်မိရာတွင် ဖြစ်ပေါ်သည်၊

(ဂ) စည်းမျဉ်းတစ်ခုကဲ့သို့ အမြတ်မီးနီးပါး မဖောက်ပြန်၊

(ဃ) စည်းမျဉ်းတစ်ခုကဲ့သို့ အမြတ်မီးလိုလို ဖောက်ပြန်သည်၊

(င) ဘယ်တော့မှ မဖောက်ပြန်၊

၃။ ကားတစ်စီး ရှုံးပုံကြီးတစ်ပုံကို ဝင်တိုက်မီသောအခါ ပြစ်လာနိုင်
သည့်မှာ-

- (က) စွမ်းအင်ဆုံးရှုံးမည်।
- (ခ) ပြုပို့ထဲဆုံးရှုံးမည်।
- (ဂ) အတည်စွမ်းအင် တည်မြှေနေမည်।
- (ဃ) ပြုပို့ထဲစွမ်းအင် ပုံသဏ္ဌာန်ပြောင်းသွားမည်।
- (င) ရွှေ့တွင် အပူချိန်မြင့်တက်လာမည်।

၄။ စွမ်းအင်အသစ်တစ်ခုဖော်ထဲတိနိုင်ခြင်းဖြင့် အောက်ပါအ
ချက်ကိုသိလာရမည်။

- (က) သံလိုက်စက်ကွင်း
- (ခ) မျိုးကလိုးယားစွမ်းအင်
- (ဂ) အဟုန်စွမ်းအင်
- (ဃ) အထက်ပါအေားလုံး
- (င) အထက်ပါအချက်များ တစ်ခုမှုမဟုတ်

၅။ စွမ်းအင်တည်မြှုမှုကို ဤသို့အဓိပ္ပာယ်ဖွံ့ဖြိုးဆိုနိုင်သည်။

- (က) အသွင်တူမှုဖြင့်
- (ခ) ဥပမာအဆင့်ဆင့်ပေး၍
- (ဂ) သိပ္ပါတော်ဘာရဖြင့်
- (ဃ) အထက်ပါတို့ တစ်ခုမှုမဟုတ်
- (င) အထက်ပါအချက်အားလုံးမှုန်သည်

၄၆ ■ င်္ဂလာ

၁၀။ တပိုဒ်တွင် “ပျော်ညွတ်” ဆိုသည့်ဝေဟာရမှာ-

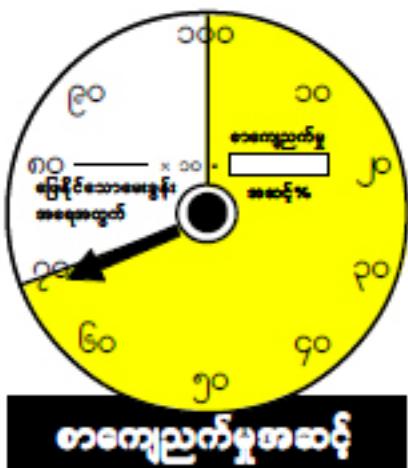
(က)မတ်စောက်ခြင်း

(ခ)ကျွေးညွတ်လွယ်ခြင်း

(ဂ)ဆွဲဆန်း၍ရခြင်း

(ဃ)မာ၍ကန်နိုင်ခြင်း

(င)လေးလံခြင်း

ကျောက်မှုအဆင့်ကို အောက်ပါ ပုံ
သေနည်းဖြင့် တွက်ထူတ်ပါ။
မိမိမှန်ကန်စွာ ဖြေဆို နိုင်သော
ပေးခွန်းအရေအ တွက်ကို ၁၀၉၄၏
မြေကိုပါ။ ယင်းမှာကျောက်မှု
အဆင့် ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်။ ယင်းအ
ဆင့်မှာ ၇၀% ကျော်ရန်လို အပ်
သည်။ထိုထက်အောက် ကျသွားပါက
စာတွင်ပါသည့် အရေး ကြီးသော
အချက်အလက်များကျနိုးသွားလိမ့် မည်။

မအဲ့အဲမှ စာပိုရ

လျှောက်သည်ဖိုစွာများ၊ ချစ်ရောချစ်ရာများနှင့်အားက တော်ယူ၍
ပြင်မှုများတွင် နောက်ဆုံးအဖြေကို မသိမှုသာလျှင် ရင်ခိုန်ရသည်။
ဤသည်မှာပင် အရသာမဟုတ်လား၊ တောက်လျှောက် အံ့ဩမှုတွေ၊
မမျှော်လင့်သည့်အဖြစ်အပျက်တွေ ပါနေမှုကောင်းသည်။

လူသတ်မှတ်၏ သေသူကို မည်ထူကာ၊ မည်သည့်အတွက် ကြော့ဗုံး
မည်သည့်အခိုန်တွေ၊ မည်သို့သတ်သွားသည်ကိုထိန် မှတော့ စုစုတောက်
မောင်စံရွေး ဝတ္ထုမှ မည်သို့တို့၏ကောင်း ပါတော့မည်နည်း။ ထိအားမှ
တွင် စုစုတောက်နေစရာလည်း မလို့တော့၊ ထိုစုစုတောက်စတ္တုမှ ဆက်၍
ဖတ်ချုပ်စရလည်းမကောင်း တော့။

တာဝန်အရမဖြစ်မနေဖတ်ရသည်မျိုးတွင်မှ ထိသို့မမျှော်လင့်
သည့်အဖြစ်အပျက်များ တွေ့ရပြီဆိုလျှင် ငါးပါးမောက် ပြသာမှတ်။
ကောင်းဖတ်စာအုပ်ပြစ်ဖြစ် အစီရင်ခံစာ တစ် ခုပဲဖြစ်ဖြစ် ဖတ်ရင်း
မထင်မှတ်သော အကြောင်းအရာတွေ တွေ့ရသည်မျိုးပြစ်အပ်။

တာအုပ်တစ်အုပ်တွင် အမေရိကာန် ရုပ်ရှင်မင်းသား ဘက် ရေးမိုး
အားကျွဲ့အကောင်းဆုံးမင်းသားအဖြစ် အခန်းစဉ် တိုင်တွင်ရေးထား
ပြီး နောက်ဆုံးသုံးမျှကိုနှာကျွဲ့ ဘက်ရေးမိုး အားအညွှေ့ဆုံးမင်းသား
အဖြစ် ရေးထားသည်ဆိုပါစို့။ ထိုစာအုပ် မျိုးဖတ်သည့်အခါ
ပထမပိုင်း ရေးခြစ်မှတ်သားထားသည် များမှာ အသုံးမကျ ဖြစ်ကုန်
ရလိမ့်မည်။

အစတည်းက ထိုစာအုပ်သည်ဘက်ရေးမိုးအား နိမ့်ချေရေးသား
သောစာအုပ်မျိုး သိထားလျှင် စောစောက အချက် အလက်မျိုးတွေ
ကို ရေးမှတ်ခြင်းမပြုဘဲ ဘက်ရေးမိုး အား ထိခိုက်စေ မည့်အချက်
အလက်များကိုသာ ရွှေဖွေမှတ်သားဖြစ်မည်။

မိမိယတ်သည့်စာအုပ်တွင် အခန်းတစ်ခုကိုယတ်တို့အောင်ထိတော်မူပါ ထိုအခန်း၏လိုရင်း ဆိုလိုချက်ကိုအလျင်သိတား ဖို့လိုပေ သည်။

ကြိုတင်ဖတ်မှု မမြတ်ဖွက်

မိမိယတ်မည့်စာအုပ်၏ ဦးတည်ချက်ကိုသိရှိရန် အ ကောင်းဆုံး နည်းမှာအခန်းစဉ်ကိုကြိုတင်ဖတ်ရှုနည်းဖြစ်သည်။ **ကြိုဖတ်ခြင်း** ဆိုသည်မှာ ဖတ်မည့်စာကို မဖတ်မီ လျှောက်လျမ်းကာ ဦးတည်ချက် ကို ညွှန်ဆိုဖော်ပြနိုင်မည် အချက်အလက်များအား ကောက်သင်း ကောက်လိုက်ဖတ်ခြင်း မျိုးကိုဆိုလိုသည်။

ပထမ အခန်းခေါင်စဉ်ကိုကြည့်ပါ၊ ထိုခေါင်စဉ်သည် ထိုအခန်း တွင်ဖော်ပြမည့် အကြောင်းအရာကို ခြိုင်မိရဲ့လား၊ ရုပ်ပောစာအုပ် တစ်အုပ်ဆိုပါမြို့ ထိုစာအုပ်တွင် အောက်ပါ ခေါင်းစဉ်များဖြင့်အခန်း များကို ဖွံ့ဖြည်းထားမည်-

- နယူတန် ဒုတိယနိယာမ-မြေဆွဲအား
- အလုပ်နှင့်စွမ်းအင်
- အပူကူးခြင်း

ထိုအခန်းများကို ဖတ်သည့်အခါတစ်ခုနှစ်တွင် သက်ဆိုင် ရာ ခေါင်စဉ်အလိုက်အကြောင်းအရာများရေးထားမည်ကိုမိမိသိနေမည်။ စိတ်ထဲတွင်သက်ဆိုင်ရာအကြောင်းအရာ နှင့်ပတ်သက်သည့်ညီမျှ ခြင်းများ၊ ခေါင်းစဉ်များကိုပါ ခန့်မှန်းမိ နေလိမ့်မည်။ မိမိကိုယ်ကို လည်း .....

“**သော် မြေဆွဲအားအကြောင်းပဲပြုလဲတွေတစ်ခုနှင့် တစ်ခုလည်း ပတ်ပြီးတည်ရှိနေတဲ့သဘောပဲ။ အရာဝတ္ထာတွေ အမြှင့်ကအနိမ့်ကို**

ကျဆင်တတ်တာဟာလည်း ပြေဆွဲအားကြောင့်။ ပြေဆွဲအားဆုံး တာ ပြုလဲတွေ တစ်ခုနှင့်တစ်ခုအကြေားမျှလည်း ဆွဲထင်တယ်ဟူ၍ တစ်ခုရှင်း အတွင်းမျှလည်း ဆွဲထင် တယ်”

ဟူ၍ နားလည်သဘောပေါက်ထားပေလိမ့်မည်။ ထိုအခန်းမျိုး တွင် အခန်းခွဲခေါင်းစဉ်တွေ၊ စာပိုဒ်ခေါင်းစဉ်တွေ လည်း ပါရှိပါမည်။ စာမျက်နှာအလည်လောက်တွင် တပ်ထား သော အဆိုပါခေါင်းစဉ် ကလေးများ၊ စာလုံးမည်နှင့်တပ်ထား သော ခေါင်းစဉ်ကလေးများကို ရွှေ့က်ဖတ်ကြည့်ရမည်။ သို့ မှသာ ဘယ်အကြောင်းအရာပြီးလျှင် ဘယ်အကြောင်းအရာ ရေးသားသည်ကို သိပေလိမ့်မည်။

ဤစာအုပ်တွင် နမူနာကြည့်နိုင်ပါသည်၊ စာအုပ်အစကို ပြန်လှန်ပြီး ခေါင်းစဉ်ခွဲများကို ပြန်ဖတ်ကြည့်ပါ။ ဘယ်အ ကြောင်းအရာ ပြီးလျှင် ဘယ်အကြောင်းအရာတင်ပြသွားသည်ကိုသိသွားလိမ့်မည်။ ဤစာအုပ်ကိုလည်း ‘ကြိဖတ်’ ကြည့်ပါ။ အဆင်ပြုသွားသည်ကို တွေ့ရလိမ့်မည်။

မိမိဖတ်သည့်စာအုပ်တွင် အခန်းတိုင်း၏နောက်ဆုံး၌ ဖော်ခွန်းများပါရှိသည်ဆိုလှုပ် ထိုအခန်းကို အသေးစိတ်မဖတ်မိ အဆိုပါ ဖော်ခွန်းများကို အလျင်ဖတ်ကြည့်ပါ။ ယင်းများကျောင်းတွင် ဆရာမက သင်ခန်းစာကိစဗ်မသင်မိစာမေးပွဲမည်သို့မေးလာနိုင်သည်ကိုကြိဖြေတင်ပြောထားသကဲ့သိဖြစ်၏။

ထိုမေးခွန်းများကို ဖတ်ပြီးသည်နှင့် ဖတ်စာကိုပြန်ဖတ် သော အခါ မေးခွန်းနှင့် အကျိုးဝင်မည့် အချက်အလက်များကို ရှာဖတ်ပြစ် သွားမည်။ ကျောင်းဖတ်စာများကို ဖတ်သည့်အခါ အခက်အခဲဆုံး မှ မည်သည့်အချက်တွေကို အရေးတကြိုး မှတ်သူ့ပြီး မည်သည့်အချက် တွေကို ကျော်လွှားသင့်သည်ကို မသိနိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့်

အဆိုပါမေးခွန်းများကို သိထားခြင်း သည် စာဖတ် သွားစဉ် လမ်းပြ ပြောပိရှိ ရထားသည် နှင့်တူ သည်။

စာဖတ်ပြေးလမ်း

အောက်ပါစာပိုဒ်များကို ဖတ်ပါ ခေါင်းစဉ်ခွဲများနှင့် မေးခွန်းများကို 'ကြိုဖတ်'ပါ။ မလိုအပ်သောအချက်အလက် များကို ဖယ်၍ ဖတ်ရမည်ကို သိနေသဖြင့်စာဖတ်မြန်လာသည်ကိုတွေ့ရမည်။ စာဖတ်ချိန်ကိုမမှတ်နှင့် ကျောင်းစာဖတ် သည့်အခါ မြန်ဖို့အား မထုတ်ပါနှင့်လို့။ ပေးထားသည့်ဖတ်စာများ ရှည်လျားသဖြင့် 'ကြိုဖတ်'ရန် အရေးကြီးပေသည်။

လူသာဝါဒ အေဘရာဟင်လင်ကွန်း

သတ္တရာန် ၁၈၀၀ နှင့် ၁၉၀၀ ကြားရှိ ၁၉ ရာစုနှစ် များတွင် ထူးခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်များစွာကို ဥဒါန်းတွင် ရစ်အောင်ဆောင် ရွက်ခဲ့ပေသည်။ ပြင်သစ်စစ်ဘုရင် ကြီး နပိုလီယံသည် ပြင်သစ်တော်လှန်ရေး အင်အား စုကို မိမိအာဏာရှုရှုရေး အတွက်နောက်ဆုံး၌ အသုံး ပြုသည်ဟုဆိုစေကာမူးရောပ တိုက်၌ ရွှေးအပ်ချပ် ရေးစနစ်များကို ပယ်ဖျက်တော်လှန်ခဲ့ လေသည်စာပေ ရေးရာ၌လည်း အောင်လိပ်စာဆိုကြီး ဘိုင်ချွှုံး သည် ရွှေး ခေတ် ထုံးဟောင်းစနစ်များကို ပယ်ဖျက်၍ သူ ခေတ် တွင် နိုင်ငံရေးပြုပြင်မှုနှင့် စာပေမှုကို ပူးတွဲကာစိတ် ကူးယဉ် စာပေတစ်ခေတ် တည်ထောင်ခဲ့လေသည်။

ကားလ်မတ်က်စ်သည် ပြင်းထန်သောလူတန်းစား တိုက်ပွဲများဖြစ်စေသည့် ထူးခြားသော ဝါဒကြီးကို တိတွင် ခဲ့ပေသည်။ ဂျာမန်ပြည် နှစ်းရင်းဝန်ကြီး ဘစ္စမတ်သည်

ဥရောပ တစ်တိုက်လုံးကို ဂျာမနီလက်အောက်ခံဖြစ် အောင် ကြီးပမ်းခြင်းဖြင့် ရာဇ်ဝင်တွင်ခဲ့လေသည်။

အနာဂတ်ကိုဖန်တီးသူ

သို့ရာတွင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ၏ အနေအထိုင် အပြု အမူ အတွေးအခေါ် အမြော်အမြင်တို့ကို နောင်လာနောက် သားတိုကစိတ်ဝင်စားခြင်းမရှိခဲ့ကြချေ။ အထက်ဖော်ပြ ပါ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး လေးဦး၏ အတူပွဲတို့ကို လေ့လာသော နောင် လာနောက်သားတို့မှာ ယင်းတို့၏ ဝါဒများ၊ ဆောင် ရွက်မှုများ၊ တန်ခိုးအာဏာများ အကြောင်းကိုသာ တွေ့ရ ပေလိမ့်မည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီး လေးဦးတို့အား သာမန်လူအဖြစ် စိတ်ထိခိုက်လာသည့် အပြုအမူအ ပြောအဆို အနေ အထိုင်တို့ကို တွေ့ရနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

အောက်လာင်ကွန်းနှင့် နို့လီယံဘိုင်ရွန်တို့မတူ သည့်အချက်မှာ နို့လီယံဘိုင်ရွန်တို့က အတိတ်ကာလျှော့ ဓမ္မလျော့ထဲတို့ကို ချော်များခဲ့ကြ၍ လင်ကွန်းကမှ အနာ ဂတ် ကာလတွက် တည်ဆောက်မှုကို ပြခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ဘစ္စမတ်၊ မတ်ကိုစိတ္တိနှင့် လင်ကွန်းမတူသည့်မှာ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး နှစ်ဦးကဲ့သို့ မဟုတ်ဘဲ လင်ကွန်းမှာရှိသား ပြောင့်မတ်၍ တန်ခိုးအာဏာရှိသော်လည်း အမြင်ကျယ်ခြင်း ပင်ဖြစ်သည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတို့ကို ကြည်ညီလေးစား သည် နှင့်အမျှ လင်ကွန်းအား ကြည်ညီလေးစားကြချိသာ မက ခင်မင်မြတ်နှီးကြပေသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများမှာ ကြေးရှပ်၊ ကျောက်ရှပ်များကဲ့သို့ ကိုးကွယ်စရာဖြစ်သော် လည်း လင်ကွန်းမှာကား လူအဖြစ် သဘောထား၍ အား ကိုးစရာ ဖြစ်ပေတော့သည်။

အကြမ်းအနှစ်

တော်ကြီးမျက်မည်းတွင် မွေးဖွား၍ အရေးအဖတ်ကို
မိမိဘာသာ မိမိ သင်ကြားခဲ့ရသော လင်ကွန်းမှာ သစ်ခုတ်
သ မားအဖြစ် သော်လည်းကောင်း၊ လေထိုးသားအဖြစ် သော်
လည်းကောင်း အလုပ်ကြမ်းကို လုပ်ရသည်နှင့်အမျှ မိမိ
ဘာသာမိမိ သင်ကြား၍ တတ်မြောက်သောကြောင့် ရှုံးနေ
လည်းဖြစ်လာခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး၌ ကျမ်းကျင်လိမ္မာသောနိုင်ငံ
ခေါင်းဆောင်လည်း ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ယင်းသို့ အကြမ်းအနှစ်
လုပ်ကိုင်ခဲ့ရသူ ဖြစ်သည့်အလျောက် သူ၏ ကာယအင်အား
လည်းရှိသည်။ စိတ်ဓါတ်အင်အားလည်း ထက်သန်သည်။
ဥက် ပညာ အမျှော်အမြင်လည်းရှိသည်။ မြင့်မြတ်သော
စိတ် ထား လည်းရှိသည်။ ထိုအရည်အချင်းများကြောင့်သာ
သူင် လင်ကွန်းသည် သူတိုင်းပြည်ကြီး မီးဟုန်းဟုန်တောက်
၍ ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်ကာ ပျက်စီနေသည့် အထဲ မှုလွှတ်
မြောက် အောင် ရှုံးဆောင်အပ်ချုပ်နိုင်ခဲ့ပေသည်။ သူခေတ်
ကဖြစ်ပွား သောစစ်ကြီးမှာကား သာမန်စစ်စစ်မဟုတ်။
ညီအစ်ကိုအချင်း ချင်းသတ်ဖြတ်သည့် ပြည်တွင်းစစ်ကြီး
ဖြစ်လေရာ နိုင်ငံရေး ဝါဒ၊ ကိုယ်ကျင့်တရား ကိစ္စတို့၏ အချင်း
ချင်းကွဲလွှဲ၍ နေသော အခိုက်အခါကြီးလည်းဖြစ်လေသည်။

ပြည်ထောင်စုမပြုကွဲရေး

မိမိတို့တစ်ပြည်တည်းသားချင်း မြို့ဗြို့ဖြတ်ရန် လက်နက်
ကိုင်ခွဲလျက် တိုက်ခိုက်သည့် ပြည်တွင်းစစ်ကြီးမှာ အခြား
သော စစ်များထက် ပိုမို၍ ကြကွဲဖွယ်ကောင်းလှချေ သည်။
လင်ကွန်းမမွေးဖွားမိကတည်းက တဖြည်းဖြည်း ယိုယွင်း

ပျက်စီးလားသော အခြေအနေတို့သည် လင်ကွန်း သမ္မတ ရာ ထူးလက်ခံပြီးနောက် ရက်သတ္တ များမကြာမိလောက်တွင် ပြည် တွင်းစစ်ကြီး ဖြစ်ပေါ်လာအောင် ပို့ဆောင်ခဲ့လေသည်။ လင် ကွန်းခများမှာ သမ္မတဖြစ်သည့်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်“လွတ် လတ် ရေးကို အာရင်းတည်၍” လူလူချင်း တန်းတူထားသည့် ဝါဒနှင့် တည်ထောင်ထားသော ”ပြည်ထောင်စုကြီးမှာ နှစ် ခြမ်းကွဲ၍ ပဋိပက္ခကြီး ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိလေပြီ။

နှစ်ခြမ်းကွဲ၏ လက်နက်ကိုင်စွဲကာ အချင်းချင်း တိုက် ခိုက် ကြခြင်းပြင့် စည်ပင်သာယာမူပျက်ပြားကာ ပျက်စီးယိုယွင်း မှု သာ ထွန်းကားလျှက်ရှိသည့်အပြင် စစ်ကြောင့် အခွန်တော် တိုးရာလက် နက် လူ ငွေ တို့ကို စုံဆောင်းရသည် သာမက နိုင်ငံခြား မေတ္တာကိုခံယူနေကြတော့သည်။ ယင်းသို့ နိုင်ငံ ခြား မေတ္တာ ကိုမရရှိပါက သူပုန်တို့အား နိုင်ငံခြား ကငွေအားလုံးအား နှင့် ထောက်ပုံမည်ကို စိုးရိမ်သောကြောင့် နိုင်ငံခြား ဆက်စွယ် မူဖြင့် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နေကြရသည်။ ပုန်ကန် သောင်းကျိုး သူတို့ ကြောင့်အခြေပျက်နေသော အစိုးရကို လည်း အခြေမပျက် အောင်ဦးစီး၍ နေရလေသည်။ ယင်သို့ ထွင် ခက်ခဲများမမြောင် လူသော တာဝန်ဝါယာရားတို့သည် လင်ကွန်းအပေါ်သို့သာ ဂုပ္ပါ ကျရောက်နေကြလေတော့သည်။

ခိုင်မာသောစိတ်ဓာတ်ဖြင့်လင်ကွန်းသည် ပြည်ထောင်စု ကြိုးပြိုကွဲပျက်ပြားမူကို အပြင်းအထန်ကာကွယ်လေသည်။ ပထမ သမ္မတကြိုး ဝါရှင်တန်နှင့် သမ္မတ ဂျက်ယာဆင်တို့ ပြုရ ပျိုးထောင်ခဲ့သော ပြည်ထောင်စုကြိုးကို တောင်ပိုင်း ပြည်နယ်များက နှစ်ထွက်ဖျက်ဆီးရုံနှင့်ပြိုကွဲ ပျက်ပြား

သွာရမည်ကိုလင်ကွန်းက မရှုဆိတ်ဘဲ အပြင်းအထန်ကာ ကွယ် ခဲ့လေသည်။ သူသည်စက်ရတ် ဖွံ့ဖြိုးကောင်းလှသည့် ကျေးကျွန်း စနစ်ကိုအ ရင်းတည်၍ ပြည်ထောင်စုမှ ခွဲခွာသွား ခြင်းကို အပြင်းအထန် ကန်ကွက်ခဲ့လေသည်။ သူအလိုကား ပြည်ထောင်စု ကြီးမှာမည် သို့ပင်ဖြစ်စေ ဥမက္ခာသို့က်မပျက် တည်နေရမည်ဖြစ်၏။ အိမ် ကြက်ချင်းအိုး မဲသုတ်၍ ခွဲပုံ သည့်အဖြစ်ကို မည်သည့်နည်းနှင့် မျှမလို လားချေ။

ပြင့်မြတ်သူ့အတွက် ဆုလာတ်

သွေးချောင်းစီးလျက် ပျက်စီးမှ အထွေထွေနှင့် ပြည့်လုံး နေသည့် ပြည်တွင်းစစ်ကြီးသည်ကား လေးနှစ်တိုင်တိုင် ဖြစ် ပွား လျက် ခေတ်ကြီးတစ်ခေတ်လုံး၏ စည်းစီမံနှင့် နောင်ရေး ကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်လေသည်။ တောင်ပိုင်းနယ်သူပုန်များ ကို နောက်ဆုံး၌ ပြည်ထောင်စုဘက်မှနိုင်နင်း၍ အောင်ပံ့ ရသော် လည်း တိုင်းပြည်ကြီးတစ်ခုလုံးမှာရစရာမရှိအောင် ပျက်စီး ယိုယွင်း နေလေသည်။ လင်ကွန်း၏ အရေးအကြီးဆုံး အလုပ်သည်ကား ကွဲအက်သွားသော ပြည်ထောင်စုကြီး ပြန်၍ရင်ကြားစွေအောင် ဆောင်ရွက်ကာ အပိုင်းပိုင်း အစဝ ဖြစ်နေသည့် တိုင်ပြည်ကြီးတစ်ပြည်လုံးကို သမွှတကြီး ဝါရှင်တန်နှင့် ဂျက်ဖာဆင်တို့ စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည့် အတိုင်း ခိုင်ခုံသစ်လွှင်သော ပြည်ထောင်စုကြီး ပြန်လည်ဖြစ် မြောက်ရန် ကြီးပမ်းဆောင်ရွက်ခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။

ယင်းသို့လျှင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု အတိတ် ကာလ သမိုင်းနှင့် အနာဂတ်ကာလ အခြေအနေတို့ကို ညီ ညွတ်အောင် ပေါင်းစပ်ပေးနိုင်ခြင်းအားဖြင့် လင်ကွန်း

သည်ပြည်တွင်းစစ်ကြောင့် ပြောကျရသော ပြည်ထောင်စုကြီး
အစား လွှတ်လပ် ရေးနှင့် ညီညွတ်ရေးတို့ကို ပြန်လည်အရင်
တည်သည့် တိုင်းပြည်သစ်ကြီး တစ်ပြည်ကို တည်ထောင်
ပေးခဲ့ လေသည်။ ယင်းသို့ မောက္ဂန်းတင်လောက်သည့် လုပ်
ငန်းကို ဆောင် ရွက်ရသည့်အတွက် လင်ကွန်းအဖွဲ့ ရရှိသော
ဆုသည် ကား လူသတ်သမား၏ သေနတ်ကျည်ဆန်ပင်ဖြစ်
ချေ သည်။ ပြည်တွင်းစစ်ကြီးပြီးဆုံးပြီးသည့်နောက် များမကြာမိ
၁၈၆၅ ခုနှစ်၌ လူသတ်သမား၏ သေနတ်ကျည်ဆန်သည်
မြင့် မြတ်လျသော လင်ကွန်း၏ နှလုံးသွေးကို ရပ်တဲ့စေ
တော့သည်။

သမိုင်းမှတ်တိုင်

လင်ကွန်းကိုရည်ရွှေး၍ တည်ဆောက်ထားသော အထိမ်း
အမှတ် အဆောက်အအုံများမှာ အမေရိကန်ပြည်၌ သာမက
ကမ္မာအရပ်ရပ်၌ တည်ရှိလေသည်။ လင်ကွန်း အထွေးပွဲတို့
စာအုပ်စာတမ်းများမှာ ဘာသာစကားအရပ်ရပ်ဖြင့် ပြန်ဆို
ရေးသားပြီး ရှိလေသည်။

ယင်းသို့လျှင်လင်ကွတ်းအား အမှတ်ရစေသည့်အချက်
အလက် များစွာရှိသော်ငြားလည်း လင်ကွန်းအား အထူး
အမှတ်ရစေသည့် ပစ္စည်းတစ်ရပ်ကား ညီညွတ်ခြင်းတိုး
တက်လျက်ရှိသော အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကြီးပင်ဖြစ်ပေ
တော့သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကြီးသည်ကား မှန်
ကန်သောတရား ထွန်းကားစေရန် ဒုက္ခာကြီးစွာ ခံစားခဲ့ကြ
ရလေသည်။ ပြည်ထောင်စုအချင်းချင်း မညီညွတ်၍ သွေး
ချောင်းစိရသော ပဋိပဏ္ဍာမှုကြောင့်တိုးတက်ရခြင်းမှာ နှစ်နာ

၂၆ ■ ဇင်ဘန်

လူသည်ဟုသောသင်ခန်းစာကြီးကိုလည်းရရှိပြီးဖြစ်သည်။ သာယာဖြစ်းချမ်းစွာ တစ်စတစ်စ ပြောင်းလဲခြင်းသည်သာ လျှင် လွတ်လပ်ရေးတည်မြှုပ် နောင်ရေးသာယာကြောင်းကို လည်း သိရှိနားလည်ခဲ့လေသည်။ ပြည်ထောင်စုအချင်းချင်း ပင် အရှေ့ အနောက် တောင် မြောက် ခွဲခြားတတ်သောစိတ်မျိုး၊ လူဖြူ လူမည်း ခွဲခြားတတ်သောစိတ်မျိုး၊ မရှိအပ်ကြောင်းလီ ညွတ်မူသာလျှင် အရေးကြီးဆုံးဖြစ်ကြောင်း သမ္မတကြီး လင်ကွန်းထံမှ သင်ခန်းစာနာယူရရှိခဲ့ကြပေသည်။

လင်ကွန်းသည် ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်သော အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသစ်၌ နိုဝင်းတို့အား ကျွန်ုင် ဘဝမှ လွတ်မြောက်စေခွင့် ပေးလိုက်ရာတွင်လင်ကွန်းသည် လူဖြူတို့ သခင်လုပ်သော ခေတ်ကြီးကို ပျက်သုဉ်းစေ၍ လူ အချင်းချင်း အဆင့်အတန်း ခွဲခြားမူမရှိသည့်လူခေတ် အစစ် ကို တိတွင် လိုက်ပေသည်။

တက်တိုး
အေပရာဟင်လင်ကွန်း
(၁၉ - ၁၆)

၁။ ၁၉ ရာစုနှစ်တွင် ဘိုင်ရွန်သည်-

- (က)ရေးအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကို ပယ်ဖျက်တော်လှန်ခဲ့သည်။
- (ခ)စိတ်ကူးယဉ်စာပေတစ်ခေတ်ကိုတည်ထောင်ခဲ့သည်။
- (ဂ)လူတန်းစားတိုက်ပွဲကိုဖြစ်ပွားစေမည့်ဝါဒကြီးကိုတိတွင် ခဲ့သည်။
- (ဃ)ဥရောပတစ်တိုက်လုံး ရွာမနီလက်အောက်ခံဖြစ်အောင် လုပ်ခဲ့သည်။

၂။ စာပိုဒ်တွင် ပါရှိသည့် 'နိုင်ငံရေးပြုပြင်မူ' ဆိုသည်မှာ-

(က) ပြင်သစ်တော်လျှိုင်ရေး အင်အောက် ဖို့အကောက်ရရှိအောင်
အသုံးပြခြင်း၊

(ခ) ဥရောပတိုက်ကိုရှာမထိလက်အောက်ကျစေကောရာစောင်
တွင်စေခြင်း၊

(ဂ) လူတန်းစားတိုက်ပွဲ ဖြစ်ပွားစေခြင်း၊

(ဃ) အထက်ပါအားလုံးမှုန်သည်၊

(င) အထက်ပါအားလုံးမှားသည်။

၃။ ဗြေရာစုပ္ပါရီလိုထူးလေးဦးအကြောင်းကိုလေ့လာသောအခါ-

(က) ယင်းတို့၏ ဝါဒများအကြောင်း တွေ့ရမည်။

(ခ) ယင်းတို့၏ဆောင်ရွက်မှုများကို တွေ့ရမည်။

(ဂ) ယင်းတို့၏တန်ခိုးအာကာများအကြောင်းတွေ့ရမည်။

(ဃ) အထက်ပါအားလုံးမှုန်သည်။

(င) အထက်ပါအားလုံးမှားသည်။

၄။ အခြားပုဂ္ဂိုလ်သုံးဦးနှင့်မတူသည့်အချက်မှာ လင်ကွန်းတွင်-

(က) တန်ခိုးအာကာရှိခြင်း။

(ခ) စိတ်ထိခိုက်သည့်အပြုအမူ အပြောအဆို အနေအထိုင်
ရှိခြင်း။

(ဂ) အတိတ်စလေ့ထုံးစံများကို ဖျက်ဆီးချေမှုန်းခြင်း၊

(ဃ) အနာဂတ်ကာလအတွက် တည်ဆောက်မှုကိုပြခြင်း။

(င) လူတန်းစားတိုက်ပွဲ ဆင်ခဲ့ခြင်း။

၅။ လင်ကွင်းသည် အကြမ်းအနဲ့ လုပ်ကိုင်ရသောကြား-

(က) ရွှေနေ့ ဖြစ်ခဲသည်။

၅၈ ■ ဇင်ဘန်

- (ခ)နိုင်ငံမီးဟူန်းဟူန်းတောက်ခဲ့ရသည်။
(ဂ)ကျမ်းကျင်သောနိုင်ငံခေါင်းဆောင် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။
(ဃ)ပျက်စီးနေသောနိုင်ငံကို လွတ်မြောက်အောင် ရှုံးဆောင် အုပ်ချုပ်နိုင်ခဲ့သည်။

(င)လေထိုးသားဖြစ်ခဲ့ရသည်။

၆။ အမေရိကန်ပြည်တွင်းစစ်တွင် ညီအစ်ကိုချင်းဖြစ်ရသည့်စစ် ဟုဆိုသည်မှာ-

- (က)ဆွဲမျိုးအရင်းအချာချင်း ဖြစ်သောကြောင့်၊
(ခ)လူဖြူနှင့်လူမည်း ဖြစ်သောကြောင့်၊
(ဂ)လူသားအချင်းချင်း ဖြစ်သောကြောင့်၊
(ဃ)တောင်ပိုင်းသားနှင့်မြောက်ပိုင်းသားဖြစ်သောကြောင့်၊
(င)ကိုလိုနီ အရှင်သခင်ကို ပြန်တော်လှန်သောကြောင့်၊

၇။ နိုင်ငံခြားမေတ္တာကိုခံယူနေရသည်ဆိုသည်မှာ-

- (က)နိုင်ငံခြားမှအကူညီများရယူနေရသည်။
(ခ)နိုင်ငံခြားနှင့်ကုန်သွယ်ရေးကောင်နေသည်။
(ဂ)သူပုန်များအား နိုင်ငံခြားမှ မကူညီးစိုင်ရန် သံတမန် ဆက်ဆံ ရေးကောင်းအောင် လုပ်နေသည်။
(ဃ)နိုင်ငံခြားမှ သူပုန်များအား ကူညီနေသည်။
(င)သူပုန်များအား နိုင်ငံခြားအကူညီဖြင့်တိုက်သည်။

၈။ အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးသမ္မတမှာ-

- (က)ကနေဒါ
(ခ)ဂျက်စာဆင်
(ဂ)နှစ်ကဆင်

(ယ)ဝါရှင်တန်

(က)လင်ကွန်း

၉။ လင်ကွင်း၏ မောက်ကွန်းတင်လောက်သည့် လုပ်ရပ်အတွက် ဆုလာထိ

(က)ဝါရှင်တန်မြို့မှ လင်ကွန်းရပ်ထဲ

(ခ)လင်ကွန်း၏ အာဇာနည်ပိမာန်၊

(ဂ)လင်ကွန်း အထွေပွံတိစာအုပ်များ၊

(ဃ)ကျေည်ဆန်း၊

(င)လူမည်း ကျွန်ုပ်လွှတ်မြောက်ရေး၊

၁၀။ လင်ကွန်းကို အထူး အမှတ်ရစေသည့် အချက်များ-

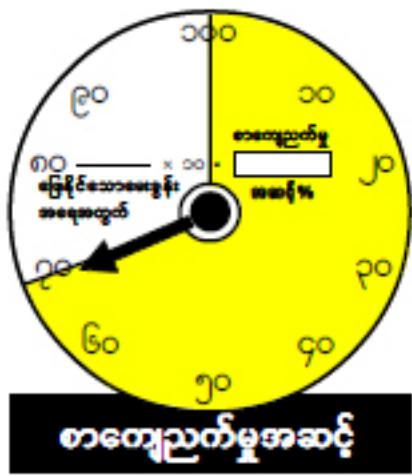
(က)လင်ကွန်းအထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံများ၊

(ခ)အထွေပွံတိစာအုပ်များ၊

(ဂ)လင်ကွန်း အာဇာနည်ပိမာန်၊

(ဃ)ညီညာတို့တက်လျက်ရှိသော အမေရိကာန် ပြည်ထောင်စု
ဌား၊

(င)အမေရိကာန်ပြည်တွင်းစစ်သမိုင်း၊

ကျော်ကိုအဆင့်ကိုအောက် ပါပဲ သေနည်းဖြစ်တွက် ထုတ်ပါ။ မိမိမှန်ကန်စွာ ဖြေဆို နိုင်သော ပေးခွန်း အရေအ တွက်ကို ၁၀ နှင့် မြောက်ပါ။ယင်းမှာ ကျော်ကို မူ အဆင့် ရာခိုင်နှင့် ဖြစ်သည်။ယင်း အဆင့်မှာ ၂၀% ကျော်ရန်လို အပ် သည်။ထိုထက်အောက် ကျသွားပါက စာတွင် ပါဝင် သော အချက် အလက်များ ကျန်သွားလိမ့်မည်။

သိပ္ပါဘာသာ ဖတ်စာများ

သိပ္ပါယတ်စာများတွင် အခြေခံစည်းမျဉ်းများကောင်း ရေး ထားတတ် သည်။ ပထမ တစ်ခေါင်ခေါင်တွင် နောက်ပိုင်အ ခန်းများကို နားလည် စေရန်လိုအပ်သော အခြေခံအကြောင် ရပ်များဖြင့် ပိုးပေးထားတတ် သည်။ ထိုကြောင့် သိပ္ပါအပိုင်း ကို အချိန်ယူ၍ ဖတ်မည်ဆိုလျှင် အစုသာစု၍ ဖတ်သင့်သည်။

သို့ရာတွင် ထိုယတ်စာများ၏ အစပိုင်တို့သည် အခြေခံ အကြောင် အရာများကို ရေးထားသဖြင့် ပြီငွေ့ဖွယ်ကောင် လှသည်။ အခြေခံ သဘောတရားတွေမှို့ ကျော်၍ ဖတ်မိကာမှ စာမေးပွဲတွင် ပါလာသော် အခက်။ ထိုကြောင့် ဖတ်၍ကောင် မည့် အဓိကအပိုင်းသို့ ခုန်ကူး ဖတ်သည်နှင့် မလုတ်ပါနော်။

ကောင်းတာတစ်အုပ်ကို အလယ်သို့ကျဉ်၍ ဖတ်သည်ဆိုခြင်းမှာ မိမိကိုယ်ကို ပြန်၍ခဲ့စိတ်ကြည်ပြီးရှုံးနှင့် ဆရာဝန်လုပ်ချင်သူများနှင့်တူနေလိမ့်မည်။ အစပိုင်းတွင်မိမိအာ တွက်သိသင့်သိတိကိုသော အချက်များပါနေမည်မှ သေချာသည်။ထိအချက်များကို မသိလိုက်လျှင်ကိုယ့်အတွက်နစ်နာ သွားနိုင်သည်။

အခြားကဗျာတော်စာအုပ်ကို သမ္မာကျမ်းတကြီးလိုတရာ့ရာ သေထားကြသည်။ မထိရက်မကိုင်ရက်ကြ။ မိမိစာဖတ်ခန်းမှ စာအုပ်များကိုလည်းထိအတိုင်းပင်။ဖတ်စာအုပ်ကို မကြာ ခက် ဖတ်မည်ဆိုလျှင် ထိသို့ဖတ်ရန် အပိုတစ်အုပ်ထားပါ။ သိပုံဖတ် စာအုပ်ကို ဖတ်သည့်အခါ မျက်စိနှင့်ချဉ်းဆောင်ရွက်ရ သည်မဟုတ်။ မင်နှင့်ရေးခြင်းမှတ်သားကာ ဖတ်ရခြင်းဖြစ်သည်။ **စာအုပ်ထဲတွင်ရေးခြင်းမှတ်သားပါမျဉ်းသား ပါမှတ်စုရေးပါ။**

ဤသို့ဖတ်ခြင်းဖြင့် စာဖတ်ရှိနှင့် မြင့်လာမည်ဟုတော့မဆိုလိုပါ။ သို့ရာတွင်ထိသို့ဖတ်ခြင်းပြင့်စာမေးပွဲအတွက်မည်သည့်အချက်များက အရေးကြီးသည်ကိုသိလာလိမ့်မည်။နောက်ပြီး အကောင်အထည်ဖွင့်လက်တွေ့ရှင်ပြ၍မရရှင်သောနိယာမများအတွက် မည်သည့်ဥပမာနှင့်တွဲ၍ မှတ်ရ မည်ကိုလည်း သိနေလိမ့်မည်။

ဥပမာအားဖြင့်မြေဆွဲအားဆိုသည်မှာစကြေဝါးသဘောတရားတစ်ခုဖြစ်၍ မူလဝါဟာရအတိုင်းဆိုလျှင် နားရှုပ်၍'လည်' သွားနိုင်သည်။ယင်းကို ဓရာမ ဓလာန်ယ်ကြီး တစ်ခုနှင့် နိုင်းယှဉ်၍ ကြည့်မည်။ထိုသို့ ဥပမာဖြင့်ယုဉ်တွဲစဉ်း စားလိုက်သည်နှင့်ချက်ချင်း သဘောပေါက် မှတ်မိသွားပေ လိမ့်မည်။

ရုပ်နေအောင် ခြစ်ပစ်

စာအုပ်ထဲတွင် ရေးခြစ်မှတ်သားပြီး မှတ်စုလည်း တို့ထားပါ။ အရေးကြီးသောအချက်များ သဘောတရားများကို စာအုပ်ပေါ်တွင်တို့မှတ်ထားပါ။ ထိုအခါ အဆိုပါ သဘော တရားရုပ်လုံးပေါ်ကာ သဘောပေါက်လာလိပ်မည်ရေးခြစ်မှတ်သားထား ခြင်းမရှိသော စာအုပ်များ နောက် တစ်ကြိမ် ပြန်ဖတ်သည့်အခါ ဘာမျှအသုံးမကျတတ်ချေ။ ထိုစာအုပ်မျိုးတွင် စာမျက်နှာတိုင်းသည်အခြား ရိုးရိုး စာအုပ်များကဲ့သို့ပင် မိမိအတွက် အလွယ်တကူ သဘော ပေါက်စေရန် လမ်းညွှန်မည် အမှတ်အသာ တစ်ခုတဲ့လေမျှ မပါဘဲ ရှုနေလိမ့်မည်။ အချက်အလက်တွေကို မင်ဖြင့် ဂိုင်းထားခြင်း၊ ဘေးမျဉ်းအတွင်း၌ အရေးကြီးသည် သဘော တရားကို တို့မှတ်ထားခြင်းတို့ဖြင့် ဂိုဏ်ပြင်ဖြင့်ဂိုင်းလိုက်ပုံ၊ ဘေးတွင် မှတ်ချက်ရေးလိုက်ပုံတို့ကို ပြန်လည်မြင်ယောင်နေကာထိုအချက်များလည်းခေါင်းထဲတွင် ခဲ့ နေလိမ့်မည်။

သို့ပုံတ်စာအုပ်များတွင် သဘောတရားတစ်ခုကို စာ တစ်ပိုဒ်စီ ခွဲ၍ ရေးထားတတ်သည်။ ထိုသဘောတရားများကိုဘေးမျဉ်းအတွင်း စာပိုဒ်၏ဘေးတွင်အတိုကောက်ရေးမှတ် ထားခြင်းများအလွန်ကောင်းသည် ဤသို့မှတ်ခြင်းဖြင့်ဖတ်သွား ရင်း အခန်းတစ်ခုလုံး ကောက်ကြောင်းဖော်သွားရာကျ ပေသည်။

ထိုအခန်းကို ပြန်ကျက်သည့်အခါ အဆိုပါမှတ်စုက လေးများကို လက်နှစ်ထောက်၍ ပြန်ဖတ်သွားရှုပ်၏ အချိန် ကုန်လည်းသက်သာ သည်။ ထိုအတိုင်းပြုပြုအောင်လုပ်သွား နိုင်လျှင်စာမေးပွဲတွင် အလွယ်ကလေး ဖြေနှင့်ပေလိမ့်မည်။

ခက်ဆစ်ကိုအဆက်အစပ်နှင့်ဖတ်

အချို့ခက်ခဲသော ဘာသာရပ်များတွင်ရင်တို့၏သီးခြား
ဝေါဟာရအသုံးအနှစ်နှင့်တွေ့ရှုတတ်သည်။ ထိုဝေါဟာရအသုံးအနှစ်နှင့်
တွေ့ဂို့ အတိအကျ နားလည်နေရန်မလိုလျေပေါ်။

မိမိနားမလည်လျသောဝေါဟာရများမကြာခဏ တွေ့လာပြီ
ဆိုလျှင် ထိုဝေါဟာရကြောင့် အပိုချင်လာလိမ့်မည်။ ထိုဝေါဟာရ
ကြောင့်နားရှုပ်လာမည်။ထိုစာကိုဆက်၍ဖတ်ချင် စိတ်လည်းကုန်
ခမ်းသွားလိမ့်မည်။

သို့သော်စာဖတ်ကျမ်းကျင့်သူတစ်ယောက် ဖြစ်ရမည် ဟူသောစိတ်
ကူးကိုဝေါဟာရအခက်အခဲကြောင့် မပစ်ပယ် လိုက်ပါနှင့်။

လက်မလျှော့နှင့်

အတတ်ပညာဆိုင်ရာဝေါဟာရကိုကျဉ်လွှားရာတွင် နည်း
နှစ်နည်းရှိသည်ပထမအနေဖြင့်ဝေါဟာရတစ်ခုတွေတိုင်းအဓိပ္ပာယ်
ကိုသိအောင် ရှာဖွေနေမည်ဆိုလျှင် ခရီးရောက်မည်မဟုတ်။ထို
ဝေါဟာရကိုအဆက်အဝပ်ဖြင့်သူဘာသာသူအဓိပ္ပာယ်ပေါက်စေရန်
လွှတ်ထားပြီး ဆက်၍ဖတ်သွားရမည်။ ထိုအခါရပ်လိုက် ပြန်ဖတ်
လိုက် ဖြစ်မနေတော့ ဘဲ တစ်ဆက်တည်းလျှော့ခဲ့ ဖတ်ဖြစ်သွား
လိမ့်မည်။

ထိုပထမနည်းဖြင့် စာဖတ်ရှိနိုင်မပျက်ဘဲလျှောလျှော လျှောလျှော။
တစ်ဆက်တည်း ဖတ်သွားနိုင်ပေလိမ့်မည်။

အောက်ပါစာပိုဒ်ကိုဖတ်၍မိမိမမြင်ဖူးသောဝေါဟာရများကို
ရှာဖွေခြင်းမပြုဘဲဆက်ဖတ်သွားခြင်းဖြင့်အလိုအလျောက်အဓိပ္ပာယ်
ပေါက် မပေါက်ကြည့်ပါ-

တွင်းမည်းတို့သည် မြေဆွဲအား အဆမတန်ကောင်းကြသည်။ ယင်းအနီးသို့ရောက်သွားသည့်ပြုလ်ငယ်နှင့် အရာဝတ္ထုမှန်သမျှကို ဆွဲငင်စပ်ယူနိုင်၏။ အရာဝတ္ထုများကို သာမက ဂုဏ်ဆီသို့ ကျရောက်သော **အလင်းဖို့တွန်** မှန်သမျှကိုလည်း စပ်ယူသဖြင့် အလင်းပြန်ခြင်းမရှိချေ။ ကိုယ်ပိုင်အလင်းဖို့တွန် များမှာလည်း မြေဆွဲအား ကြောင့်ပြန့်လွှင့်နိုင်ခြင်းမရှိ။ ထိုကြောင့် မည်းမောင်၍ နေခြင်းဖြစ်သည်။

တွင်းဖြူများကမူ ဂင်းနှင့်ဆန့်ကျင် ဘက်ဖြစ်သည်။ မြေဆွဲအား အလွန်နည်းသဖြင့် အခြား အရာဝတ္ထုမှာ စပ်ယူသွန်းကန်ကန် တတ်သည့် သဘောရှိသည်။ အခြားမှကျရောက်လာသည့် အလင်း ဖို့တွန်များ ကိုတွန်ကန်ပစ်သဖြင့် အလင်းပြန်ခြင်းရှိသည်။ မိမကိုယ်တိုင်လည်းအလင်းဖို့တွန်များ ထုတ်လွှတ် နေရာဖြူဖွေးလင်းလက်၍ နေသည်။

အထက်ပါတဗိုဒ်ထဲမှတွင်းမည်းနှင့်တွင်းဖြူဆီသည်များမှာ စကြဝို့အတွင်းရှိရောမပြုဟိုးများကဲ့သို့သောအာကာသအရာဝတ္ထုကြီးဟု သဘောပေါက်ပါရဲ့လား။

ကိုယ်တိုင်မသိသည့်ဝေါဟာရတွေပါသောစာကိုဆက်ဖတ်သွားနိုင်ရန်လေ့ကျင့်ရသည့်မှာအခတ်အခတ္တာရှိမည်သို့ရာတွင်နားလည်သောဝေါဟာရကြောင့်ဆက်မဖတ်ဘဲရပ်သွားရသည်မျိုးမဖြစ်ဖို့လိုသည်။

ကိုယ်တွေသွေးသောဝေါဟာရကိုအဆက်အစပ်ဖြင့်အဓိပ္ပာယ်ဖော်နိုင်လျှင် အဆိုပါ ခက်ခဲသောဝေါဟာရကြောင့် စာဖတ်ရှိနိုင်အဟန်အတား မဖြစ်နိုင်တော့။

အောက်ပါ စာပိုဒ်များတွင် စာလုံးမည်းဖြင့် ရေးထား သည့်
ဝါဘာရများ၏အဓိပ္ပာယ်ကိုအောက်တွင်ပေးထားသည့်ကွက်လပ်
တွင် ဖြည့်ပါ။ ပထမတစ်ပုဒ်ကို နမူနာ လုပ်ပြ ထားသည်-
၁။ မြတ်ကို မလွယ်ပေါက်မှုဝင်ရန် **မင်းတုဂ္ဗ ပေါက်ကိုပထမ**
သတကျင်ဖြင့် လိုက် ကလန့်ပါ။ မရလျှင် အခြား သတကျင်
ဖြင့် ကလန့်ပါလေ။

သော့အိမ်နှင့် သောတံ

၂။ ချမ်းသာသောနိုင်ငံများသည် **မြောက်ကန္တာခြင်း** တွင်ရှိကြ
သည်။

၃။ ဝင်ရှိစွာနှင့် ဝက်ဝံများနှင့် ပင်ဂွင်းငှက်များသည် ကန္တာမြောက်
ဖျားအရပ်တွင် နေထိုင်ကြသည်။

၄။ ရာဇ်ဝတ်သားကို နောက်တစ်နေ့တွင် ကွပ်မျက်ရန် **မြတ်ကို**
သို့ ပို့စေ၏။

၅။ မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး ရွှေဘိုကိုချိတက်လာပြီး ရွှေဘိုကို
လုပ်ကြ ရာမှာ-

၆။ မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး လက်ထက်တော်က မြောက်နှင့်မ
ဆောင်ကို တည်ဆောက်ရန် **ပြောကြီးမှာ** ဦးထွေန်ကို တာဝန်

ပေးခဲ့သည်။ ပြောတိုးမှာသည် ကျမ်းကျင်သော ပြော တစ်ရာကို ဦးဆောင်ကာ ပြောက်နှစ်း သစ်သားဆောင်ကို ဆောက်လုပ်ခဲ့သည်။

၃။ မန်နေဂျာသည် အင်တာနက်နှင့်ဆက်သွယ်လိုသဖြင့် ကွန်ပြု၍တာမှုပါန်ကိုကောက်ယူကာ နားတွင်ကပ် ထားသည်။ထိုနောက်လိုအပ်သော နံပါတ်ကိုလွည့်လိုက်သည်။ ခဏကြာတော့တစ်ဘက်မှုအသံ ပေါ်လာ၏။

၄။ “....”မဂ္ဂဇင်းတွင် အမျိုးသမီးများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အကြောင်းများကို သာရေးလေးရှိသည်။ ဆယ်ကျော်သက်မီနှုံးခလေးများကို ဓော်ကွက်ပစ်မှုတ်အဖြစ် ရည်ရွယ်သည်။

၅။ ‘ရွှေးရိုးယန်း’အသီးကို မြန်မာနိုင်ငံတွင်စိုက်ပိုးကြသည် သို့ရာ တွင် မြန်မာပြည်တောင်ပိုင်း တန်သံ့ရိုဒေသတွင် သာပေါက်ရောက်သည်။ အခြားအာရုံဒေသများမှတွက် သော အသီးများထက် မျိုးကောင်းသည်။ အသီးများအခြားများမှတွက် သာသောအုံများရှိသည်။ အစွေအိမ်တွင် တစ်ကန့် လျှင်နှစ်စွေမှုသုံးစွေအထိပါ၍ အစွေပေါ်ရှိအသားများထူသည်။ ထိုအသားကိုစားပြီး အလွန်မွေးကြိုင်ကာခါး သည်။

၀၀။ စကြဝှေ့အတွင်း ကြယ်ကြီးများစုံပါနီဟာဖြစ်ကာ ချုပ်ပြုမီးပျောက်ကွယ်သွားတပ်ကြသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်သည့်အခါး အပူ

ရို့မြင့်များစွာတောက်လောင်လာပြီ အနီးဆုံး ပြုလုပ်များကို ကူးစက်တောက်လောင်ကျမ်းသည်။ လောင် မြိုက်ရန်မကျိန်တော့သည့်အဆုံးတွင် ထိုကြယ်ကြီးမှာပြာ အဖြစ် လွင့်ပါးပျောက်ကွယ်သွားတော့သည်။

● ● ●

တရေးဆရာတို့သည် ဘယ်တော့မှုမျိုးမျိုးစွာရှင်းရှင်း မရေးကြ။ သူတို့ဝေးလယ်ကြောင်ပတ်လျှောက်ရေးသည်များကို မိမိဘာသာရှင်းအောင်လုပ်ဖတ်ဖို့သာရှိရသည်။ ဝေါဟာရအသစ်များကိုတွေ့သည့်အခါ အဆက်အစပ်ကို ကြည့်ကာ အဓိပ္ပာယ်ဖော်ယူတတ်ခြင်းဖြင့် ခတ်ဆစ်တွေအဘိန်စာန်တွေကိုအခိုန်ကုန်ခံ၍ ကြည့်နေရန်မလိုတော့၊ စာကိုသာ ဆက်၍ အာရုံစိုက်သွားပေသည်။

စာကိုဖတ်နေရင်း ရပ်နေရလျှင် အာရုံပျက်ရသည်။ ထမင်းတနေရင်း ဟင်းမှ မဆလာအနဲ့တစ်ခု ရသည်ဆုံးပါမြို့။ စားနေရင်းတစ်ဝက်တစ်ပျက်နှင့်မည်သည့်မဆလာအမြိုးအစားနည်းဟုကြောင် အိမ်ထဲသွားရာကြည့်မည်လော့။ ထို့ပို့သွားကြည့်နေလျှင် ပြန်လာသည့်အခါ ထမင်းတွေ၊ ဟင်းတွေ အေးကုန်လိမ့်မည်။

ထိုအတူ ကိုယ်ဖတ်နေသည့်စာ ပြန်အေးသွားသည်နှင့် အဖြစ်ခံပါမည်လေး။ စာ၏ အဆက်အစပ်ကိုသာကြည့်ပါ။ စကားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်ကို တွေ့ရှုရာပါလိမ့်မည်။ စာကို ဖတ် ပြုမှ ခတ်ဆစ်အပြေ ထွေ့အဘိန်စာတွေကို ကြည့်နှစ်ကြည့်

ဘာသာပြန်ကြည့်

အလွယ်တကူသာဘောပေါက်စို့ရန် ဒုတိယနည်ကို ဘာသာပြန်ခြင်းဟုခေါ်သည်။ **ဘာသာပြန်ခြင်း** သည်နာမလည်းမြိုင်သည့် ပညာပုံ

ဆိုင်ရာ ဝေဟာရတစ်ခုကို မိမိနားလည်သလို ပြန်ရေးခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံးကို ပြန်တွေ့တိုင်း မိမိဖော်ထားသည့် အဓိုက် နှင့် ယူ၍ကြည့် ရမည်။

ပညာရပ်ဆိုင်ရာ စာအုပ်များကို ရေးသားသူများသည် အများ အားဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ အတတ်ပညာများတွင်သာ ကျွမ်းကျင်သူများ ဖြစ်သည်။ စာယတ်သူတွင် ထိုအတတ်ပညာ နှစ်ပတ်သက်၍ ပဟုသာ မရှိပါသည်ကို သူတို့မှသိကြ၍ ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထို့သော ဝေဟာရပြသာနာ တွေ ဖြစ်နိုင်သည်ကို သိဖို့ပေးစွာ ထိုပြသာနာမျိုး နိုာည်ကိုပင် မသိ ကြ။ ထို့ကြောင့် အဆိုပါ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဝေဟာရများကို အဓိုက် ပေါ်အောင်လုပ်ယူရနိုင်မှာ မိမိဘာဝန်သာ ဖြစ်သည်။

အောက်ပါ ဥပမာဏီကြည့်ပါ။ ပေးထားသည့် စာပိုဒ် ကိုယ်တွေ့ကာသာပြန်ပေးထားပုံးကိုလည်း လေ့လာပါ-

အရာဝတ္ထုတို့၏ ပြပါနှင့်ဆိုင်သော ဂုဏ်သတ္တိများသည် ယင်း၏ ပြပါနုသိပ်သည်းခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ပြပါနုသိပ်သည်းခြင်း မှာသတ်မှတ်ထားသော နေရာအကျယ် အဝန်း အ တွေ့င် ထိုအရာဝတ္ထု အရေအတွက်ပါဝင်မှုကို ရည်ညွှန် သည်။ ယင်းကို တစ်ယူနှစ်ထုထည်ရှုသော အရာဝတ္ထု၏ ပြပါနု နှင့် အဓိုက်ဖွံ့ဖြိုးဆိုခိုင်သည်။

အထက်ပါ အဓိုက်ဖွံ့ဖြိုးဆိုခိုင်မှာ ရှုပ်ထွေးလှသည်။ နားလည် နိုင်ရန် မလွှယ်။ ယင်းကို အောက်ပါအတိုင်း ဘာသာပြန်ကြည့်မှသာ ပိုမိုအဓိုက်ပေါက်လိမ့်မည်-

သိပ်သည်းခြင်းဆိုတာ နေရာအကျယ်အဝန်း တစ်ခုမှာ နှိုး အရာဝတ္ထုအရေအတွက်ပဲ။ အဲ.... သိပ်သည်းခြင်း

ဆိုတာ နေရာအကျယ်အဝန် တစ်ခုမှာရှိတဲ့ ပစ္စည်း အရေ အတွက် ပဲ။ ငါမှာ ပစ္စည်းတွေအများပြီးရှိနေရင် သိပ်ပြီး သိပ်သည်းနေပြီ။ အဲဒါ ငါနေရာ အကျယ် အဝန်းအတွင်း မှာပဲ ပစ္စည်းက နည်းနေရင် သိပ်သည်း မှုနည်းတယ်ပေါ့။ ငါ အခန်းဆိုပါတော့၊ တစ်ခုနဲ့မှာ အဝတ်အစားတွေနဲ့ ပစ္စည်း ပစ္စယတွေ သိပ် များနေပြီဆိုရင် အခန်းထဲကို ဝင်ရတာဘယ် လွယ်မလဲ။ ပစ္စည်း ပစ္စယတွေ နည်းနေရင်တော့ ဝင်ရတာ လွယ်မှာပေါ့။ ဒါကြောင့် သိပ်သည်းခြင်းဆိုတာဟာ ပြုတ်သိပ် နေတာကိုပြောတာပဲ။

ယခု ဘာသာပြန်ပြလိုက်သည်ကိုယ် အချို့ လူများအဖို့ နားလည် ဦးမည်။ အရေးကြီးသည်က အဓိပ္ပာယ်ကို မိမိနား လည် သလို ပြန်ရောနိုင်ဖို့သာ လိုသည်။ ထိုကြောင့် “သိပ်သည်း ခြင်း” ဟူသော စကားလုံးကိုတွေ့တိုင်း “သံ့-ပြုတ်သိပ်နေတာ ကို ပြောတဲ့ဟု မှတ်လိုက်ပါ။ရှင်းသွားပါလိမ့်မည်။

အထက်ပါ ဘာသာပြန်ချက်မျိုးကို အကုန်လုံး တပိုဒ် ဘေးရှိ ဘေးမျဉ်းအတွင်းတွေ့ ရောထားရန်မလို့။ ထိုအတိုင်း မိမိခေါ်မြတ်တွေ့ ဘာသာပြန်ကြည့်ပြီး ဘေးမျဉ်းအတွင်း၌ “သိပ်သည်းခြင်း-ပြုတ်တွေ့ ခြင်း”ဟုသာ ရောမှတ်ထားဖို့လိုသည်။နောက်တစ်ကြိမ် “သိပ်သည်း ခြင်း”ဆိုသော စကားလုံးကိုတွေ့ တိုင်း“ပြုတ်တွေ့”ကို ပြန်တွေးမိပါ။

ထိုထို့ ဘာသာများများပြန်ကြည့်လေ၊ ရှုံးတွေးသော ဘာသာ ရပ်မှာ ပို၍ရှင်းလာလေဖြစ်မည်။ တယတ်သည်ဆိုခြင်း မှာ ရှင်းဖို့လို သည် မဟုတ်ပါလား။ များများရှင်းလေ ကောင်းလေဖြစ်၏။

တယတ်ခြင်းဆိုသည်မှာ လက္ခဏာအမှတ်အသားတွေကို အဓိပ္ပာယ် ဖော်ယူခြင်းပင် ပြစ်သည်။လက္ခဏာအမှတ်အသား တွေကို အဓိပ္ပာယ်

ဖော်ရန် ဦးနောက်ကို များများခီးမှုတဲ့ စာ ဖတ်ဖော်လေ ဖြစ်မည်။ ဘာသာပြန်ကြည့်ခြင်သည် ထိုလုပ်ငန်း စဉ်ကိုပြု၍ မြန်အောင် လုပ်ပေး နိုင်သည်။

ထိုကြောင့် ဝါဘာရကြယ်ဝလေ ကောင်းလေဖြစ်၏။ ယခု အတော်အတန် ဘာသာပြန်ကြည့်ခဲ့ပါပဲ ဖြစ်သည်။ နောက်အခန့်တွင် ထပ်၍ တွေ့ရအေးမည်။

လေကျင့်ခန်း

အောက်ပါ အောင်ပါးကိုယ်တံ့၍ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဝါ ဟာရ များကိုမိမိနားလည်သလိုဘာသာပြန်ရေးမှတ်ပါ-

ငွေကြေးသဘောတရား

မှတ်မျာ်ကြောင်းတွင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ ငွေကြေး(Money)အရောပါမှုနယ်ပယ်မှာအလွန်ကျယ် ဝန်းလှသည်။

စာဖတ်ပရိတ်သတ်သည် ပြည်တွင်းစီးပွားရေးနိုင်ငံ တကာကုန်သွယ်ရေး၊ လွှတ်လပ်စွာယူဉ်ပြုပြင်ရောင်းဝယ်သော ဈေးကွက် စီးပွားရေးစနစ်၊ ငွေကြေးရှင်းတမ်း၊ အခွန် အကောက် ဘတ်ဂျက်၊ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများနှင့် ပတ် သက်သော ဘဏ်လုပ်ငန်း၏ အရေးပါမှု၊ ငွေကြေးဆိုင်ရာ မူဝါဒ(Monetary Policy)စသည်၏ရှုပ်တွေးပွဲလိုသော ငွေကြေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများအကြောင်းကို မလေ့လာမို့၊ ငွေကြေး၏ သဘော သဘာဝငွေကြေးသမိုင်း၊ ဘဏ် လုပ်ငန်းနှင့် ငွေကြေးဖြန့်ဝေမှု (The banking system and the supply of money) စသော အခြေခံ သဘောတရားများကို သိသင့်သည်ဟု ထင်ပါသည်။

ငွေကြေးသဘာဝ

မြန်မာစကား 'ငွေကြေး'ဆိုသည်မှာ 'money' ဆိုသော အင်လိုင်စကားကို ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အမျှန်မှာ မန်းနီး (money) သည်ငွေ (သတ္တု)၊ကြေး (သတ္တု)များ သာမက ဈေး လည်း ဖြစ်နိုင်သည်၊ စတ္တုလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ခေတ် ကာ လအလျောက် ပလတ်စတစ်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။

ရှုံးက 'မန်းနီး' ဆိုသော သဘောအတွက် မြန်မာ များက 'ငွေ' သတ္တုနှင့် 'ကြေး' သတ္တုကိုအသုံးပြုခဲ့ကြသော ကြောင့်သာ money သည် မြန်မာ အသုံးအနှစ်းတွင် 'ငွေကြေး' ဖြစ်နေ ရသည်။

စင်စစ် ငွေကြေး၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ မည်သည့်အရာပင် ဖြစ်စေ ကုန်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရာတွင် အလွှာအလှယ်ပြုသော ကြားခံ ပစ္စည်းအဖြစ် (medium of exchange) တစ်ခုခု သတ် မှတ်၍ သုံးစွဲခြင်းကို ခေါ်ခြင်းသာဖြစ်သည်။

တစ်နည်းဆိုသော် ငွေကြေးသည် ကုန်စည်ဖလှယ် ရာ တွင်ဖြစ်စေ၊ ဝန်ဆောင်မှုအတွက် တန်ဖိုး ဖလှယ်ရာတွင် ဖြစ် စေကြားခံပစ္စည်းအဖြစ် သုံးသောကြောင့် ငှုံးသည် တန်ဖိုး၏ အတိုင်းအတာ (a measure of value) တစ်ခု ဖြစ်လာရပြန် သည်။ တစ်နည်းဆိုလျှင် ဝန်ဆောင်မှု အတွက် ပေးရသော ပေးချေမှု၏ အတိုင်းအတာ (a measure of payment) လည်း ဖြစ်လာသည်။

ငွေကြေး၏ ဖြည့်ဆည်းရသော အဓိကကိစ္စမှာ သုံးရပ် ရှိသည်။ ငှုံးတို့မှာ-

(၁) ဖလှယ်မှု၏ ကြားခံပစ္စည်းအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

၃၂ ■ ဒင်သန

- (၂) တန်ဖိုးကို သိမိုးထားသော ကိစ္စ (store of value) ကို ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်
(၃) ငွေစာရင်း၏ ယူနစ် (unit of account)
ကိစ္စကိုဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်၏။

မည်သည့်အရာပင်ဖြစ်စေ တန်ဖိုးလဲလှယ်ခြင်းအတွက် ကြားခံပစ္စည်းအဖြစ် အသုံးပြုသော အရာဖြစ်လျှင် ထိအရာ သည်(စတု။ ပလတ်စတစ်၊ ရွှေစာ၊ ကြေးစာ၊ ဘာပဲ ဖြစ်ဖြစ်) ငွေကြေး (money) ဆိုသောစကားကို ရည်ညွှန်းသည်ချည်းသော ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ လဲလှယ်မှု (ဖလှယ်မှု) ၏ ကြားခံပစ္စည်း အဖြစ်သောငွေကြေး၏စီးပွားရေးဘဝါး ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေ သော ကိစ္စများသည် အလွန်အလွန်ပင် များသည်ဟု ဆိုမြင် သော် လည်း အမှန်မှာ အထက်တွင်ဆိုခဲ့သောကိစ္စသုံးရပ်ကို ဆောင်ရွက်ခြင်းသည်ပင် ငွေကြေး၏ အဓိကသဘောတရား များ ဖြစ် လေသည်။

လူတို့၏ ကုန်သွယ်မှု၊ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၏ တန်ဖိုး သတ်မှတ်ပြီး အလဲအလှယ်ပေးချေခြင်း သဘောသည် အစဉ်းက က ကုန်ပစ္စည်း ဖလှယ်ရာတွင် သော်လည်းကောင်း၊ ဝန်ဆောင် မှု တန်ဖိုးကို ပေးချေရာတွင် သော်လည်းကောင်း ဆန်ဖြစ်ဖြစ်၊ ဆေးဖြစ်ဖြစ် ကုန်ပစ္စည်းဖြင့် သာပေး ချေခဲ့ကြလေသည်။

နောက်တွင် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုနှင့် ဈေးကွက် နယ်ပယ် ကျယ်ဝန်းလာသောအခါတွင် ကုန်ပစ္စည်းချင်း

ဖလှယ်ရေးကိစ္စသည် ဝန်လေးလာသည်။ ထိုအခါ တန်ဖိုးရှိသော သတ္တုတစ်မျိုးကို ကုန်ပစ္စည်းဖလှယ်ရာတွင် ကြားခံပစ္စည်းအ ဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး အသုံးပြုသော အလေ့အထပ်ပေါ်ပေါက်လာ သည်။

ငွေသတ္တု၊ ကြေးသတ္တု၊ ရွှေသတ္တုများကို ကုန်တန်ဖိုးအ လိုက် တန်းဖိုးသတ်မှတ်ပြီး ထိုပစ္စည်းဖြင့် ဝယ်ခြင်း၊ ရောင်းခြင်းကို ပြုလုပ်သည်မှစ၍ ထိုကုန်ဖလှယ်မှူး ကြားခံ ပစ္စည်းသည်၊ ငွေကြေးဟူသောအမည်ဖြင့် ထင်ရှုးလာ သည်။

ငွေကြေး စတင်ပေါ်ပေါက်စဉ်က ရွှေစင်စင်ကြေး၊ များကို တန်ဖိုးထားခိုန်တွယ်၍ ကုန်ပစ္စည်းတန်ဖိုးနှင့် ယူလှယ်ခဲ့ကြသည်။

သို့ရာတွင် ကာလကြာမြှင့်သောအခါ ထိုလဲလှယ်မှူးတွင် တန်ဖိုးကို အတိအကျသတ်မှတ်ရေးနှင့် ငွေစာရင်းတွင် ယူနစ် သတ်မှတ်ပြီး တိုင်းတာရေးကိစ္စများမှာ ခက်ခဲလာပြန်သည်။

ထိုကြောင့် အမှတ်တံဆိပ်ပါသော ငွေဒဂါး၊ ငွေစက္း၊ တို့တွင်ဖန်တီးမှုကို ကုန်သွယ်ရေးဘဏ်များ (commercial bank) က စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့လေသည်။ ငွေကြေးသမိုင်းဦးအစတွင် ယခုခေတ်သုံး ငွေစက္း၊ ငွေဒဂါးမျိုးမဟုတ်သေးပါ။ စတင်၍ ပုံစိုပုံတိုတ်ဝေသော ငွေမှာ ဘဏ်ငွေစက္းများ (bank-notes) ဖြစ်ပါသည်။ ငါးတို့မှာ ယခုအခါ အတိုးနှုန်းထား သတ်မှတ်ပေးသောဘဏ်၏ စာရင်းရှင် အပ်ငွေသော (deposit creation) ကိုပါ ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့လေသည်။

သုံးစွဲမှုအရဖြစ်သော ငွေကြေးအဓိပ္ပာယ် (operation definition of money) ငွေကြေးသည် ယခုအခါ သုံးစွဲမှု၏ ကြားခံပစ္စည်း ဖြစ်လာပြီဖြစ်ရာ ထိုသုံးစွဲမှုတွင် ငွေကြေး၏ ပုံသဏ္ဌာန်သည် အခြေခံ အားဖြင့် သုံးမျိုးဖြစ် လာပါသည်။

ငွေကြေးထောက်ပုံမှု (money supply)တွင် အပိုင်း သုံးပိုင်းပါဝင်သည်။ သတ္တုဖြင့် သွန်းထားသော ငွေဒရီး (current-coins)၊ စတ္တုဖြင့် ပုံနှိပ်ထားသောငွေစတ္တု (paper-money-notes)၊ နှင့်စာရင်းရှင်အပ်ငွေ (demad deposit) တို့ဖြစ်သည်။

ထိုပြင် ငွေတန်ဖိုးအရ ပိုင်ဆိုင်မှုများလည်း များစွာ ရှိ သေးသည်။ ရင်တိုကို နီးစပ်သောငွေကြေး (near-money)၊ ဟူလည်းခေါ်ကြသည်။ အဓိကကျသည့် နီးစပ်သော ငွေခေါ် ပိုင်ဆိုင်မှုတန်ဖိုးတစ်ခုမှာ အပ်ငွေစာရင်း (deposit account)ပင်ဖြစ်သည်။ ဤတွင် ငွေကြေးနှင့် နီးစပ်သော ငွေကြေး ဆိုသောသဘောနှစ်ရပ်၏ အကြား ကွဲပြားများနှားမှု မှာ အတွေ့၊ အကြိုနှင့် ဆိုင်သော ကိစ္စရပ်တစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။

ငွေကြေးဆိုသည်မှာ အဘယ် နည်းဆိုသောမေးခွန်း ပုံစံ သည် ငွေကြေး၏ အဓိပ္ပာယ်ကို သတ်မှတ်ခြင်းသဘော နှင့် ဆိုင်သည်။ ငွေကြေး၏ အဓိပ္ပာယ်၊ နီးစပ်သောငွေကြေး၏ အဓိပ္ပာယ်ကို သတ်မှတ်နိုင်ရန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ဖော်ဆောင်သော သဘောတရားအပေါ်မှာ တည်ပါသည်။

ကိစ္စများစွာအတွက် ကျဉ်းမြောင်းသော အဓိပ္ပာယ်သတ် မှတ်ချက်များတွင် ငွေဒရီးနှင့် အပ်ငွေ စာရင်းများသည် သာလျှင် အသုံးဝင်သည်။

တစ်နည်းအားဖြင့် နီးစပ်သောငွေကြေးခေါ်သည့် အပ်ငွေစာရင်းများသည်သာ ကိစ္စများတွင်အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိ သော ခိုင်မာသောငွေကြေး၏ အစားထိုးပစ္စည်းဖြစ်လာသည်။

ဤကိစ္စများလည်း လက်တွေ့စမ်းသပ်မူနှင့်ဆိုင်သော ကိစ္စ တစ်ခုသာ ဖြစ်သည်။

ငွေကြေးသုံးစွဲမှုသမိုင်းတွင် အစပိုင်း၌ ငွေကြေးထုတ် ၁၀ ခြောင်းမရှိတော့ခေါ်။ ခွဲ၊ ငွေ၊ ကြေး၊ ဆေး စသည် တို့ကို မြေက တူးဆွဲယူခြင်းဖြင့် ၄၄။ မြေများစိုက်ပိုးထုတ်လှတ်ခြင်း ဖြင့်လည် ကောင်းလူ ပုဂ္ဂိုလ်အလိုက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

ခေတ်သစ်စီးပွားရေးစနစ်ပေါ်ပေါက်လာသောအခါ မှုသာ ငွေကြေးကို **ပဟိုအာဏာပိုင်** အဖွဲ့အစည်း (central authority) က တာဝန်ယူ၍ ၄၄။ တို့၏ မူဝါဒနှင့်အညီ ထုတ်ဝေခြင်းအလေ့ အထ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့လေသည်။

သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များက ငွေကြေးကို တာဝန်ယူ ထုတ်ဝေသောခေတ်သို့ ရောက်လာသောအခါ ငွေကြေး တန်ဖိုး သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော သဘောနှစ်မျိုး ထွက်ပေါ် လာသည်။ ထိုအချက်ကို စီးပွားရေးအမြင်ရှိလို သူတိုင်းကောင်း စွာသဘောပေါက်ရန် အားထုတ်သင့်ပေသည်။

ကမ္မာပေါ်ရှိ နိုင်ငံအလိုက် ထုတ်ဝေသော မည်သည့် ငွေ ကြေး(money)မှာမဆို သတ်မှတ်တန်ဖိုးများရှိပါသည်။ သို့သော် ထိုငွေကြေးသည် သတ်မှတ်ထားသောတန်ဖိုး အတိုင်း ရေးကွက်ထဲတွင် မတည်ပါ။

ဈေးကွက်တန်ဖိုး(market value)သည် သတ်မှတ်တန်ဖိုး အတိုင်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဈေးကွက်ထဲတွင် ငွေတန်ဖိုး အတက် အကျ ရှိနေသည်။ ငွေတန်ဖိုးကျသွားသောအခါယခင်က တစ် မတ်တန်ပစ္စည်းကို တစ်ကျပ်ပေး၍ ဝယ်ရသည်။ ထိုအတူ ငွေ တန်ဖိုး တက်လာသောအခါယခင်က တစ်ကျပ်တန်ပစ္စည်းကို တစ်မတ်ပေး၍ ဝယ်လျှင်ရသည်။

ငွေကြေး သဘောတရား ပညာရှင်များက ထိကဲသို့
ဖြစ် ရခြင်းသည် ငွေကြေးထုတ်ဝေသော အဖွဲ့အစည်း၊ အစိုးရ၊
ပဟို ဘဏ်၊ စသည့်တို့အပေါ်တွင် လူတို့၏ယဉ်ကြည်အား
ထားမှ (confidence) နှင့်ဆိုင်သည်ဟုဆိုကြသည်။

၃၈။ အယူအဆမှာ ငွေစည်။ ငွေဒရီး ထုတ်လုပ်ရာ၏ အဖွဲ့အစည်းအပေါ်တွင် လူတို့၏ ယဉ်ကျဉ်အားထားမှု၊ စိတ်ချမှု ပိုမိုများပြားလာလေလေ ထိငွေသည် ရွေးကွက်တန်ဖိုးအရ တည်ပြုမှ ရှိလာလေလေဖြစ်သည်။ ချွေကဲ့သို့ပင် ဖြစ်သည်ဟုလည်း ဆိုကြသည်။

သဘောမှာ လူအများ စိတ်ချယ့်ကြည်မှုရှိသော ငွေကြေး
သည် ရွှေကဲ့သို့ပင် ပင်ကိုတန်ဖိုးကို ဆောင်နိုင်သည်ဟုဆို
ထို ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤကဲ့သို့ သုံးစွဲသတ္တိ၏ ယဉ်ကျဉ်စိတ်ချမှတ်ရောင် ရေးအခါက ငွေစတ္တာများစတင်ထုပ်လုပ်စဉ် ချေပန်းတိမ်ဆရာများ ကို အစိုးရကငွေစတ္တာ။ ထုတ်လုပ်ခွင့်လိုင်စင် (licence to print money) ကို ထုတ်ပေးခဲ့ကြသည်။

ထိချေကုန်သည်များသည် ရင်းတိုထုတ်ဝေလိုသော ငွေ
စက္ကာတန်ဖိုးနှင့်အညီ ရွှေကို သိမြို့ပစ္စည်း (stock) အဖြစ်
ကျားကန်ထားကြရလေသည်။ ယခုအခါတိုင်အောင် ကမ္မား

ငွေကြေးရေးကွက်ထဲတွင် တစ်ကန္တာလုံးက ယုံကြည်စိတ်ချွာ လက်ခံသုံးစွဲသော ငွေမှာများသည် ထိကဲ့သို့ ရွှေကိုတန်ဖိုးထား ကျားကန်၍ ထုတ်ဝေသောငွေကြေးများဖြစ်ကြပါသည်။

သို့ရာတွင် ယခုအခါ ကမ္ဘာပေါ်၌ ထုပ်ဝေသုံးစွဲနေသော ငွေကြေးတိုင်းသည် ထိကဲ့သို့ရွှေကို ကျောထောက်နောက်ခံပြု၍ ထုတ်ဝေသောငွေကြေးများချည်း မဟုတ်ကြပါ။

ပြည်တွင်းသုံးငွေများကို သက်ဆိုင်ရာအစိုးရ၏ ငွေကြေး ပေါ်လစီအရာ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (IMF) နှင့်ညီနှင့်း၍ နိုင်ငံ၏လိုအပ်ချက်နှင့်အညီဝင်ငွေတွက်ငွေရှင်း တမ်းအရထိမ်းကွပ်မှုများဖြင့် ထုတ်ဝေကြပါသည်။ ပြည်တွင်းသုံးငွေများမှာ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးရေးကွက်တွင် တန်ဖိုးမရှိကြပါ။

သို့သော်ငွေကြေးခိုင်မှာမူ၊ ငွေကြေးအပေါ် လူတို့၏ ယုံကြည်စိတ်ချွာ အားထားမှုရှိရေးသည် ရွှေဖြင့် ကျားကန်မှု တစ်ခု တည်းအပေါ်မှာသာ တည်ရှုနေသည် မဟုတ်တော့ပါ။ နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံ၏ စီးပွားတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာသည်နှင့်အမျှ ထိုနိုင်ငံ၏ ငွေကြေးသည်လည်း တန်ဖိုးခိုင်မှာလာနိုင်သည်။

စီးပွားတိုးတက်မှု အရှိန်အဟုန် ကြီးမားလာလေလေ၊ ငွေကြေး၏တန်ဖိုးမှာ ခိုင်မှာလာလေ ဖြစ်ပါသည်။

ဤတွင်စီးပွားရေးပညာရှင်များက စီးပွားရေးခိုင်မှာမူ အ တွက် ငွေကြေးစနစ်ခိုင်မှုလည်းလိုသည်။ A sound economy requires a sound money systemဟု ဆိုပါသည်။

ဆိုလိုသည့်အတိုင်း ဖြစ်ရန်မှာလည်း ငွေကြေးကိုစီးပွား ရေး၏ ဓနအင်အားဖြင့် ကျားကန်မှုသာ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ငွေကြေးကို သဘာဝအရင်းအမြစ်များ၏ တန်ဖိုးဖြင့်လည်း ခိုင်မှာ အောင် ကျားကန်နိုင်သည်ဟု ဆိုပါကြောင်း။

တွေ့သိလ်အောင်မျိုး

ဝါယဉ်အောက်တိုဘာလ၊ ဓနမဂ္ဂဇင်း

(၁၆၈ - ၂၀)

ယခုကျိုနည်းသည် ပညာဆိုင်ရာ ဖတ်စာများအတွက် အချိန် တိုတိနှင့်ဖတ်နိုင်ပြီး စိတ်ရှုတ်စရာလည်း မလိုတော့။ သချာစာအုပ် တစ်အုပ်ကို ခေါင်းအုံအောက် ထားအိပ်ရုံဖြင့် မြို့လားသည့်အခါထို သံ့ချာတွေအကုန်တွက်တတ်သွားနိုင်သည့်လောကီပညာမျိုးရှိသည် ဆိုလျှင်တော့ ရရချင်းစာဖတ်သူအား ကျွန်ုပ်တို့ပေးပါမည်သို့သော် ထိုပညာမျိုးမပေါ်သေးပါ။ အထက်ပါနည်းများကိုသာတိတိကျကျ ကျင့်သွေးပါ။ ထိုဘာသာ ရပ်များကိုထူးစွာနားလည်လာသည်ကို တွေ့ရလိမ့်မည်။ တစ်ခိုင်တည်းတွင်စာဖတ်အမြင်နှစ်လည်း တတ်လာ ပါလိမ့်မည်။

သိပ္ပါနည်းမဏေသော နည်း

သို့သော် မဖတ်မဖြစ် ဖတ်ရသည့်အုပ်တိုင်း သိပ္ပါယတ်စာများ မဟုတ်ကြ(တော်ပါသေးရဲ့)။ အလုပ်ငွာနများ၏ စီမံခိန်း အစီခံစာ များ၊ စိတ်ပညာသိမ်း၊ ဒဿနများတို့မှ ရေးသိပ္ပါယများမှာ ဘာသာရပ် ဆိုင်ရာဝါဘာရများတော့ပါ သည်။ သို့သော်သိပ္ပါယဝါဘာရတွေ သံ့ချာသော ကိန်းက ကုန်တွေ သိပ္ပါယည်းစွာပါသည်နှင့်မဟုတ်။

ထိုတဲ့မျိုးကိုဖတ်ရာတွင်နားလည်ရန်သိပ်မခက်သဖြင့်ထူးထူး
ထွေထွေနည်းတွေ မလိုလှ။

“သမိုင်းမလေ့လာသူသည် သမိုင်းမှ ဆိုးကျိုးမျိုး ပြန်ကြီးရ^၁
တတ်သည်”

သမိုင်းပညာရှင်ကျော်ဆန်တာယာနာကဆိုခဲ့ဖူးသည်ထိုအတိုင်း
ပင်သမိုင်းဖတ်စာအုပ်ကိုမကျော်သည့်ခက္ခာင်းသာသည်ထိုအတန်မှာပင်
ပြန်ထိုင်ရသည့် ဆိုးကျိုးကို ကြိုရတတ် သည်။

လူမှော်သံပွဲ သမိုင်း လူမှော်အ အန္တတာပေ၊ စိတ်ပညာ နှင့်အခြား
ဖတ်စာအုပ်များတွင် ဝေဖန်ရေးအမြှင့်မှုဆုပါရှိတတ် သည်။ ဖတ်သည့်
အခါ ခေါ်စဉ်တို့ အလျှင်ကြည့်မှုမည်။ ၈၀ ဖန်ရေးအမြှင့်လား၊ အဖြစ်
မှန်အခြေအနေလား ဆိုသည်ကို ကြည့်ဖို့လိုသည်။ “ဥရောပနှင့်
ယောက်းပြီးထိုးရေးဝါဒ ပြသာ နာများ” ဟူသောစာအုပ်ဆိုလျှင်
ရှင်းသည်။ ထိုအကြောင်များ နှင့် ပတ်သက်၍ချည်း ရေးထား
သည်ကိုသိဖို့သည်။ သို့ရာတွင် “အမေရိကန် တော်လှုန့်ရေး” ဆိုလျှင်မူ
မှန်ရန်ခက်လှသည်။

လျေကျမ်းခိုး

အောက်ပါခေါ်စဉ်များကိုဖတ်ကြည့်ပြီး ခေါ်စဉ်အရ အတွင်း
မှာရေးသားမည့် အကြောင်အရာတို့သည် တရောသူ ၏ဝေဖန်ချက်
လား၊ အမြှင့်လားဆိုသည်ကိုကြည့်၍ ထိုအကြောင်အရာကို ခန့်မှန်၍
ရှိနိုင် မရှိနိုင် သက်ဆိုရာခေါ် စဉ်ဘေးတွင် ရေးချုပါ-

- အခြေခံတူရှုံးရေး တရော်အင်းပညာ
- ဓာတ်ရေး

လူမှုသိသေးသည့် အော်ခြေစားမှု

- ငါးမှုလူသို့
ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်အဆင့်ဆင့်
- ရျရှားနိုင်ငံ၏ အန္တရာယ်
- အမေရိကန်နိုင်ငံ၏အလု
- လူအဖွဲ့အစည်းနှင့် လူမှုအဆောက်အအုံများ
- အထိုးအမ ဒဏ္ဍာရီများ
- ကျွန်ုပ်သတ်ခဲ့ရသည့်အကြောင်း
စိတ်ပညာအရ ဆန်းစစ်မှု
- မိဘနှင့် ကလေးများ
ဆက်သွယ်မူကွာဟာချက်
- မျိုးကလိုးယား မဟာဗုံးယာ ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်
- ဇုန်ဘာသာနှင့်မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြုပြင်ရေး
အတတ်ပညာ
- အဆင့်မြင့် ပါစကယ်နိယာမ
- ဝတ္ထုရေးဆရာ ဖြစ်လို့သော်
- စာဖတ်ကျွမ်းလို့သော်
- ဂျပန်နိုင်ငံ စီးပွားရေးလောကအတွင်း သတင်း၊
မက်လုံး နှင့်ရွေးစစ်မှုများ

* * *

တအုပ်မှုရနိုင်သူမျှ ကြိုးသို့မြင်သည့်အချက်များကို မြေရာ ကောက်
တတ်စို့ အရေးကြိုးသည်။ အထူးသဖြင့် အမြင်နှင့် ဝေဖန်ချက်သော
ပါသည့်စာအုပ်များမှာ ခန့်မှတ်ရလွယ်ကူသည်။ ထိုစာအုပ်များတွင်
အများအသေဖြင့် အစဉ်အတွက်ဖော်ပြတတ် သည့်ကောက်ချက် ကို ရောက်
အောင် အဆင့်ဆင့် တင်ပြသွား တတ်သည်။

ဤစာအုတ်မိန္ဒတ်သည်အခါဘေးပင်ကိုတိုင်၍ဖတ်ရန်
လိုက်၏တူအုပ်အစမှာအဆုံး ရက်ရက်စက်စက်သာခြစ် မှတ်သွားပါ။ တရေးဆရာတာသည် ဝေဖန်သုံးသပ်မှုတစ်ခုဂို့ဦး တည်၍ ရေးထားသည်ဆိုလျှင် စာဖတ်နေသည့်တစ်လျှောက် လုံး ထိုးတည်ချက်ကို ခေါင်းထဲတွင်ထားကာ ဖတ်သွားပါ။ တင်ပြမည့်အချက်များကို ဖိမ်သိကောင်သိနေမည်။ သို့သော်မည်သို့ ဆက်စပ်တင်ပြမည်ကိုသာ မသိခြင်းရှိမည်။ တူအုပ်အုံသော အခါ ထိုအချက်အလက်များကိုပြန်လည် မှတ်မီသွားလိမ့်မည်။

ဤတည်ချက်ကို မြေရာကောက်

စာပိုဒ်တိုင်းသည် တရေးသူတပ်ပြသည့်အချက် သို့မှ ဟုတ်အခြားသူများ၏ အမြင်အပေါ် ဝေဖန်သုံးသပ်ချက်တို့ကို ပို၍ ခိုင်မာသွားအောင် တည်ဆောက်သွားကြလိမ့်မည်။ ဘေးပင်ကို ကိုင်၍ဖတ်သွားခြင်းဖြင့် တူအုပ်၏ဦးတည်ချက်ကို အ မြန်ဆုံး တွေ့ရှိသွားလိမ့်မည်။ ထိုးတည်ချက်ကို ဘေးမျဉ်းအတွက်ရေးခြင်းကြောက်သွားရမည်။

ပထမဆုံးတူပိုဒ်တွင် “နှုန်းခြင်းဟုသည် ကောင်းသော အချင်အရာဖြစ်သည်” ဟူ၍ ရေးထားလျှင် နောက်စာ ပိုမို၍ ထိုအဆိုအား ပေါ်လွှင်အောင် တပ်ပြသွားသည့်အချက် များကို မျဉ်းသွားကာမှတ်ရမည်။ ထိုအတိုင်လုပ်သွားလျှင်နောက်ဆုံး၍ တတ်အုပ်လုံးကိုကောက်ကြောင်းဆွဲလိုက်သလို မှတ်စုထုတ်ပြုသွား ဖြစ်သွားလိမ့်မည်။

အချက်အလက်တွေကို ခွဲထုတ်

တူအုပ်မှာဘာအကြောင်းတွေရေးထားလိမ့်မည်ဟုအကြမ်းအေးဖြင့်သဘောပေါက်ပြီးလျှင်အမိကအချက်အလက်နှင့်သာမည်

အချက်အလက်တို့ကို ပွဲပစ်ရမည်။ **အမိကအချက် အလက်**ဆိုသည်မှာ နေ့များနာမည်များ၊ ညီမျှခြင်းများ စ သည်တို့ဖြစ်သည်။ ယင်တို့ မပါဘဲ အကြောင်အရာကို ဆွဲ၊ နွေးနွေးရနိုင်မည်မဟုတ်။ **သာမည့် အချက်အလက်**များမှာစိတ်ဝင်စားစရာတော့ကောင်သည် သို့သော် အဖြစ်အပျက်နှင့် ပတ်သက်၍ မလိုအပ်လျှော့။

အမေရိကန်တော်လှုန်ရေးအကြောင်းဆိုလျှင် ၁၈၇၆ ခုနှစ်၊ ရွှေ ဝါရှင်တန်၊ ဘော်စတွန် လက်ယက်ရည်ပဲ စသည်တို့မှာ အမိကအချက် အလက်များပြစ်၍ ထိအချက်များမပါဘဲ အမေရိကန်တော်လှုန်ရေး အကြောင်းကို ဆွဲနွေးရန်မည် မဟုတ်။

ဘော်စတွန်များဆိုပ်ကမ်းသို့ တပ်ဖွဲ့များ မည်မျှလွှတ်လိုက် သည် လက်ယက်ပြောက်အကောက်ခွန်ကို မည်မျှအထိသတ် မှတ်လိုက်သည် အင်လန်နိုင်ငံမှ တတိယပြောက် ရွှေတွေရှင်၏ အသက် မည်မျှရှိရာလ် ဆိုခြင်းတို့မှာ စိတ်ဝင်စားစရာတော့ ကောင်းသည် အကြောင်းအရာ နှင့် သက်ဆိုင်သည် သို့သော် ထိအချက်များ မပါဘဲနှင့်လည်း အမေရိကန်တော်လှုန်ရေးအကြောင်းကို ဆွဲနွေးရှုရသည်။ ဂင်းတို့ကို သာမည့်အချက်အ လက်များအဖြစ် ထားရမည်။

ထိုသို့ မခွဲတတ်ဟုဆိုလျှင် “ဒီအကြောင်းအရာကို ဒီအ ချက် အလက်တွေမပါဘဲ ပြန်ပြောလိုပါမလား” ဟူ၍ မိမိကိုယ် ကို ပြန် ဖော်ပြည့်ပါ။ အသေးအွှေး အချက်ကလေးများကြောင့် ပြီးမားသည့် အကြောင်းအရာပြီးကို ရှုပ်ထွေးမသွားပါစေနှင့်။ အချက်အလက် များသည်စာတစ်အုပ်လုံး၏ လုံရင်းအကြောင်း အရာနှင့် မည်သို့ ပတ်သက်သည်ကို ပြည့်ပါ။လုံရင်းအကြောင်းအရာကို ကောက်ပို့ ဆိုလျှင် အရေးကြီးသည့် အချက် အလက်များ မိမိထံသို့ အလို အလျောက် ခုနှစ်တွေက်လာပါလိမ့်မည်။

အမိန့်ကန္တု သာမည့်အချက်အလက်

အမိန့်ကန္တုသာမည့်အချက်အလက်များကိုခြုံရန်အကောင်ဆုံး
နည်းမှာ အပြစ်အပျက်တစ်ခုတိ အရှင်းဆုံး / အတို့ ဆုံးပြစ်အောင်
၅၅၅ ကြည့်ပါ။ ထိုနောက် နောက်ထပ် အချက်အ လက်တွေကို
လိုရင်အကြောင်းအရာ ပုပေါ်လာသည့်အထိ ထပ်ထည့်သွားပါ။

အမေရိကန်တော်လျှို့ရေးကိုပါ ထပ်ကြည့်ကြပါဒီခို့အ ခြေခံက
ဝကြည့်မည်။

၁။ ပဋိပက္ခတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည်။

ထိုမျှလောက်နှင့် အကြောင်းအရာ မပေါ်သေး။ထိုကြောင့်
ထပ်ဆက်မည်။

၂။ ကိုလိုနိုင်ခေတ် အမေရိကန်နှင့် အင်ပါယာသခင် ပြတိနို့
အကြေား ပဋိပက္ခ ဖြစ်ခဲ့သည်။

မပေါ်သေး။ လိုသေးသည်။

၃။ ဆယ့်ရှစ်ရာစွဲအတွင်း ကိုလိုနိုင် အမေရိကန်နှင့်အင် ပါယာ
သခင် ပြတိနို့တို့အကြေား “ကိုယ်စားလှယ်ထားခွင့် မရဘဲ
အခွန်ကောက်ခံမှု” ပြသေနာကိုအကြောင်း ပြု၍ဖြစ်လာ
သည့် ပဋိပက္ခမှာ အထွက်အထိပ်သို့ ရောက်လာခဲ့သည်။
အမေရိကန်စစ်တပ်ကို ကျော်ရှင် တန်ကြီး ဆောင်သည်။
သူသည်နောက်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ပထမဆုံး
သမ္မတဖြစ်လာသည်ပြတိနို့ဘက်မှ(ကိုယ်တိုင်ဝင်မတိုက်

သော်လည်း)ပြီးဆောင် သူမှာတတိယမြာက် ဂျော့ဘုရင်
ဖြစ် သည်။ အမေရိကန် တို့ဘက်က အနိုင်ရသည်။

ထိုမျှလောက်ဆိုလျှင်အကြောင်းအရာမှာပုံပေါ်လောက်ပေပြီ။
နောက်ထပ်ဆက်မည်ဆိုလျှင်သာမည့်အချက်အလက်များပါလာပေ
တော့မည်။ နောက်ပိုင်းမိမိဘာသာချွဲ့ယူရုံပင်။

လေကျင့်ခန်း

အောက်ပါအကြောင်းအရာများကိုယ်၍ အရေးကြီး သည့်အချက်
များကို ဘယ်ဘက်ဘေးတွင်ရေးချပါ။ စိတ်ဝင် စားစရာ
ကောင်းသော်လည်း အဓိကအကြောင်းအရာ နှင့်မပတ်သက်သည့်
သာမည့် အချက်အလက်များ မပါဝင်စေ ရန်သတိပြုပါ။

သားဆက်မြားခြင်း အပိုင်း(၂)

စာရေးသူသည် သားဆက်မြားခြင်း အကြောင်း အခန်း
ဆက်ဆောင်ပါး ရေးသားရန် အချက်အလက်များ၊ စာအုပ်
စာ တမ်းများ စုဆောင်ရွက်ပွဲနေစဉ် မိတ်ဆွေ ဆရာဝန်စာစိုး
နှင့် ဆုံးမိကြ၏။ မိတ်ဆွေဆရာဝန် ဝေးလံခေါင်းပါးသော
ဒေသတစ်ခုတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသူပြု၏။ ရန်ကုန်
ပြုသို့မရောက်ဖြစ်သည်မှာကြာပြုဖြစ်၍ ရေးဟောင်းနှောင်း
ဖြစ်များအချိန်အတန်ကြာအောင် စကားလက်ဆုံးကျနေ
မိ၏။ ငယ်စဉ် ကအေးပြုအပျက်များအကြောင်း ပြောဆိုကြော်
ရင်းမှ စာသင် ကောင်းသော ငယ်စရာပါရေး ဆရာဝန်ကြီး
အကြောင်း သို့ ရောက်ရှိသွား၏။ ဆရာဝန်ကြီးက
စာသင်လျှင် ကိုယ်တွေ့ အဖြစ်များဖြင့်စိတ်ဝင်စားဖွယ်
ကောင်းအောင် သပိတ္တား နှိုးတတ်၏။

ငှုံးဆရာဝန်ကြီး နှစ်အခါကာလက အမျိုးသမီးများ
သည်သားဆက်ခြားခြင်းအကြောင်း ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်
မ သိကြသေးပေ။ ပြည်သူလူထဲအကြား ကျမ်းမာရေးဗဟို
သုတ ပြန့်ဝေးမှုအား နည်းခဲ့သောကာလဖြစ်၍ သားဆက်
ခြားခြင်း ပြည်ပရကောင်းမှန်းမသိကြသေးပေ။ လွှတ်လတ်ရေး
ရပြီးကာ စကာလဖြစ်၍ ပြည်တွင်းသောင်းကျန်း ဆူပူမှုက
အားကောင်း နေသဖြင့် ကျမ်းမာရေးပညာပေးလုပ်ငန်း ဖိစိ
စီးစီး မလုပ်နိုင်ခဲ့ခြင်းသည်လည်း အကြောင်းရင်းတစ်ခုဖြစ်
ခဲ့၏။ တောရာင်ယ်ကလေး တစ်ရွာမှ သားသမီးများသဖြင့်
မနိုင်မန်ငါးဖြင့် လူမှုဒ္ဓကွာ အထွေထွေ ကြံးတွေ့ရပုံကို “ကိုဖို့ခွေး
တို့အနီးမောင်နှံ” ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဆရာဝန်ကြီးက
မကြာမကြာ ဥပမာပုံဆောင်၍ သင်ကြား ပို့ချလေ့ရှိ၏။

ကိုဖို့ခွေး၏ အနီးဖြစ်သူသည် ကိုယ်ဝန်ဆောင်ချိန်
တစ်ခု နှင့်တစ်ခု နီးကပ်လွန်းသဖြင့် သွေးအားနည်ရောဂါ
ရခဲ့ပုံ၊ မွေးဖွားရာ၌ အခက်အခဲတွေ့ရပုံမွေးပြီးနောက်ပိုင်း
၌လည်း မီးယပ် ရောဂါရခဲ့ပုံ စသောအကြောင်းအရာတွေကို
စိတ်ဝင် စားဖွှုထဲ ပြောတတ်၏။ အကယ်၍ သားဆက်ခြား
ခြင်းလုပ်ငန်း ကို လုပ်ဆောင်ခဲ့လျှင် ကိုဖို့ခွေး၏ အနီးသည်
သည် ထို့ဒုက္ခမှုကင်း ဝေး၍ ကျန်းကျန်းမာမာ ရှိခိုင်
ကြောင်းဖြင့် သားဆက် ခြားခြင်း၏အကျိုး တရားများကို
ရှင်လင်း သဘောပေါက် အောင်သင်ကြားပေးတတ်၏။

စာရေးသူတို့ စကားဂိုင်းသည် ထို့ဆရာဝန်ကြီး
အကြောင်းမှ ဆက်စွဲယ်၍ အလုပ်သင်ဆရာဝန်ဘဝက အဖြစ်
အပျက်တစ်ခုအကြောင်း ရောက်ရှိသွားပြန်၏။ ထိုစဉ်က

စာရေး သူနှင့် မိတ်ဆွေတို့မှာ ဗဟိုအမျိုးသမီးဆေးရုံကြီး၌ လေဂျာ တိကျနေချိန် ဖြစ်၏။ ကလေးဖျက် ချပြီးနောက် Spetic Shock ဟုခေါ်သော ပိုးဆိတ်ဝင်၍သွေးလန့်ခြင်း ဖြစ်နေသော လူနာ တစ်ဦးရောက်ရှိလာပြီး ခဲ့ရာခဲ့ဆစ် ကုသ ပေးနေသည့်ကြားမှ ကွယ်လွန်သွားပုံကို ပြန်ပြောင်း ပြောပြ နေမိ၏။ ထိုလူနာသည် သားဆက်ခြားခြင်းလုပ်ငန်းလုပ် ဆောင်ထားခြင်းမရှိဘဲ ကိုယ်ဝန်ရှိလာမှ မလိုချင်ဘူ ဆိုကာ ဖျက်ချသူဖြစ်၏။ အကယ်၍သာ ထိုလူနာသည် သားဆက်ခြားခြင်းကို ကြိုတင်လုပ်ဆောင်ခဲ့ပါ လျှင် ဤကဲ့သို့ ဝမ်းနည်းကြကွဲဖွယ်အဖြစ်မျိုး ကြိုတွေ့ရမည် မဟုတ်ပေ။

မိတ်ဆွေဆရာဝန်က ဆွေးနွေးရင်းမှ စာရေးသူအား ခေတ်မှု သားဆက်ခြားဆေးများအကြောင်း ရှာဖွေစွာဆောင်းပေးရန် မေတ္တာရပ်ခံပါသည်။ ပဋိသန္ဓာတားဆေးများသည် ကလေးနှင့်တိုက်နေသော သားသည်မိခင် အတွက် သင့် လျှော် ခြင်းရှုမရှိကိုလည်း အချက်အလက်များ ရှာဖွေပေးရန် တိုက်တွန်းပြောကြားရာစာရေးသူကရှာဖွေပေးမည် ဖြစ် ကြောင်း ကတိပေးပြောကြားရင်း စကားပိုင်းကို အဆုံး သတ်ကာ နှုတ်ဆက်ခွဲခွာခဲ့ကြ၏။

ယခင်က ထုတ်လုပ်ခဲ့သော ပဋိသန္ဓာတားဆေးများ သည် အီစထရှိရှင် ဟော်မျိုးဆေးစာတ် ပါဝင်သဖြင့် ကလေး နှင့်တိုက် နေသော သားသည်မိခင်များအတွက် သင့်လျှော်မှ မရှိပေ။ အီစ ထရှိရှင် ဟော်မျိုးဆေးစာတ်သည် နှုတ်ကိုနှုန်းကို လျော့နည်းစေသည်။ တစ်မျိုးတည်းကို သာအားထားနေရသော ရင်သွေးငယ်တစ်ဦးအတွက် ထိုအချက်သည်

အရေးပါလှ၏။ မိခင်နှီတွက်နှုန်းလျှော့နည်း သွားပါက ရင်
သွေး ငယ်အဟာရချို့တဲ့၍ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးထွားမှု နေးကျေး
သွားမည် ဖြစ်၏။ အဟာရမပြည့်စုံမှုကြောင့် နောက်ဆက်
တွဲဆိုးကျိုးအနေဖြင့် ကူးစက်ရောဂါများ ရလွှယ်၏။ ရင်းအပြင်
အီစထရှိရှင် ဟော်မူန်းဓာတ်သည် နှီတွက် နှုန်းကိုသာ လျှော့
နည်းစေခြင်းသာ မဟုတ်ဘဲ၊ မိခင်နှီး၏ အရည်အသွေးကို
လည်းပြောင်းလဲစေနိုင်၏။

ခေတ်မှုသားဆက်ခြားခြင်း အယူအဆသဘာတရား
အရ နှီးတိုက်နေသောသားသည်မိခင်များသည်လည်း
သားဆက်ခြားခြင်းကိုလည်းလုပ်ဆောင်ရန်အရေးကြီး၏ကလေး
နှီးတိုက်နေသောမိခင်တစ်ဦးသည် သာမန်အိမ်ထောင်ရှုင်မ
တစ် ဦးနှင့်နှီးယှဉ်ပါကပနိုင်သွေ့ရရှိရန်အခွင့်အရေး နည်း
ပါးသည် ဖြစ်သော်လည်း ထိုအချက်ကို သားဆက်ခြားခြင်း
အတွက် အားကိုး၍မရပေ။ ပနိုင်သွေ့ရရှိ အခွင့်အရေးနည်း
ပါးသည် ဆိုသော်လည်း လုံးဝမရနိုင်ခြင်းမဟုတ်။ ရာနှုန်း
ပြည့် စိတ်မချရ ပေ။ ကလေးနှီးတိုက်နေရင်း ပနိုင်သွေ့ရရှိ
သွားသူ သားသည်မိ ခင်ရှိနေသည့် အတွက် ဆေးဝါး
ကုမ္ပဏီများက ခေတ်မိသော ဆေးဝါးတစ်မျိုးထုတ်လုပ်ရန်
ကြိုးပမ်းလာကြသည်။

Organon ကုမ္ပဏီသည် သားဆက်ခြားခြင်း လုပ်
ငန်း နှင့်ပတ်သက်၍ အစဉ်တစိုက် သုတေသနလုပ်ငန်းများ
ဆောင်ရွက်ခဲ့သောကုမ္ပဏီဖြစ်၏။ နှစ်ရွည်လများ ခဲ့ရာ
ခဲ့ဆစ် သုတေသနပြုလုပ်ရာမှုအကျိုးတရားအနေဖြင့် နှိုးတိုက်
နေသော သားသည်မိခင်များနှင့်သင့်လျှော်သည့်ပဋိသွေ့

တားဆေးအသစ်တစ်မျိုးကိုရှာဖွေပေါ်ထဲတိနိုင်ခဲ့၏၊ ထို့အောင် Exlution အပည်ရှိဆေးပြစ်၏၊ ဂုဏ် Exlution တွင် Lynestrenol အပည်ရှိ ဆေးပယ် တစ်မျိုး ၀.၅ ဂီလီဂရို ပါဝင်၏။ Lynestrol သည် ပရိုဂျက်စတီရှန်း ဟော်မျိုးအမျိုးအစားပြစ်၏၊ အီစတရှုဂျက်ဟော်မျိုးဓာတ် လုံးဝမပါဝင်သဖြင့် အခြား ပဋိသန္တတားဆေးများနှင့် မတူပဲ တစ်မှတ်းခြား၏။

Exlution သည်ပရိုဂျက်စတီရှန်း တစ်မျိုးတည်းသာ ပါဝင်သဖြင့် နှိုတိက်ခြင်းကို ထိခိုက်မှုမရှိပေါ့။ နှိုတိက်နှင့်းလျော့ နည်းသွား၍ ရင်သွေးငယ် အာဟာရချို့တဲ့ခြင်းမဖြစ်နိုင်ပေ။ ရင်သွေးငယ် ခန္ဓာကိုယ်ကြီးထွားမှုကို မထိခိုက်ပေ။ ပဋိသန္တော် တားခြင်းအတွက် အစွမ်းထက်သဖြင့် စိတ်ချရသောဆေးပြစ် ၏။ ပဋိသန္တတားခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ စိတ်ချမှုရှိမရှိသိနိုင်ရန် ပညာရှင်များက Peral-Index ဟုခေါ်သော တိုင်းတာသည့် နည်းစနစ်တစ်ခု တိတွင်ထား၏။ ဂုဏ်နည်းစနစ်အရ Exlution အားတိုင်းတာရာ ၀.၄ သာရှိသဖြင့် function Relativity ရှိကြောင်းတွေ၊ ရှိ၍၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဆိုရလျှင် စိတ်ချလက်ချ သုံးစွဲနိုင်သော ဆေးဝါးဖြစ်ကြောင်း Peral-Index ဖြင့် သက်သေပြနိုင်၏။ Exlution ကိုကလေးမွေးဖွားပြီး ရက်သတ္တပါတ် ၆ ပါတ်ကြောလျှင် စတင်သုံးစွဲရ၏။

Exlution ဆေးကတ် တစ်ကပ်တွင် ဆေးလုံး ၂၃ လုံး ပါရှိ၏။ ဆေး လုံးတစ်လုံးစီတွင် Progestagen ဟော်မျိုးဓာတ်တစ်မျိုးဖြစ် သော Lynestrenol ၦ.၅

မီလီဂရမ် ပါဝင်၏ Exlution သည် ဆေးချိန်အဆ ပါဝင်သော Low Dose Oral Contraceptive တစ်မီးဖြစ်၏ ဆေးကိုဆက်တိုက်သောက်ရန်လိုအပ်ပြီးတစ်နှုန်း မှုန်မှုန်သောက်ရ၏။ ဆေးကိုဆက်တိုက် သောက်ရန် လိုအပ်ပြီး ရာသီလာနေချိန်တွင်လည်း ရပ်ဆိုင်းထားရန် မလို ထဲဆက်တိုက်သောက်ရမည်ဖြစ်၏။

Exlution သည် သားအိမ်ခေါင်းအဝမှ ထွက်သော ခွဲများ Cervical Mucus ပေါ်တွင်အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိပြီး သား အိမ်နံရုပ်ပေါ်တွင်လည်း အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိ၏။ မျိုးပုလွှတ် ခြင်း(Ovulation)နှင့် ကောပပ်လူတိယပ် ဖြစ်ပေါ်ခြင်း (Corpus Luteum Formating) တို့ကို တားဆီးပေး၏။ Exlution သည် ထို အာနိသင်များရှိ သဖြင့် ပဋိသန္ဓုဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို တားဆီးပေးနိုင်၏။ Exlution ၏ထူးခြားချက်မှာ နေရာလွှာသန္ဓု တည်ခြင်း Ec-topic Pregnancy ဖြစ်ပွားရန် ရာနှုန်းလွန်စွာ နည်းပါးခြင်းပြ ဗုစ်၏။ Exlution ကို အမိကထားနို့တိုက် နေသော သားသည်မိခင်များအတွက်ရည်ရွယ်သော်လည်း နို့တိုက် မဟုတ်သူ မိခင်များ အတွက်လည်း သုံးစွဲနိုင်ပါ သည်။ အထူး သဖြင့် အီစ ထရိုဂျင် ဟော်မှုန်းဓာတ်ပါဝင် သော အခြား ပဋိသန္ဓုတား ဆေးများနှင့်မတည်သော အမျိုး သမီးများ အတွက် အီစထရိုဂျင်လုံးဝမပါသော Exlution သည် အထူးသင့်လျှော်သောဆေးဝါးဖြစ်၏။

Exlution ကို သုံးစွဲပုံ သုံးစွဲနည်းမှာ ကလေးမွေးဖွား ပြီး ကတစ်လအွဲအကြာတွင် သောက်သုံးရပါမည်။ တစ်နှုန်းလျှင်

တစ်လုံးကျ အချိန်မှန် သောက်သုံးရပါမည်။ ဆေးကတ် တစ်ကတ် ကုန်သွားပါက နောက်ထပ်တစ်ကတ်ကို ဆက်တိုက် သောက်ရ ပါမည်။ ကြားထဲတွင် ဆေးလုံးဝမ သောကသော ရက် ဟူ၍ မရှိစေရ၏။ ဆေးလုံးသောက်ချိန် အချိန် မှန်ရန်အရေး ကြီးပါသည်။ ဥပမာ ညနေဖြနာရီသောက်ပါက နေ့စဉ် ညနေ ၆ နာရီရောက်တိုင်း သောက်ရပါမည်။ ဆေးလုံး တစ်လုံးနှင့်တစ်လုံးအကြားကွာခြား ချိန်မှာ ၂၇ နာရီထက် မပို့ရပါ။ ၂၇နာရီထက်ပို့မို့ကွာခြားသွား ပါက ဆေး၏ အာနိသင် လျှော့ပါးသွားပြီး အကျိုးအာနိသင် မထိရောက် တော့ပါ။ ထိုဖြစ်ပါ၍ နေ့စဉ် ဆေးသောက်ချိန် အချိန် မှန်ရန် အရေးကြီးပါသည်။

သားပျက်သားလျှောဖြစ်ခြင်း (သို့မဟုတ်) ကလေး ပျက် ကျခြင်းဖြစ်လျှင် ပျက်ကျပြီးလျှင်ပြီး ခြင်း Exlution ကိုစတင် သောက်ရပါမည်။ သို့မှာသာ ပဋိသန္ဓားနိုင်သော အကျိုးအာနိသင်ကို ရရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ ကလေး မွေးဖွားသာ မိခင်မဟုတ်ဘဲ ကလေးမရသေးသူအိမ်ထောင် ရှင် အမျိုးသမီးဖြစ်ပါက Exlution ကိုသုံးစွဲရပါမည်။ တစ်နည်း ဆိုလျှင် တစ်ခါမှုမသောက်ဖူးသေးသူ အတွက် ဓမ္မတာလာလာ ခြင်း စတင်သောက်သုံးရပါမည်။ အချို့၊ အမျိုးသမီး များသည် အီစတရရှိရှင်ပါသော ပဋိသန္ဓား ဆေးများသုံးစွဲရာမှ မတည့်သဖြင့် ဆေးအမျိုးအစားပြောင်း လဲရန် ဆရာဝန် ထဲ အကြောက်လာရောက်တောင်းခဲ့တတ် ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ သောအမျိုးသမီးများအတွက် Exlution သည် အသင့်လျှော့ ဆုံးဖြစ်ပါသည်။

Exlution လုံးဝမသုံးစွဲဘဲရောင်ကြုံရသည့် အခြေ

နေများလည်း ရှိပါသည်။ ဂင်းတို့မှာ ကိုယ်ဝန်ရှိနေခြင်း၊ အသည်း ရောင်ရောဂါရိခြင်း၊ သည်းခြေပြန် ပိတ်ဆို ခြင်းကြောင့် အသား ဝါရောဂါရိခြင်း၊ ရှိတာရောဂါရိ လက္ခဏာစု ဒုက္ခ ရွှေနံဆင် ရောဂါလက္ခဏာစု၊ အသည်း ရောဂါရိ ဖြစ်ပွားပြီး နောက် ပုံမှန် ပြန်မရောက်သေးသော အခြေအနေ၊ စတီးရှိက် များပါသော ဆေးဝါးများ သုံးစွဲမှု ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော အသားဝါရော ဝါ ကိုယ်ဝန်ဆောင် နေစဉ် အသားဝါခြင်း၊ ရောဂါဖြစ်ပွားရခြင်း အကြောင်ရင်း သေချာမသိရ သေးသော မိန့်မကိုယ်မှ သွေး ဆင်းနေသည့်အ ခြေအနေ၊ မျိုးပြန်ခြားသော သွေးသောယားယံမှုကြောင့် စတီးရှိက်ပါသော ဆေးဝါးများ သုံးစွဲဖူးခြင်း၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ် ရေယူနှုန်းရောဂါရိ ဖြစ်ဖူးခြင်း စသော အခြေအနေများ ဖြစ်ပါ သည်။

Exlutionကို အညွှန်းအတိုင်း တိတိကျကျသုံးစွဲ ပါက ပဋိ သော်တားရာ၌ အစွမ်းထက်မြှုက်ပါသည်။ သို့သော် ဆေး သောက်ရာ၌ တိကျမူမရှိဘဲ အချို့ရက်များ၌ ဆေးမသောက် ဖြစ်၍ လွှတ်သွားပါက ဆေး၏ထိရောက်မူ လျှော့နည်းသွား မည်။ ထိုအချက်ကို သုံးစွဲသူ သားသည်မိခင်များ အထူးသတီ ပြုရန် လိုအပ်ပါသည်။ နေ့စဉ် မပျက်မကွက် သောက်သုံးရန် တာဝန်တစ်ရပ်အနေဖြင့် အလေးအနက်ထား၍ ဆောင်ရွက် ရပါသည်။

ဆေးမှုနှုန်းသောက်သော်လည်း အချို့သောအခြေအနေ များ၌ ဆေး၏စွမ်းရည် လျှော့နည်းသွားခြင်းမျိုးလည်း ရှိတတ် ပါသည်။ Exlution သုံးစွဲသူများအနေဖြင့် ဂင်း

၉၂ ■ အင်သန

အချက်ကိုသတိ ပြရန်လိုပါသည်။ Exlution သည် သောက်ဆေး ဖြစ်သဖြင့် အစာလမ်းကြောင်းမှုစုံပါသည်။

အကယ်၍ ဆေးသောက်ပြီး င့် နာရီအတွင်း အော့အန် ခြင်း၊ ဝမ်းလျှောခြင်းဖြစ်ပါက ဆေး၏စွမ်းရည် လျှော့နည်း သွား တတ်၏။ ဒုတိယအချက်မှာ တချို့ဆေးဝါးများနှင့် Exlution ကိုအတူတကွ သုံးစွဲပါက ဆေး၏စွမ်းရည် လျှော့နည်းသွားတတ် ၏။ ထို့ဆေးများမှာ Anticon-Valsants ဟုခေါ်သောအတတ် ရောဂါအတွက် သုံးသော ဆေးများ၊ Babiturates ဟုခေါ်သော အိပ်ဆေးများ၊ Refampic ဟုခေါ်သောတိဘိရောဂါဆေး၊ အချို့သော ဝမ်းနှုတ်ဆေးများ ဖြစ်ကြပါသည်။

Exlution သည် နှီတိုက် နေသော သားသည်မိခင် များအ တွက် သားဆက်ခြားခြင်းပြုလုပ်လိုပါက အထူး သင့်လျှော်သော ဆေးဝါးဖြစ်ပါသည်။ နှီတိုက်နေသောသား သည်မိခင်များဟု ဆိုရာ၌ ယေဘုယျအချက်၌ တူညီမည် ဖြစ်သော်လည်း မိခင် တစ်ဦးချင်းကိုလိုက်၍ ကွဲပြားခြားနား သောအချက်များလည်း ရှိနိုင်သည်ဖြစ်ရာ အကယ်၍သုံးစွဲ လိုပါက နှီးစပ်ရာဆရာဝန် နှင့် တိုင်ပင်ပြသပြီးမှ သုံးစွဲရန် အထူးတိုက်တွန်းလိုပါသည်။ ဆက်လက်၍ အခြားသားဆက် ခြားနည်းများကို လာမည့်လ တွင် ဆက်လက်တင်ပြပါရီး မည်။

အောင် (ဆေး-၁)

၁၉၉၈၊ စက်တင်ဘာလ၊ နိုဝင်ဘာလွင်း
(၁၆၄-၆၇)

ပုလျလှကလေးတွေကို မေမထားနှင့်

ဂရပ်များ၊ ယေားများ၊ ပုံများကိုအများအားဖြစ်ကျော်၍ ဖတ်သွား
တတ်ကြသည်။ ယင်းတို့ကိုသေသေခြားခြားလေ့လာကြည့်ပါ။ ယင်း
တို့တွင်သက်ဆိုင်ရာအခန်း၏အရေးကြီးသော အချက်လက်များ
ပါနေတတ်သည်။ ပုံများနှင့်ပုံစံပြတွေကိုဖတ်ပါ ဘဝလမ်းကြောင်း
တစ်ခု၊ ပြသာနာတစ်ခုတို့ကို လျှင်မြန် စွာခြုံထုံးသပ်နိုင်စေရန် ယေား
တွေ၊ ဂရပ်တွေ၊ ပုံတွေထက် အထောက်အကွဖြစ်သည်မျိုး မရှိ။

သို့ရာတွင် သူတို့ချည်းအားကို၍ တော့မရ။ တစ်ခါက
ကျောင်းသားတစ်ယောက်သည် ဂရပ်တွေ၊ ယေားတွေ၊ ပုံတွေ ချည်း
အားကိုမိသောကြော့စာမေးပွဲတွင်ပုံလှလှလေးတစ်ပုံသာရေးဆွဲတွား
နိုင်ခဲ့ဖူးသည်။

ယူသင့်သောအရာများ

ကျောင်စာဖတ်သည့်အခါ စာတွင်စိတ်ပါစေရန်မှာ အာရုံးဇ္ဈိုက်
မှုနှင့် နည်းပညာကိုထုံးတတ်မှုအပေါ်တွင် မူတည်သည်။ ကျောင်စာ
များတွင် အချက်အလက်တွေက ထူပြောသဖြင့် ဖတ်ရန်မလွယ်
စိတ်ရှုပ်စရာလည်းကောင်းသည်မဟုတ်လား။

သို့ရာတွင်စာဖတ်ကျွမ်းကျော်သည့်ကျောင်သားကတော့ဘောလ်၏
တစ်ချောင်းကိုကိုင်၍ အဓိကခိုလိုချက်ကို ခြေရာခံပြီးအရေးကြီးသည့်
အသေးစိတ်အချက်များကိုကောက်မှတ်သွားခြင်းဖြင့်အဆိုပါအက်အခဲ
များကို ကျော်လွှားကာ အသာကလေး ဖတ်သွားနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ထိုကျောင်သားသည် ပုံတွေကို ကြည့်မည်။ ခေါင်းစဉ်တွေကို
ဖတ်မည်။ ဘာသာပြန်ကြည့်ပြီးဖတ်မည်။ ဝါဟာရတွေကို ဆက်စပ်

ကြည့်ပြီး ဖတ်သွားမည်။ နောက်ပြီးအားလုံးကိုမှတ်စီအောင် မကြိုးတဲ့။ အားလုံးကို နားလည်အောင်လုပ်ပြီး အရေး ကြိုးသည့် အပိုင်းကိုသာ မှတ်ထားမည်။

တယတ်ပြီးလမ်း

အောက်ပါအကြောင်း အရာကိုယ်တဲ့၍ 'ကြိုးဖတ်'ခြင်းနှင့် မေးခွန်းများကိုလူလာခြင်းပြု့နှင့် အကြောင်းအရာကိုယ်သည့် အခါ လမ်းညွှန်ပြစ်ပါဝေး။ မိမိသိထားပြီး၍ မလိုအပ်သော အချက်အလက်များကို အလေးမထားဘဲဖတ်သွားခြင်းပြု့ တယတ်ပြီးမြန်လာသည်ကို တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ သို့သော် အချိန်ကို မမှတ်ပါနေ့တိုး။ ကျောင်းတယတ်သည့် အခါ အချိန် အကန့်အ သတ်မထားသင့်သေး။ ကြိုးအကြောင်းအရာမှာရည် သဖြင့်ကြိုးဖတ်'ရန်အရေးကြိုးသည်။

‘ဦးပုည အအ္မာစွဲ’

စလေမြို့၊ သူကြီးရှိုး နှစ်မျိုးရှို့ရာတွင်မဟာသမန်းရှိုး ခေါ် မင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ ပုညသမန်းရှိုးခေါ်မြို့စား၊ ရွာစားမျိုး ဖြစ်သည့် အဖ ဦးမြတ်စံ၊ အမိဒေါ်လှရင်တို့မှာဦးပုညကို သက္ကရာဇ် ၁၀၃၄ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လဆန်း ရရက် ကြာသပတေးနေ့ မွန်းတည့်အချိန်တွင် ဖွားမြင်သည်။

အဖဦးမြတ်စံမှာ သာယာဝတီ မင်းတရားကြီး၏ မဂ်လာအိမ်တော်တွင်အကြည်တော်အဖြစ်ရေးသားထမ်းရွက်သူဖြစ်၍ အမိ ဒေါ်လှရင်မှာ စလေ၊ ပုံခန်းငယ်၊ မြို့သူကြီးသမီး ဖြစ်ပေသည်။

ဦးပုညကို ဖွားမြင်သောနေ့၌ ဒုတိယ ကြက်သွန်ခင်းဆရာတော်နှင့် မုံရွေးဆရာတော်တို့သည် ရွှေစက်တော်မှ

အပြန် နှင့်ကြိုကြိုက်သောကြောင့် အိမ်သို့ကြွင်လာပြီး လျှင် ဆရာ တော်တို့က ဦးပုညေလောင်း၏ လက္ခဏာသွင်ပြင် ကိုကြည့် ပြီး လျှင် “မောင်မြတ်စံ၏ သားသည် ပညာရှိဖြစ် လိမ့်မည်၊ လော ကိုရေးရာ တွင် ကျော်စောထင်ရှားလိမ့်မည်၊ သို့ရာတွင် ဖေဒင် အလိုအရ နိစ်-ပြတိုးသည် နံပြိုလ်ပေါ်၌ စီး၍ နေသောကြောင့် ဥပဇ္ဇာကံ မကင်းတတ်၊ လောကိုကျိုး လောကုတ္တရာကျိုး ဖြစ် အောင် ရဟန်းပြရာ၏”ဟုဟောပြာ ကြပြီနောက် ကြွား တော်မူသည်။

၂ နှစ်သားအရွယ်သို့ရောက်သော်အခါအမိ၊ အဖတိုး သည် စလေမြို့မှ အမရပူရမြို့၊ သာယာဝတီ မင်တရားကြီး၏ အိမ်တော်သို့၊ အခ စားလာရောက်ကြသည်တွင် ပါလာသော သားငယ်သည် စည် တော်ရုံသို့ဝင်ကြည့်ခိုက် စည်ကြီးများ ကို ပုတ်ခတ်ကစားဘို့၏။ ထိုကိုရည်၍ သာယာဝတီမင်းက ‘မောင်ပုတ်စည် တွင်စေ’ ဟု အမည်ပေးတော်မူလိုက်သည်။

နှစ်အရွယ်တွင် အမိအဖတို့က မောင်ပုတ်စည်အား တူးမောင်း ဆရာ တော်ဦးပို့ပထံတွင် အပ်နှုန်း စာပေသင်ကြား စေလေသည်။ ပညာ ဥာဏ်ထူးချွန်ထက်မြှက်လှသည့်အ လျှောက်လည်း ၂ နှစ်သား ဂနှစ် သားအရွယ်၌ပင် သွှေ့ကျမ်းများ၊ အဘိဓားများ ကျမ်းများကို သင် ကြားခွင့်ရပေသည်။ ဂနှစ်သားအရွယ်တွင် တူးမောင်း ဆရာတော် ပျံလွှန်တော် မူ့သောအခါ အမရပူရမြို့၊ ဗန်မော်ဆရာတော်ထံတွင် ဆက်လက်၍ပညာသင်ကြားခဲ့ရ ပြန်သည်။ ထိုစဉ်အတွင်း ဗန်းမော် ဆရာတော်အထံ၌ပင် ရှင်သာမဏေပြု၍ “သွှေ့ပုလ” ဘွဲ့ကိုခံယူရရှိသည်။ သာမဏေ အဖြစ်ဖြင့်လည်းသုတေ ဝိနည်း၊ အဘိဓားတို့ကို လေ့လာပေါ်မြောက်ခဲ့ပေ၏။

သတ္တရာန် ၁၀၉၄ ခုနှစ်တွင် သွေ့ပုလဲ စလေ
ပုခန်းငယ် နှစ်မြို့အုပ်က ရဟန်းဒါယကာခံ၍ရဟန်းပြုပြီး
သော် ဗန်မော်တိုက်၌ပင် ဝိဇ္ဇာတ်၊ ဖောင်၊ ကဗျာ၊ လက်ာ
အများကို ဆက်လက်သင်ကြားသည်။ ဦးပုလဲ အသက်
၂၄၅၄၏အရွယ် သတ္တရာန် ၁၀၉၈ ခုနှစ်တွင် အဖြူးမြတ်စံ
နှင့် အမိ ဒေါ်လျှောင်တို့ နှစ်ဦးစလုံးပင် အနိစ္စရောက်ကြသည်။

သတ္တရာန်၁၂၀၃ ခုနှစ်တွင် သာယာဝတီမင်းသည်
ရန်ကုန်မြို့သို့ရှိန်ဆင်း စံတော်မူမည်ပြုသောအခါ စလေ
ဦးပုလဲ လည်းလိုက်ပါမည် ဟုကြိုစည်ဆဲ ကောင်း၌
ဒါယကာမများ အလား၊ အရောက်၊ အလူအတန်းများခြင်း
နှင့်ပတ်သက်၍ ပွဲ့ပွဲ့ပါ ယကာ မြို့အုတ်မင်းနှင့် မသင့်မတင့်
ဖြစ်ရကာ လူထွက်လိုက်ပြီး ရန်ကုန်မြို့သို့လိုက်ပါသွားခဲ့
သည်။ ရန်ကုန်မြို့သို့ရောက် သွေ့ပူးတော်ရေပြု စေတ္တခဏမူ
နေထိုင်၍ သာမဏေပြု ပြန်သည်။ နောက်အမရပူရမြို့၊
ဗန်မော်တိုက်သို့ ပြန်လည်လာ ပြီးသော် တရားစာ၊ မေတ္တာ
စာ၊ ဖောင်ဟော ကိန်း၊ လက်ာ စသည်တို့ကို ဗန်မော်တိုက်၌
လည်ကောင်း၊ အတိ ရပ်ရွှာဖြစ်သော စလင်းမြို့၌လည်း
ကောင်း စတင်ရေးသား လေတော့ သည်။

သတ္တရာန် ၁၂၀၆ ခုနှစ်တွင် ဦးပုလဲ လူထွက်ပြန်
သည်။ ထိုအခါ သတ္တရာန် ၁၂၀၈ ခုနှစ်တွင် နန်းတက်တော်
မူးသည့် ပုဂံမင်း၏ ညီတော်များဖြစ်ကြသော မင်တုန်းမင်း
နှင့် ကနောင် မင်းတို့ အိမ်တော်၌ခစားထမ်းရွက်ခွင့်ရခဲ့
သည်။

နောက်သတ္တရာန် ၁၂၁၄ ခုနှစ်အတွင်းမင်းတုန်းမင်း

နှင့် ကနောင်မင်တို့သည် ရွှေဘိုမြို့မှနေ၍ နောင်တော် ပုဂံ မင်း အား လုပ်ကြောင်နိုင်သည်နှင့် မင်းတုန်းမင်းနှင့်တော် မူလေသည်။ ဤအတောအတွင်း ဦးပုလေသည် ဗန်မော် တိုက်၌ သာမကေပြုပြန်၍ ပုန်းအောင်နေရသည်။ ထို သာမကေဘဝ၌ ရှိစဉ်ပေါ်ပေါ်ဟောကိန်း-လက်ာများ၊ ဆေးကျမ်း-လက်ာများကို ရေးသားသည်။

နောက် ဦးပုလေသည် လူထွက်ပြန်၍ ကနောင်မင်းထံ ဆက် လက်ခစားပြန်သည်။ ထိုအခါ ကနောင်မင်း၏ တောင်း ပန်ချက် အရ သြိုလ်ကိုပိုင်း သရပ်-တေးထပ်များ ရေးသား ဆက်သွင်းရပေ၏။

သဏ္ဌာန် ၁၂၄-၁၅ ခုနစ်တွင် “ယိုးဒယား ဇင်းမယ် ကိုနိုင်သည့်အကြောင်း စာဖွဲ့ရမည်”ဟူသော မင်းတရားကြီး၏ အမိန့်တော်အရ ယိုးဒယားနိုင် မော်ကွန်းကို ရေးသား ရလေ သည်။

အိမ်ရှေ့မင်းထံခစားနေစဉ်အတွင်း မင်းတရားကြီး၏ နှင့်တွင်းမိဘုရားကြီးအချို့တို့ အကျင့်ဖောက်ပြား လော်လီ ကြ သဖြင့် တားမြစ်ရန်အနေနှင့် ဦးပုလေအား “ပဒုမ ပြောတ်” ကို ရေးသားစေလေသည်။ ထိုပဒုမ ပြောတ်ကို ညွှန်တွင်း ချင်း အပြီးရေး ဆက်သောဟူ၏။ ပပဒုမလောတ်ကား အကျင့်ဖောက်ပြား လော်လည်သူ မိန့်မယုတ်တို့အကြောင်း ဖြစ်သဖြင့် အဖိုးတန် မိန့်မကောင်းများ အကြောင်းလည်း ကောင်းပန်ပြန်သော ကြောင့် မဖို့မဖုရားတည်းဟူသော မိန်းမ မြတ်ပါဝင်သည့် “ဝေသန္တရာ ပြောတ်” ကိုရေးရပြန်လေ သည်။

ထိမှတစ်ပါးလည်း မြင်ကွန်းစား မင်းသားအပါ အဝင် မင်းတရား၏ သားတော်အချို့၊ တို့ လွန်စွာ ဆိုးသွဲမ်း ရင်းရှိကြ သည့်အတွက် ဆုံးမရန်အနေနှင့် “ဝိဇယ ပြောတ်” ကိုရေးရ ပြန်သေး၏။ ထို့ကောင်ကိုပါးစပ်က စီရားပေး၍ မောင်သာထွန်း ဆိုသူက ရေးပေးရရှာ ၂ ရက်နားနား နေနောပင် ပြီးသောဟူ၏။

ငင်းဂါမာလခေါ်“ရေသည်ပြောတ်” နှင့်ပတ်သက်၍ မူ မင်းတုန်မင်းတရားကြီးနှင့် ညီတော်အိမ်ရှေ့၊ ကနောင် မင်းသား တို့ စိတ်မကြည်ရှိကြရာမှ ပြန်လည်သင့်မြတ်လာ ကြသောအခါ အိမ်ရှေ့မင်းကတောင်းပန်ဝန်ချပါသော ထိုရေသည်ပြောတ်ကို ဦးပုညအားရေးသားဆက် သွင်း စေလေသည်။ ထို ပြောတ်ကို မင်းတရားကြီး ဖတ်ရှုရလေ သောအခါ ညီတော်အား ပိုမိုချစ်ကြည်ခြင်း ရှိလာရသည့် အပြင် ဘတ်အိမ်ဘတ်သားကို အထူးနှစ်သက်တော် မူသဖြင့် လည်း ရှေ့တော်၌ အခါခါ အထပ်ထပ် ဖတ်လျှောက် က၊ ပြကြရသောဟူ၏။

မင်တုန်းမင်းတရားကြီးသည် ရတနာပုံ မန္တလေးမြို့၊ နန်း ကို င့် နှစ်ခန့်ပြီးစီးတော်မူပြီးနောက် စလေ ဆရာကြီးဦးပုည အား စာဆိုတော်အရာ “မင်းလှသခံယာ” ဟူသောဘွဲ့ဖြင့်ရွာ စည်ရွာ ကို ပေးသနားတော်မူလေသည်။ လစာတော်ငွေ တစ်နှစ်လျှင် ၆၀ဝိနှင့် ဝင်းမြှု နေအိမ် ဆောက်လုပ် သနား တော်မူခြင်း လည်းခံရသည်။ သူကြီး ရှိုးရာ ရာထူးရရန်မူကား ကိုယ်လက် အဂီးချွှတ်ယွင်းနေ သဖြင့် မည်သူကမျှ လျှောက် ထား၍ မပေးင့်ကြား။

သဏ္ဌာန ၁၂၂၄ ခုနှစ်တွင် ရတနာနဒီ မြစ်တော်ကို
တူးဖော်ဖောက်လုပ်၍ ကံးတွင်းသို့ ရေသွင်းရလေသည်။
ဦးပုလုသည် ထို့“ရတနာနဒီမြစ်တော် မောက်ကွန်း”လည်း
ရေးသားဆက်သွင်းသေး၏။

သဏ္ဌာန ၁၂၂၈ ခုနှစ်အတွင်း မြင်ကွန်းနှင့်
မြင်းခုံတိုင် မင်းသားတို့ပုန်ကန်ထြွေွေကုန်သည်။ ထိုအခါ
ဦးပုလုအား အခါပေးသည်ဆို၍မြို့သာမြို့၊ စားမြို့၊ ဝန်
ဦးသာအိုးထံတွင် အကျယ်ချုပ်ဖြင့် ချထားသည်။ ထိုအတွင်း
မှာပင် ဦးသာအိုး၏ မယားငယ်အချို့နှင့် ရင်နှီးရည်ငံမူ
ပေါ်ပေါက်လာပြန်၍ ၁၂၂၉ နှစ်ဦးပိုင်းတွင် မြို့၊ ဝန်
ဦးသာအိုး က အဆုံးစီရင်လိုက်တော့သည်။

နောက် မင်းတရားကြီးက အမေးအမြန်းရှိတော်မူသော
အခါကျမှ သူပုန်ကြောင်းမူနှင့် မြို့၊ ဝန်မင်းစီရင်ပြီးဖြစ်
ကြောင်း နှင့်လျောက်တင်ကြသောအခါ “ဟင်... လူကို
ခွေးသတ်လေ ရဲ့” ဟုမိန့်တော်မူပြီးလျှင် လွန်စွာနှုန်းမြော
တသတော်မူသတည်း။

ဦးပုလု မေတ္တာစာ (၁ ၃-ည)

၁။ ဦးပုလုမွေးသောခုနှစ်မှာ-

- (က) ၁၁၄၇ ခုနှစ်
- (ခ) ၁၁၇၄ ခုနှစ်
- (ဂ) ၁၁၉၄ ခုနှစ်
- (ဃ) ၁၁၄၉ ခုနှစ်
- (င) ၁၂၀၆ ခုနှစ်

၂။ ဦးပုလျှော်အမည်မှာ-

- (က)ပုလျသမန်းမျိုးရိုးဖြစ်၍ ထိုအမည်ရှိခဲ့သည်။
- (ခ)သာယာဝတီမင်းက မောင်ပုတ်စည်ဟုအမည်ပေးရာမှ
ဖြစ် လာသည်။

(ဂ)သူ့ပုလျတူသော သာမဏေအမည်မှ ရရှိခဲ့သည်။

(ဃ)မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးပေးသောဘွဲ့အမည်ဖြစ်သည်။

၃။ ဦးပုလျမွေးသည့်အချိန်တွင်ရောက်လာသည့်ဆရာတော်
တစ်ပါးမှာ-

(က)တူမောင်းဆရာတော်

(ခ) ဗန်းမော်ဆရာတော်

(ဂ) ကြက်သွန်ခင်းဆရာတော်

(ဃ)စလေဆရာတော်

၄။ မိဘများ ကွယ်လွှန်သည့်အချိန်တွင် ဦးပုလျှော် အသက်မှာ-

(က) ၂ နှစ်သား

(ခ) ၆ နှစ်သား

(ဂ) ၈ နှစ်သား

(ဃ) ၂၄နှစ်သား

၅။ ဦးပုလျအား သာမဏေပြုပေးသော ဆရာတော်မှာ-

(က)ကြက်သွန်ခင်းဆရာတော်

(ခ) မုံရွှေးဆရာတော်

(ဂ) ဗန်းမော်ဆရာတော်

(ဃ)တူမောင်းဆရာတော်

၆။ ဦးပုလု၏ ရဟန်းဒါယကာမှာ-

(က) ဦးမီးပ

(ခ) ဦးမြတ်စံ

(ဂ) စလေမြို့သူကြီး

(ဃ) စလေမြို့အုပ်

(င) သာယာဝတီမင်း

၇။ ၁၂၀၃ ခုနှစ်တွင် ဦးပုလု ရဟန်းမှထွက်ရသည်မှာ-

(က) ရဟန်းဘဝတွင်မပေါ်ပိုက်၍၊

(ခ) သာယာဝတီမင်းနှင့် ရန်ကုန်မြို့သို့လိုက်လို၍၊

(ဂ) ဒါယကာမများလာရောက်အလှုအတန်းများ၍၊

(ဃ) ပွဲ့ချုပ်မင်းဒါယကာနှင့် မသင့်မတင့်ဖြစ်၍၊

(င) မြို့အုပ်မင်းက အထွက်ခိုင်း၍၊

၈။ ဦးပုလု လူဘဝအဖြစ်နှင့်အမူတော်ထမ်းသည်မှာ-

(က) သာယာဝတီမင်းထံ၌

(ခ) ပုဂ္ဂိုလ်မင်းထံ၌

(ဂ) မင်းတုန်းမင်းနှင့် ကနောင်မင်းတို့ အိမ်တော်၌၊

(ဃ) ဘကြီးတော်ဘုရားထံ၌၊

၉။ နှစ်းတွင်းမိဖုရားကြီးအချို့ အကျင့်ဖောက်ပြားသဖြင့် ဦးပုလုရေးသား

ဆက် သွင်းရသည်မှာ-

(က) ရေသည်ပြောတ်

(ခ) ပဒုမပြောတ်

(ဂ) ဝိယေပြောတ်

(ယ)ဝေသန္တရာပြဲတဲ့

(က)ရတနာနီးမြစ်တော်မော်ကွန်း

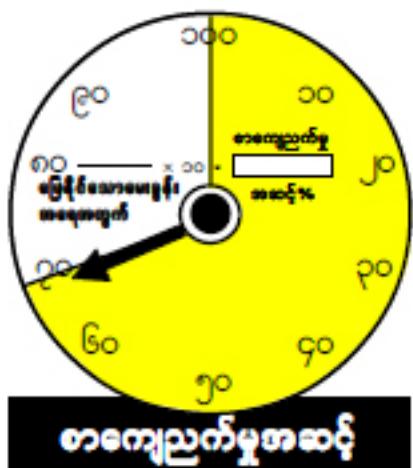
၁၀။ ဦးပုလုမျက်ကွက်ခံရသည်မှာ-

(က)ပုဂံမင်းအား ပုန်ကန်ရာတွင်အခါပေး၍

(ခ)မြင်ကွန်းမြင်းခုံတိုင်တို့ ပုန်ကန်ရာတွင် အခါပေး၍၊

(ဂ)မြို့အုပ် ဦးသာအိုး၏ မယားဝယ်များနှင့် ရင်းနှီးရည် ငံသဖြင့်၊

(ယ)နှစ်းတွင်းမိဖူရားကြီးအချို့အကျင့်ဖောက်ပြားသဖြင့် (င) ကိုယ်လက်အဂါးချို့ယွင်းနေသဖြင့်၊

ကျေလုပ်မှုအဆင့်ကို အောက်ပါပုံ သေနည်းဖြင့် တွက်ထုတ်ပါ။
 ပိမိမှန်ကန် စွာဖြေဆို နိုင်သော မေးခွန်း အရေအ တွက်ကိုဘဝနှင့် မြေကိုပါ။ယင်းမှာ ကျေလုပ်မှု အဆင့် ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်။ယင်း အဆင့်မှာ ၂၀% ကျော်ရန်လိုအပ် သည်ထိုထက်အောက်ကျသွားပါက စာတွင်ပါသည့် အရေး ကြီးသော အချက်အလက်များကျနိုင်သွားလိမ့်မည်။

စာကျအောင်

ဖတ်နည်း

Reading Comprehension

"As far as I'm consciously aware,I forget everything I read at one ' including my own stuff."

-Henery Green

"ကျပ်အဖို့တာ့ ကျပ်ဖတ်ထားသမျှ တတွေချက်ချင် အကုန်ပြန်မေ့သွားတတ်တယ်။ ကိုယ်တိုင်ရေးထားတဲ့ စာတောင် ပြန်မှုတို့ဘူး"

-ဟင်နှံရိုဂရင်း

ဤစာအုပ်တွင် ယခုအခန်းမှစ၍ ဖတ်မည်ဆိုလျှင်တော့ မဖတ်ပါနေ့တို့။ ပြီးခဲ့သည့်အခန်းနှင့် ပထမတာအုပ်ကိုမဖတ်ဘဲ ဤအခန်းတွင် ဖော်ပြုမည့် ဝေါဟာရတွေနှင့် နည်းနိသာယတွေကိုနားလည် မည်မဟုတ်။ ယင်းတို့ကိုအရင် ဖတ်ထားမှုသာလျှင် အဆင်ပြုမည်။

ယခုအခန်းတွင် ဖော်ပြုမည်မှာ အင်လိပ်စာဘာသာရပ် ကို ဖြေသည့်အခါ ပါတတ်သည့်စာပိုဒ်ပေး၍ မေးခွန်းများပြု ခိုင်းသော Reading Comprehensionပြစ်ပါသည်။ အလယ်တန်း အထက် တန်း၊ တတ္တသိုလ်နှင့်အခြား စာမေးပွဲများတွင် အင် လိပ်ဘာသာ မေးတိုင်း Reading Comprehension ပုံစံပြုဖြစ် သည်။

ယခင်ကဖော်ပြုခဲ့သော **တဖတ်ပြုလမ်း**များမှာ အင် လိပ်စာ တွင် မေးလျော့နှုန်းသော Reading Comprehensionပုံ စာသာ ဖြစ်ပါ သည်။ သို့ရာတွင် ယခင်ကပေးခဲ့သည့် စာဖတ် ပြုလမ်းများသည် အခြားဘာသာရပ်များ၏ စာတစ်ပုံကို ကျက်မှတ်၍ မေးခွန်းများကို အခြားဘာသာရပ်များ၏စာတစ်ပုံကိုကျက်မှတ်၍ မေးခွန်းများကို ဖြေတတ်အောင်လေ့ကျင့်သည့်သဘောရည်ရှယ်၍ ဖော်ပြုခဲ့ခြင်းဖြစ် သည်။

ယခုအခန်းတွင် ဖော်ပြုမည့်နည်းမှာ အင်္ဂလိပ်စာ ဖြေ သည့်အခါ ကြိုရတတ်သည့် Reading Comprehension ဂို့ဖြေနည်း ဖြင့်ပါ သည်။ Reading Comprehensionများ တွင် ပေးထားသည့်စာပိုဒ် များမှာ အကြောင်းအရာကဲ့လေး၊ ဝါကျတွေက ရည်၊ စကားလုံး အသုံးအနှစ်များတွေက ကတ်သီး ကတ်သတ်။ တော်ခုံတန်ရုံ စာဖတ် မကျမ်းသူခံ့လျှင် အချိန် သာကုန်သွားပြီးဘာမျှနားလည်လိုက်မည် မဟုတ်။

ထိုပြုသနာကိုလွှာယ်လွှယ်ကလေးဖြစ်အောင် လုပ်နိုင်သည့်နည်း ရှိပါသည်။ ကောင်းကောင်းလည်း ဖြေနိုင်စေရမည်။ သို့ရာတွင် Reading Comprehension တွင်စာပိုဒ်ကိုယတ် သည့်အခါ အခြား သာမန်စာဖတ်နည်းမျိုးနှင့် ဖတ်၍မရ ကြောင်းကိုတော့ သိထားဖို့လို သည်။ ယခုဖတ်နည်းသည် အဆုံးတွင် ပေးထားမည့် မေးခွန်းများကို ဖြေနိုင်ခုံအတွက် သာဖြစ်ပြီး မှတ်မိရန်အတွက်မဟုတ်။

မကြောက်နှင့်

မေးခွန်ထုတ်သူများသည် ပျော်စရာကောင်သော အိပ်ချင်စရာ တွေကို ဇွဲချယ်၍မေးတတ်သည် အင်းဆက်ဖိုး ကောင်တစ်ခုကို သုတေသနပြုလုပ်သောအကြောင်းလည်း ပါရဲ့။ လေပြေနှင့် မူန်တိုင်းအကြောင်းတွေလည်း ပါရဲ့။ ကောင်သား၏လက် တွေ၊ဘဝနှင့် မနီးစပ်သည့်အကြောင်းအ ရာချည်း ဖြစ်သည်။

မေးခွန်ထုတ်သူသည် ထိုသို့အသည်းယားစရာ အကောင် အလေးတွေအကြောင်တွေကိုမှတ်တိုင်စားတတ်သူလားမဟုတ်ပါ။ ထိုအကြောင်အရာတွေကိုရာကြံ့၍မေးမြန်းခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။ (သူ ကိုယ်တိုင် ထိုအကြောင်တွေကို စိတ်ဝင်စားသူလည်း ဖြစ်ကောင် ဖြစ်နိုင်သည်။ ဒါကိုတော့ မသိနိုင်ပါ။)

လူတိုင်နှင့်စိမ့်'သည့် အကြောင်းအရာတွေကို တမ်း ရွှေ့မေးခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော မည်သည့်ကျောင်သားကိုမှ မျက် နှာမလိုက်ရာ ကျမည်။ တစ်စုံတစ်ယောက် သိမြိုင်သော အကြောင်း အရာဆိုလျှင် ထိုကျောင်သားအတွက် အခွင့်အရေး ရသွားနိုင်သည်။

ဥပမာ-မော်တော်ကားစက်အကြောင်း စာဦးကိုမေးလိုက် သည် ဆိုပါခြို့ မော်တော်ကားအကြောင်းကို မသိသော ကျောင်း သားအတွက် နစ်နာသွားနိုင်သည်။ ဘေးလုံး အေးကစား အကြောင်းမေးသည်ဆိုလျှင် လည်း ဘေး လုံဝါသနာမပါသော ကျောင်းသားများအတွက် တစ်နှုန်း မျိုးနိုင်သည်။ ယောက်းကောင်း ရှာနည်းဟူသောအကြောင်းအရာ မို့ ကိုရော ရွှေ့သုံးပါသလား။

မည်သည့်ကျောင်သားနှင့်မည်မျှမနီးစပ်သည့်အကြောင်း ကို ရွှေ့မောင်သားတို့လည်းသိပ်မသိပြုလူတို့အတွက်အတွက်အသစ် အဆန်ဖြစ်နေကာ သာသူနာသူ မရှိစတော့၊ အကယ်၍ ထိုထိုအသာ ကတ်သီးကတ်သတ် အကြောင်းအရာကို မှသိနေသည် ဆိုလျှင်တော့ 'ကော်'သည်ပဲ။ ဤသည်ကတော့ ချင့်ချက်ဖြစ်သည်။

ပေးထားသောစာပိုဒ်ထဲမှအကြောင်းအရာမှာမိမိနှင့်နီးစပ် သည့် အကြောင်းအရာ မဟုတ်ကြောင်းတွက်ထားပြုဖြစ်လျှင် စိတ်ပူ စရာ မလိုတော့၊ ကိုယ်မကြောဖူသေးသည့်အကြောင်းအရာတွေကိုတွေ့လိုက် သည်နှင့် ခြေမကိုင်လက် မကိုင်စီ ဖြစ်သွားလျှင် တော့ည့်ရာကျပေ မည်။ Reading Comprehension ဆိုသည်ကိုက ကျောင်းသား တွေ့ကိုးး နောက်ခြောက် အောင်လုပ်သည့်ပုံဖြစ်သည်။

မိမိကတော့ထားသည့် အတိုင်းတွေ့လာ သဖြင့် 'ပျော်တော် ပျော်သေးတယ်' ဟုတွေ့နေရှိပော်။ ကိုယ်ဘေးပတ်လည် တွင် ဖြေဆို နေကြသော ကျောင်းသားတွေ့မှ ခုံပေါ်တွင် ခေါ်စိုက်သူကဖို့

ခွင့်တောင်းပြီးအပြင်ထွက်လိုသူကထွက် ချင်၊ တစ်ချိုက အတန်း
ထဲမှာစာတော်သူတွေကိုလိုက်နောက်ပြောင်ဖို့ရှာလိုရာလုပ်နေကြ
မည်။

မိမိမှာမူတိသို့မဖြစ်စာဖတ်ကျမ်းကျင်နေသည်မဟုတ်လား။

အချက်အလက်နှင့်ရှိုးတည်ချက်

တပိုဒ်ကိုမဖတ်မီမေးခွန်များကိုကြိုဖတ်ပါ။မေးခွန်းများတွင်
နှစ်မျိုးနှစ်စားပါတတ်သည်။ **အချက်အလက်မေးခွန်း ဦးတည်ချက်**
မေးခွန်းတို့ဖြစ်သည်။အချက်အလက်မေးခွန်းဆိုသည်မှာ “မည်သည့်”
ခုံးစွမ်းတွင် ရျေားစိုင်ငံသို့ နိုင်လိုပေးသွား ရောက် တိုက်ခိုက်ခဲ့သနည်း။”
ဟူသော မေးခွန်းမျိုး၊ သို့မဟုတ်ကလည်း “သမ္မတလင်ကွွဲး၏ဖောင်
အမည်မှာ မည်သူနည်း”ဟူသော မေးခွန်းမျိုးဖြစ်သည်။ အချက်
အလက်မေးခွန်းမျိုးမှာ တပိုဒ် ထဲတွင်ရှာကြည့်၍ ရရှိနေသည်။

ဦးတည်ချက်နှင့်ဆိုင်သောမေးခွန်များ “ပေးထားသော တပိုဒ်
၏ အဓိကဆိုလိုချက်မှာ”ဆိုသည်မျိုး၊ “တပိုဒ်တွင် စာရေးသူတပ်ပြ
ချင်သည့် အချက်ကို မည်သည့်အပိုင်က ထောက်ခံထားသနည်း”ဆို
သည်မျိုး မေးခွန်များဖြစ်သည်။

အချက်အလက်နှင့်ဆိုင်သောမေးခွန်များကိုပြောနိုင်စာပိုဒ်ထဲတွင်
လျောက်ရှာကြည့်လျှင်တွေ့နိုင်သည်။သို့သော်လိုးတည်ချက်နှင့်ပတ်
သက်သောမေးခွန်းကိုပြောဆိုရန်မူ ထိုသို့ရှာ၍မရနိုင်။

မေးခွန်များကိုလျောက်ဖတ်ကြည့်သည့်အခါ အသေးစိတ်
ကြည့်ရန် မလိုသေးဘဲ အချက်အလက်ကိုမေးထားသည်လား
ဦးတည်ချက်နှင့်ဆိုင်သည်ကို မေးထားသည်လား ဆိုသည်ကိုယာ ဦးတော်
ကြည့်ရမည်။ ထိုမေးခွန်းသေး တွင်လိုးတည်ချက်နှင့်ဆိုင်သော

မေးခွန်းဖြစ်လျှင်္မာ'ဟုရေးမှတ် ၍ အချက်အလက်နှင့်ဆိုင် သော မေးခွန်းဆိုလျှင်္မာ'ဟု ရေးမှတ် ပါ။ ပြီတော့ ထိမေး ခွန်းများကို တစ်ပုံစီရာ၏ဖြေဆိုရမည်။

အချက်အလက်ကို အလျင်ရှာ

အချက်အလက်နှင့်ပတ်သက်သောမေးခွန်းများကိုအလျင်ပြုဆိုပါ။ ထိမေးခွန်းများကိုဖြေရန် သင်ပေးစရာမလို့။ အဖြေများစာပိုစ်ထဲ တွင်ရှာကြည့်၍ရရှိနိုင်သည် မဟုတ်လား။ စာ ပိုဒ်ကိုမျက်လုံးတစ်ချက် ရွှေကြည့်လိုက်ရှုပြင်အဖြေဘယ်အနား တွင်ရှိသည်ကို တွေ့လိမ့်မည်။ ထိုအဖြေကိုလမ်းပြသော စာလုံး များကို **လမ်းပြမှတ်တိုင်များ** ဟု ခေါ်သည်။ထိုစာလုံးများနေရာတွင်မျက်လုံးကိုပြပ်၍ အဖြေကိုကြည့်ရ သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဥပမာအားဖြင့် "မည်သည့်ခုနှစ်တွင် ရရှားနိုင်ငံသို့ နို့လိုယံ သွားရောက်တိုက်ခဲ့သနည်း။"ဟူသော မေးခွန်းများတွင် 'နို့လိုယံ'၊ 'ရရှား' ဟူသောစကာလုံးများကိုရှာရမည်။ ပြီတော့ ခုနှစ်တွေကို ကြည့်ရပါမည်။**ဝါကျကိုဖတ်ရန်ပင်မလို့။** လမ်းပြစ်ကားလုံးများကိုသာ ကြည့်ရန်လိုသည်။ ထိုနေရာတွင် အဖြေမတွေ့သေးပါက နောက် အလားတူ စကားလုံးပါသော နေရာများကို ပြောင်းကြည့်ရမည်။

အချက်အလက်နှင့်ဆိုင်သော မေးခွန်းများသည် တိတိ ကျကျ အဖြေရနိုင်သည်။ တန်းတန်းမတ်မတ် ပြု၍ရသည်။ လမ်းပြမှတ်တိုင် စာလုံးများကိုရှာ၍ အဖြေကိုတန်းကြည့်ရံပိုင်။

ပြီတော့ရှိတည်ချက်

အချက်အလက်နှင့်ပတ်သက်သည့်မေးခွန်းများကိုပြီး နောက်

တပိုဒ်ကို ပြန်ဖတ်ပါ။ ဦးတည်ချက်နှင့်ပတ်သက်သည့်မေးခွန်တွေ
ကိုလည်းခေါင်းထဲတွင်ထည့်ထားပါ။ တပိုဒ်၏အဓိကဆိုလိုခင်းကို
ရှာရမည်။ တပိုဒ်တွင်နောင်ဆုံးကောက် ချက်ဆွဲ ပုံကို ကြည့်ရမည်။
တင်ပြထားသည့်အကြောင်းအရာ များကို လိုက်ရှာကြည့်ရမည်။
တင်ပြထားသည့် အကြောင်းအ ရာများ ကို လိုက်ရှာရမည် ဖြစ်
သော်လည်းအချက်အလက်ကို ရှာရသည်လောက်တော့လွယ်မည်
မဟုတ်။

တပိုဒ်အားလုံးကိုအကုန်ဖတ်ရမည်လား။ မဟုတ်ပါ။ ပထမဆုံး
တပိုဒ်နှင့်ကျွန်တပိုဒ်များတွင် အစဝါကျေများလောက်ကိုသာဖတ်ရမည်
ဖြစ်သည်။ တပိုဒ်၏အစဝါကျေကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် တပိုဒ်တွင် ဘာတွေ
ဆက်ရေးရမည်ကို သိနိုင်သည်။ တပိုဒ်က ရှည်နေသည်ဆိုလျှင်
တော့အဆုံးဝါကျေကိုပါဖတ်ကြည့်ပါ။ ဆုံးလိုရင်းကို မသိသေးဟု
ဆိုလျှင်တော့ သိသည်အထိ ဆက်၍ ဖတ်ပါ။

နောက်ဆုံးတပိုဒ်ကိုလည်းအကုန်ဖတ်ပါ။ ဦးတည်ချက် နှင့်
ပတ်သက်၍ ဖတ်သည့်အခါနာမည်တွေကြော်တွေစာသည့်အသေးစိတ်
တွေကို ဖတ်မနေပါ၍၌။ အယူ အဆတွေတင်ပြချက်တွေ မည်သူ
ဦးတည်နေသည်ကိုသာ သတိထားဖတ်ပါ။ ဦးနောက်နှင့် ပတ်
သက်သည့်မေးခွန်းကိုဖြေသည့်အခါတာရေးဆရာတော်အယူအဆတင်
ပြချက်ကိုရှာ ဖို့အရေးကြီးသည်။

စာဖတ်ပြုးလမ်း

(Reading Comprehension)

ပေးထားသောတပိုဒ်ကိုဖတ်၍ မေးခွန်းကိုဖြေပါ။

LET US ASSUME you are young ,healthy,
clear, and eager, anxious to rise quickly

and easily to the top of the business world.

You can!

If you have education , intelligence, and ability , somuch the better . But remenber that thousands have reached the top withoyt them . You,too , can be among the lucky few .

Just have courage ,and memories the simple rules in the chapter that follow.

CHOOSE THE RIGHT COMPANY

This is the first essential, neglected by so may . There are thousands and thousands of "right" companies. Find them . Make sure *your* company fits these easy requirements:

1. It is be BIG .In fact, the bigger the better .It should be big enough so that nobody knows exactly what anyone else is doing.

2. It shouldbe in abig city . This is not essential, but it helps. New Yorks City is best , but many others will quilify. the reason are too complited to be taken up here . (See"Be a Commuter "under " How to PlanYour Day,")

3.beware of "service" Companies. Be sure your is a company that makes something,

and that somebody else has to make it. Any company with a factory will do. Beware of organisations offering personal services, whether they be law offices, advertising agencies, or animal hospitals. They will give you r future.

This will leave you a wide field. Remember, you are aboute to embark on the sea of life. It is important to choose men you would like to sail with.

1. To rise quickly and easily to the top of the business world you need to be:

- (A) stout
- (B) panic
- (C) healthy
- (E) tall
- (F) sharp-eyed

2. If you have education, intelligence andability you can easily be:

- (A) Employer
- (B) Employee
- (C) Company chairman
- (D) Director
- (E) Managing director

3. Without certain abilities:

- (A) One can reach the top
- (B) Many have reach the top
- (C) Thousand have reach the top
- (D) Few can reach the top
- (E) Almost everyone has reach the top

4. Essential is to choose the:

- (A) Alle Company
- (B) Strone Company
- (C) Right Computer
- (D) Rich Computer
- (E) Banrupt Company

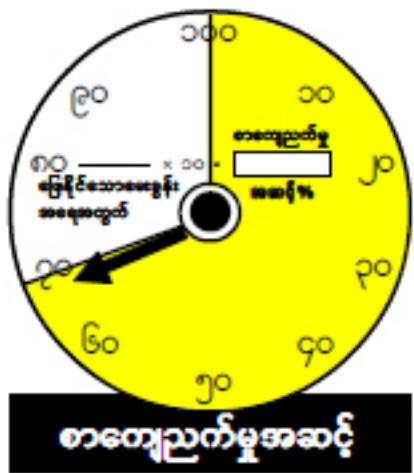
5. The company must be:

- (A) Large
- (B) Wide
- (C) Big
- (D) Nobody knows it is there.

6. The company must be in:

- (A) A rural area
- (B) A big country
- (C) A big city
- (D) A big state
- (E) A big village

7. Beware of the company such as:
  - (A) Telecom company
  - (B) Railway company
  - (C) Production company
  - (D) Service company
  - (E) Bank
8. In the passage "clear-eyed" means:
  - (A) clean eye
  - (B) without glasses
  - (C) sharp-eyed
  - (D) seeing properly what you should see.
  - (E) eye without disease.
9. The passage pointed out:
  - (A) To reach the top
  - (B) To get a job
  - (C) To set up a company
  - (D) To be an employer
  - (E) To be rich
10. The suitable title for the passage is:
  - (A) How to be richer
  - (B) How to rise to the top
  - (C) How to apply for job
  - (D) How to be honest men
  - (E) How to set up company

ကျေည်းမှုအဆင့်ကိုအောက်ပါပုံ
သေနည်းဖြင့်တွက်ထုတ်ပါ။
ပိမိမှုန်ကန်စွာဖြေဆိုနိုင်သော
မေးခွန်းအရေအတွက်ကို ၁၀၉၄၏
မြောက်ပါ။ ယင်းမှာ ကျေည်းမှု
အဆင့် ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်။
ယင်းအဆင့်အား ၁၀၉၄နှစ်အားလုံး
ထိုထက်အောက်ကျသွားပါက
စာတွင်ပါသည့် အရေးကြီးသော
အချက်အလက်များကျန်သွားလိမ့်မည်။

‘ကြိုဖတ်’ခြင်းဖြင့်စာပိုဒ်ကိုဖတ်သည့်အခါပိုမြန်လာပါရဲ့လား။
ကြိုဖတ်ခြင်းမလုပ်လျှင်စာပိုဒ်ကိုဖတ်ပြီးအချက်အလက်နှင့်ပတ်သက်
သည့်မေးခွန်းများကိုတွေ့သည့်အခါစာပိုဒ်အားတစ်ကြိမ်ပြန်ကြည့်
.နေရ သည်ကို တွေ့ရလိမ့်မည်။

ဘာကိုသတိထားကြည့်ရမည်မှန်းမသိဘဲလျှောက်ဖတ်နေခြင်း
သည် အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းမှာ ဘာမျှမဖတ်ဘဲ
နေသည်နှင့်အတူတူပင်မိမိဘာကြောင့်ဖတ်နေသည်ကိုသိနေရမည်
ဦးတည်ချက်နှင့်ပတ်သက်သည့်မေးခွန်းများအတွက်အပြော
ရာရာသည့်မှာ သိပ်မလွယ်လွှာ။ သို့သော်မဖတ်မို့ကတည်းကတို့မေးခွန်း
များကိုသတိထားလျှင် ဖတ်သည့် အခါ မည်သည့်အချက်အား ဂရစိုက်၍
ကြည့်သွားရမည် ကို သိနေပေလိမ့်မည်။

ကောက်ပြီးရွေး

Reading Comprehension တွင် မေးထားသည့်စာ စိန္တထဲ
အမိဘာယ်မရှိသောအကြောင်းအရာတွေ ပါတတ်သည်။ မေးထား
သည့်မေးခွန်များ ဖြောလျှော့အခါ ထည့်ဖြုံ ရန်မလိုသော အကြောင်း
အရာများကို ဆိုလိုသည်။ မေးခွန် တွေကို ကြိုးပေါ်ထားခြင်ဖြင့် အဆိုပါ
မလိုအပ်သည့် အ ကြောင်းအရာတွေကို ဖယ်ရှု ဖတ်သွား နိုင်ပေသည်။

နောက်ပြီးနာမည်များ နေ့စွဲနှင့် ခုနှစ်များ အပ်စာဖွဲ့ စာရင်း
များ နိုင်ပြုများ စသည် အသေးစိတ်တွေကို ကော်၍ ဖတ်သွားရမည်။

နောက်သုတေသနမည်အချက်မှာ စာပိုဒ္ဓဟန်ပြုနေသည့် စိတ်ဝင်
စာ စရာ အကြောင်းအရာတွေကို မဖတ်ဘဲ ရှောင်သင့်သည်။ ထို
အကြောင်းအရာများသည် မေးခွန်းတွေ နှင့်မဆိုင်လျှော့။ ထိုသို့သော
စိတ်ဝင်စာစရာ ကောင်းပြီ အမေး မကြိုးသည့် အကြောင်းအရာနောက်
သို့ မျှော်သွားရန် သတိ ပြုပါ။မေးခွန်းထုတ်သွားများသည် ကျောင်း
သားများအား ပြုဖျက်ဖို့ လူဖြစ်လာခြင်း မဟုတ်ကြောင်းကိုတော့
သတိပြု သုံးဖေသည်။

အလုပ်အပြောင်း

အချက်အလက်နှစ်ပတ်သက်သော မေးခွန်များကို ပြုဆိုရန်
အဖြော်ရာသည့်အခါ ‘လမ်းညွှန်မှတ်တိုင်’ ကေား လုံများရှိပြုကြောင်း
နှင့် ယင်းတို့အနီးတစ်ပိုက်တွင် အဖြော်ရှိပိုင်ကြောင်း တင်ပဲခဲ့ပြီးဖြစ်
သည်။ ယင်းအပြင် အကျွေးဆိပ်ဘုတ် ဟူ၍လည်း ရှိခေသးသည်။
သော့ ထား အယူအဆ အဆို စသည်တို့နှင့် ပတ်သက်၍ လမ်း
ကြောင်းပြုသွားကြောင်းပြုသသည့်ကေားလုံးများကို ဆိုလိုသည်။
သို့သော်တစ်ဖန်၊ သို့ပြုစေကောမျှသော်လည်း၊ စသည်တို့ဖြစ်သည်။

ယင်တို့သည်မတူသည့်သဘောထားကိုတပ်ပြုတော့မည်မှာ
သိသာသည်။ ထိုစကားလုံးများပါလာလျှင် ယခင်စာပိုဒ်က တပ်ပြု
သည့် အဆိုင့် ဆန့်ကျင်သည့် အဆိုများ နောက်စာထို့တွေပါလာတော့
မည်မှာ သိရေပေသည်။

အဆိုပါ စကားလုံးများကို မဝါဖြစ်ထို့၍ မှတ်ထား ခြင်ဖြင့်
တထဲတွင် ဆိုပိုရှင်၏ ဦးတည်ချက်ကို ခေါ်မှုနှင့်ရှိခို့ပေသည်။

လမ်းညွှန်ပြုပုံ

စာဖတ်နည်တို့တွင် နောက်ဆုံးတပ်ပြုမည့် လမ်းညွှန် မြှုပ်
သုနည် အတွက် အကြွေးဆိုင်ဘုတ် စကားလုံး များမှာ အလွန်ပို့
အရေပါလှသည်။ပြုခဲ့သည်အခန့်တွင် စာဖတ်သည့်အခါ ပုံတွေဆွဲ၍
ဖတ်သန့်ကြောင်း တပ်ပြုခဲ့ပြီဟု သည်။ ယခု လမ်းညွှန်ပြုပုံ သုနည်
ဆိုသည်မှာလည်း ထိုနည်း အတိုင်ပေါ်ပြုလည်း။

ပထမဆုံးစာထို့ကို ဖတ်ကြည်ပါ။ ထိုပထမဆုံးစာထို့ တွင်
ပြချင်သည့်အဆို၏ အရိပ်အမြှက်ကို သဘောပေါက် လာလိမ့်မည်။
ထိုအဆိုကို ဘေးမျဉ်း အတွင်း၍ အတိုချပ် မှတ်သားထားလိုက်ပါ။
နောက် စာပို့တို့၏ဘေးတွင်လည်း ထိုစာထို့ သည်မည်ဟည် တောင်
ထမ်းဆောင်နေသည်ကို အောက်ပါ အတိုင်း တော့မှတ်ပါ-

- (၁) အဆိုကို ပို့ယော်သည်
- (၂) အဆိုင့် ပတ်သက်၍ ဥပမာယော်သားသည်
- (၃) အဆိုကိုထိုကိုထိုက်ထားသည်
- (၄) အဆိုင့် ပတ်သက်၍ အခြားသဘောထား အမြိမ်ကို
တပ်ပြထားသည်

တို့စာစ်စုသည် အသုံးကြမည့် အကြောင်အရာ တစ်ခုမျှမပါ

သည့်အခါ ထိုစာပိုဒ်သည် တာဝန်မကျေ။ ထို့ ကြောင့် ထိုစာပိုဒ်ကို အလေးထားယတ်ရန်မလို။ ထိုထို့ တေးမှုတ်ထားသည့် လမ်းညွှန်မြေပုံ သည် ဦးတည်ချက်နှင့်ဆိုင်သော မေးခွန်များ၏ အပြောရာကိုလမ်း ညွှန်ပေးလိမ့်မည်။ ယခုကဲ့သို့ လမ်းညွှန် မြေပုံနှင့် ယတ်ခြင်းသည် ပေးထား သည့် စာမျက်နှာအတွက် အောက်ဖော်သားထားသည် လူး၊ တိုက်ခိုက်နေထားသည့်လူး ဆိုသည် ကိုထိုးရမည်။

ဂိတ်အောင်အထား

Reading Comprehension နှစ်ပုံတ်သက်၍ နောက်ဆုံး တစ်ခုတင်ပြလိုသည်။ လူအတော်များများ Reading Comprehension ကိုယ်၍ ပြုဆုံးရတွင် အဆင်မပြုဖြစ်ရ သည့်မှာ တယတ် အောက်မဟုတ်။ ထိုမေးခွန်မျိုး ပြောသည့်အခါ တယတ်ပုံနည်းစနစ် နှင့်သာ ဆိုသည်။

ထိုလူတွေ တပိုဒ်ကိုယ်တ်သည့်အခါ ခြေမကိုစိုး လက်မကိုစိုး ဖြစ်နေတတ်သည်။ ဖတ်ပြုသည့်ကို ပြန်ဖတ် လိုဖတ်၊ ကျော်လွှား၍ ဖတ်လိုဖတ်၊ ခွွှေတွေ ကပြန်တော့ ပျော်မယ်မထင်ဘူး ဟုသာ စိတ်ထဲက အောက်မှုရင် ဖတ်နေတတ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်တတ် သူများအတွက် အကြံခိုက်ငါး ပေးလိုသည်မှာ-

၀။တပိုဒ်ကိုယ်တ်နေရင်းဂဏာ့မပြီးဖြစ်ရခြင်းသည်အခြား အတွေး တစ်ခုတည်းကြောင့် မဟုတ်ဘဲအတွေးပေါင်း မြောက်များစွာကြောင့် ဖြစ်ရခြင်းဖြစ်သည်။တပိုဒ်ကိုယ်တ် နေရင် စိတ်မတည်မပြီးပြစ်လာသည်ဆိုသွေ့အလွယ်တကူ ပြုဖျောက် ပစ်စိုးအောင်တစ်ခုခုလုပ်ရမည်။အကောင်ဆုံး မှာအသက်ကြပြင်းပြင်းရှုရင်းတစ်မှုတစ်ဆယ်အထိလက် ချိုး၍ ရေတွက်ပါ။ ပြီးမှ စာကိုပြန်ဖတ်ပါ။

၂။မေးခွန်ထဲတွင်မိမိမဖြစ်သည့်နောက်မေးခွန်နှစ်ခုလောက်ပါနေ၍ ကတုန်ကယင် ဖြစ်မသွားပါ၍၏။ လူတိုင်းတိုသို့ဖြစ်တတ်ကြပါသည်။ အခြားမေးခွန်ကို ပြောင်း ဖတ်ပြုစေစေကမေးခွန်းကိုနောက်များပြန် ဖတ်ပါ။

၃။စာပိုဒ်မှာ ပြီးငွေ့စရာကောင်းနေသဖြင့် ဆက်မ ဖတ်ချင်လောက်အောင် ဖြစ်နေသည်ဆိုလျှင် မဟုပါ နှင့်။ အခြားစာဖြေသူများကလည်းတိုသို့ဖြစ်နေ သည်ဟု မှတ်ပါ။ ကြိုဖတ်ခြင်း၊ လမ်းညွှန်မြေပုံချခြင်းစသည့်နည်များကိုသုံးခြင်းဖြင့်အခြားစာဖြေသူများ ထက် ကိုယ်ကသာသွား ပေလိမ့်မည်။ သို့ဆိုလျှင် ကိုယ်က စိတ်ချမ်းသာ ဖို့ပင်ရှိသည်။ စိတ်ညစ်စရာမဟုတ်။

၄။ မည်သို့မည်၍မရအောင် ဖြစ်နေပြီဆိုလျှင် မိမိခြေထောက်ကို ခဲ့တဲ့ခြင့် ထိုးပြစ် လိုက်ပါ။ မိမိအတန်းထဲတွင်စာတော်သည့်ကောင်းသား ထိုးသည်ဟုပြောပါ။ မိမိလည်းကောင်းသားရုံသို့သွားရမည် ထိုကောင်းသား လည်းကောင်းအပ်ဆရာကြီးအေးသို့ အပို့စုရကာ အမှတ်လျှော့ခံရမည်။ အခြားကောင်း သားများလည်း ကြိုမျှခက်သောမေးခွန်ကို မဖြန့်မျှသာ ဖြင့်မိမိကိုကျေးဇူးတင်ကြမည်။ မိမိကတော့အ တော်နာသွားပေမည်။ (ရာယ်စရာပြောခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယခုလိုကိုယ့်ကိုယ် ကိုခဲ့တဲ့နှင့်ထိုးခြင်း ဖြင့် စာဖတ်ရှိနိုင်လည်း တက်မလာနိုင်။ ထိုအတွက် သူငယ်ချင်တွေ လည်းအ ထင်ကြီးမည်မဟုတ်)

စာဖတ်ပြုးလမ်း (Reading Comprehension)

အောက်ပါဝါးတားဂိတ်အရေးအခင်းသတင်းဆောင်းပါးကို
ဖတ်၍ အောက်ထွေ့ပေးထားသောများခွန်းကိုဖြေ ကြည့်ပါ။တင်ပြ
ခဲ့သည့်နည်းစနစ်များကို အသုံးချခြင်းဖြင့် ပိုမိုအ ဆင်ပြေလာလိမ့်
မည်ဟု ယူဆပါသည်။ အကြောင်းအရာနှင့် အရေးအသာများ သာမန်
ကျောင်းသားတစ် ယောက်အဖို့ အနည်းငယ်ခက်ခဲပါလိမ့် မည်။ ထို
ကြောင့် ပို၍ လွှာယူသွားစေ ရန် ပထမတိုင်ကို မြန်မာဘာသာပြန်ပေး
ထားသည်။

သစ္ာပျက်ပြားမှ

ဝါရှင်တန်မြို့ရှိ ဒီမိုကရက်တစ် အမျိုးသားကော်မတီ၏
ရုံးဖြစ်သော ဝါးတားဂိတ် အဆောက်အအုံအတွင်းသို့ ခိုးဝင်
ကာအသံဖမ်းဝက်များလျှို့ဝှက်တပ် ဆင်သွားကြောင်း ထင်
ရှားသဖြင့် ဖောက်ထွင်းသူ ငါးဦးအား ကိုလံတိယာ ခရိုင်
ရဲတပ် ဖွဲ့က ၁၉၃၂ ခုနှစ် စွန်လအတွင်း ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။
နိုင်ငံခြား သား ကျူးဘားလူမျိုးသုံးဦးနှင့် အမေရိကန်
နိုင်ငံသား နှစ်ဦး ပါဝင်သည့် တရားခံများသည် စီအိုင်အေ
အဖွဲ့နှင့် အဆက်အ သွယ်ရှိပြီးရင်းတိုထဲမှ ရရှိသည့်သလွန်စ^၁
များအရ အမှုမှာ အဖိုး ရအဖွဲ့ဝင်အတိုင်ပင်ခံအရာရှိ အီဟောင်း
ဝပ်ဘန်းလည်းပါဝင် ပတ်သက်နေကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။
ဘန်းသည် လွှန်ခဲ့သည့် ဆယ်နှစ်နှစ်က ဝက်ပင်လယ်အော်
ကျူးကော်မူတွင် အစီအစဉ် ကို ကူးပေးခဲ့သူဖြစ်ပြီး ယခု
လည်း သမ္မတ၏ မဲဆွယ်ပွဲအရာ ရှိ ဂျိဂေါ်ဒွါန်လစ်ဒီအား
အကူအညီပေးနေသူ ဖြစ်သည်။ တရား ခံခုနှစ်ယောက်စလုံး

ကိုခွဲချက်တင်ထားသည်။ သမ္မတ နှစ်ကဆင်၏ မဲဆွယ်ပွဲ
ကော်မတီ တာဝန်ခံလည်းဖြစ်၊ သမ္မတ ၏မိတ်ဆွဲလည်း
ဖြစ်သူ ရှေ့နေချုပ်ဟောင်း ဂျာန်မစ်ရဲကမူ ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်
၍ မိမိကြိုတင်သိရှိခြင်းမရှိပါကြောင်း ဤခြင်းဆိုထားသည်။
တစ်ချိန်တည်းတွင်လည်း ရာထူးမှ နှိုတ် ထွက်သွားခဲ့သည်။

Breach of Faith

In June, 1972, the District of Columbia police took into custody five burglars who had broken into the offices of the Democratic National Committee at the fashionable Watergate complex in Washington, apparently to plant a listening device. A trail of clues led incredibly from the perpetrators -- three Cuban emigres and two native -born Americans, all with CIA connections to -- E. Howard Hunt, an administrative consultant who a dozen years earlier had helped plan the Bay of Pigs invasion, and to G. Gordon Liddy, a Republican campaign official. All seven men were indicted. The head of the Nixon campaign committee, the president's close friend, former Attorney General John Mitchell, denied prior knowledge but resigned all the same.

As the Watergate Seven awaited trial that fall, the Democrats attempted unsuccessfully to make an issue of the episode. The American electorate, apparently unwilling to face the prospect of a McGovern presidency, behaved almost as a willing conspirator in the increasingly dubious pretence that the break-in had been the work of a few overzealous underlings. In fact, Nixon himself had secretly allowed his top domestic aide, H.R. Haldeman, to dissuade the FBI from a serious investigation that would have demonstrated otherwise.

Throughout 1973 and into 1974, the cover-up slowly came apart, partly because of pressure from a determined opposition, partly because Nixon and those around him displayed monumental ineptitude and inexplicable irresolution in dealing with a matter of political life and death. The events well known: the conviction of the original Watergate burglars; the decision of their leader to implicate hitherto untouched administration figures; an investigation conducted by a special Senate committee headed by Sam Ervin

of North Carolina; indictments of more administration figures; the resignations of FBI director L. Patrick Gray and Attorney General Richard Kleindienst; the appointment of Archibald Cox as special prosecutor; the discovery that the president had taped most of his confidential conversations; the inexorable push to make the tapes public; the Saturday Night Massacre firing of Cox and others in October, 1973; the conviction of various administration officials on charges such as perjury and obstruction of justice; continued pressure from a new special prosecutor, Leon Jaworski; the issuance of some "sanitized" transcripts; court orders mandating full release of the tapes. Along the way, there also occurred the forced resignation of Vice-President Agnew under charges of taking illegal payoffs, and Internal Revenue Service assessment against the president for back taxes, and the revelation that some of the Watergate burglars had been part of a White House "plumbers" unit that had engaged in other illegal activities. During the last week of July 1974, the House Judiciary Commit-

tee recommended impeachment. A few days later, Nixon was forced by his own angry lawyers to release the "smoking gun" transcript of June 23, 1972, proving conclusively that the president long had known about cover-up efforts. On August 8, 1974, he became the first chief executive in American history to resign from office.

As with any series of events played out on the level of epic human drama, Watergate was utterly fascinating in itself-- for its human interest, its complexity, and its alteration of the course of American history. Beyond the public view of powerful men parading from the Senate committee rooms to the courtrooms and thence to public disgrace, however, there remain compelling questions. How could Watergate have happened in the first place? And how could a trivial surreptitious entry about which a president almost certainly had no advance knowledge be allowed to become a national obsession for nearly a year and a half? And how could this obsession bring down a leader who had been elected by overwhelming

majorities? The answers appear to reside within Richard Nixon-- in his own insecure, meek-spirited personality and the responses it aroused.

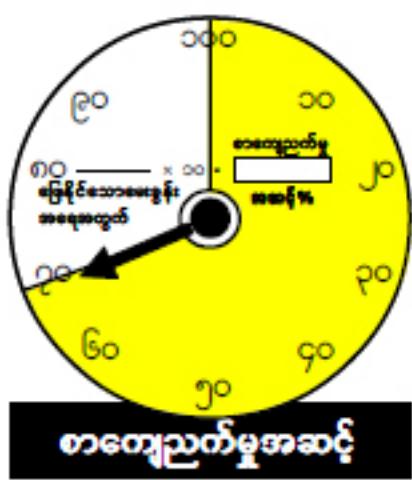
1. According to the passage, the action initially responsible for the downfall of President Nixon was
  - (A) the Bay of Pigs.
  - (B) the Watergate break-in
  - (C) the taping of confidential conversations
  - (D) the hiring of E. Howard Hunt
  - (E) the firing of the independent prosecutor
2. The term "smoking gun," as used in the passage, implies
  - (A) information which led to discovery of the break-in
  - (B) information which led to resignation of the FBI director
  - (C) the weapon used by Nixon to kill himself
  - (D) information which proved Nixon's culpability
  - (E) information which implicated Nixon's participation in the break-in

3. The name of the *second* special prosecutor was
- (A) Leon Jaworski
  - (B) L.Patrick Gray
  - (C) Archibald Cox
  - (D) Sam Ervin
  - (E) Spiro Agnew
4. The purpose of the initial break-in at the Watergate Hotel was to
- (A) spy on the Democrats
  - (B) plant an Agent at the Democratic National Convention
  - (C) steal documentation outlining the Democrats plans for the upcoming election
  - (D) assassinate George McGovern, the Democratic candidate
  - (E) plant listening devices
5. The special senate committee was headed by
- (A) Archibald Cox
  - (B) Sam Ervin
  - (C) G.Gordon Liddy
  - (D) L.Patrick Gray
  - (E) Richard Kleindienst

6. Which of the following, if true, most supports the author's position?
- (A) The FBI was later cleared of any complicity in covering up the break-in.
  - (B) President Gerald Ford Subsequently pardoned Richard Nixon.
  - (C) Richard Nixon grew up insecure and unsure of his position in life.
  - (D) Pat Nixon, Richard's wife, was a Rhodes scholar.
  - (E) Archibald Cox later suggested that he was fired because he was discovering the truth.
7. Who, according to the passage, was most responsible for the downfall of President Nixon?
- (A) E. Howard Hunt
  - (B) G Gordon Liddy
  - (C) John Mitchell
  - (D) Spiro Agnew
  - (E) Richard Nixon
8. Which member of the Nixon advisers was integral in the planning of the Bay of Pigs invasion?
- (A) Richard Kleindienst
  - (B) G. Gordon Liddy
  - (C) Sam Ervin

- (D) E. Howard Hunt
(E) L. Patrick Gray
9. The title *Breach of Faith* refers to
(A) the disregard of the President for the electorate
(B) the disregard of the prosecutors for the President
(C) the disregard of members of the cabinet for the President
(D) the disregard of the Republican party for the Democratic party
(E) All of the above
10. The “Saturday Night Massacre” mentioned in the passage refers to
(A) the resignation of major cabinet officials in the face of potential prosecution
(B) the firing of major cabinet officials in the face of potential prosecution
(C) the firing of Archibald Cox and the special prosecutors
(D) the firing Leon Jaworski and the special prosecutors
(E) the resignation of L. Patrick Gray and Richard Kleindienst in the face of potential prosecutionaus

၁၂ ■ ရင်သန

ပြုလုပ်ကန်စွာ ဖြေဆိုစိတ် သော
မေးခွန်းအရေအတွက် ကို ၁၀ နှင့်
မြေက်ပါ။ယင်းမှာကျော်မှု
အဆင့်ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်။ယင်း
အဆင့်မှာ ၇၀% ကျော်ရန် လိုအပ်
သည်ထို့ကိုအောက်ကျ သွားပါက
စာတွင်ပါသည့်အရေးကြီးသော
အချက်အလက်များကျန်သွားလိုအပ်။